

DARI BASIC COURSE

SEMESTER 3 Core Materials Part 1

TEACHER COPY

VALIDATION EDITION 2005

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE FOREIGN LANGUAGE CENTER

DARI
Basic Course

SEMESTER 3
Core Materials Part 1

December 2005

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE FOREIGN LANGUAGE CENTER

Acknowledgments

Permission to use text and/or graphic images in this Dari language course has been received from the following copyright holders:

Luke Powell (photographs from www.lukepowell.com)
Rahmatullah Omid (photographs from personal collection)
Homayoun Seddiq (photographs from personal collection)
Wida Ahmad (photographs from personal collection)
Najib Rezai (photographs from personal collection)
Fakhronisa Faizani (photographs from personal collection)
Martin Metzger (photographs from personal collection)
Joshua J. Norman (photographs from personal collection)
Juan Jose Soto Perez, MAJ, FA, U.S. Army (photographs from personal collection)
Kiyoshi Inoue (photographs from www.flyingkong.com)
AGSL American Geographical Society Library, University of Wisconsin-Milwaukee Libraries (photographs from the Harrison Forman collection)
ASC (photographs from www.photoarchive.saudiaramcoworld.com, courtesy of Saudi Aramco World / PADIA / Aramco Services Corporation)
UNESCO (photographs from www.unesco.org/photobank)
UNEP (photographs from http://postconflict.unep.ch/afg_new.htm.)
Robert W. Kranz (photographs from www.war-correspondent.com)
Keith Cook (photographs from www.themenupage.com.)
Mustafa Rasuli (photographs from www.rasuli.com)
John Patten (photographs from <http://mysite.mweb.co.za/residents/ekawasa/JohnPattenGraphics/index.html>)
Dominic Medley/Jude Barrand (photos from Kabul: The Bradt Mini Guide - The Survival Guide to Kabul www.kabulguide.net.)
Gary W. Bowersox “The Gem Hunter,” President GeoVision, Inc., PO Box 89646, Honolulu, HI 96830, 808 277-2543, MrGary77@aol.com (photos from <http://www.gems-afghan.com>)
Shahab Azim (photographs from www.aghansite.com)
Ellyn Cavanagh, Ph.D. (photographs from personal collection and from www.afghan.smugmug.com)
Rosemary Stasek (photos from www.stasek.com/afghanistan)
Kerry Saner (photographs from <http://www.irss-usa.org/pages/KabulPhotos/Page1.html>)
Farhad Darya (photograph from www.farhaddarya.info)
Christina Manuel (photographs from personal collection)
Crown Copyright/MOD (photographs from <http://www.operations.mod.uk/fingal/fimages>)
John Pike (photographs and maps from <http://www.globalsecurity.org/military/world/afghanistan/index.html>)
Ed Rouse (Afghanistan leaflets from www.psywarrior.com)
Moumina Dorgabekova: “Pharmacy in Afghanistan” Boston: Management Sciences for Health
Aseem Koshan (excerpts from Omaid Weekly newspaper)
Ryan Azimi (excerpts from Afghan-Iranian Yellow Pages of Northern California)

Nick Noori (excerpts from Afghan Yellow Pages by N&N Express)
Manizha Naderi (excerpts from Nehal magazine by Shahmoama)
Aziz Hakimi (excerpts from Killid Weekly magazine by The Killid Group)
Shahbaz Taheri (excerpts from Northern California Iranian Yellow Pages by Pezhvac Corp.)
Ali Parvin (excerpts from TASVIR Persian American Yellow Pages)
Assad Manely (excerpts from Afghan Yellow Pages of California by Ariana Advertising)
Serajuddin Wahaj (excerpts from Dard-e-Dil-e Afghan, a monthly publication)
Nasir Durani (poster published by the Afghan Center of Fremont, CA)
Abdol Wahed Nazari (excerpts from book of short stories "Agar nadidi bawar kon,"
adapted with permission of the author)

License was obtained from Nova Development Corporation (Nova) to reproduce digital images of clipart and photos from Art Explosion CD ROMs.

Photos from www.savethechildren.org.uk are used in accordance with the copyright owner's specified restrictions, as posted on the website.

Photos from www.usinfo.state.gov and www.usaid.gov are used in accordance with guidelines provided by FirstGov@mail.fedinfo.gov on "public domain." Additional photos were obtained from:

www.defenselink.mil

www.usmc.mil

www.navy.mil

www.dodmedia.osd.mil

www.defendamerica.mil

Other images are courtesy of royalty-free Stock Exchange (www.sxc.hu), MorgueFile (www.morguefile.com) and Pixelquelle (www.pixelquelle.de); no permission or photo credits are required.

Permission to use copyrighted material was granted on the condition that it be used exclusively for nonprofit educational purposes. Further reproduction is unauthorized.

Cover photograph by Luke Powell.

Sample of Daily-Weekly Cycle

	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday
Homework checked at 0755	<i>Topic 1</i>	<i>Topic 2</i>	<i>Topic 3</i>	<i>Topic 4</i>	Turn in weekly assignment for grade
0755-0845	Conversation 1 Homework check; class discussion and practice	Conversation 2 Homework check; discussion and practice	Conversation 3 Homework check; discussion and practice	Conversation 4 Homework check; discussion and practice	Weekly Quiz TBD
0855-0945	Discussion 1 Introduction, recorded opinion; class discussion	Discussion 2 Introduction, recorded opinion; class discussion	Discussion 3 Introduction, recorded opinion; class discussion	Discussion 4 Introduction, recorded opinion; class discussion	
1000-1050	Scenario 1 Military situation	Scenario 2 Military situation	Scenario 3 Military situation	Scenario 4 Military situation	Friday Activity OR
1100-1150	Gisting: unscripted conversations EEl; summaries. Cards 41 Vocabulary by topic	Gisting: unscripted conversations EEl; summaries. Cards 42 Vocabulary by topic	Gisting: unscripted conversations EEl; summaries. Cards 43 Vocabulary by topic	Gisting: unscripted conversations EEl; summaries. Cards 44 Vocabulary by topic	Class Project
Lunch break					
1300-1330	Special assistance	Special assistance	Special assistance	Special assistance	Special assistance
1340-1430	Comprehensive Military Topics: Text 1-1 Briefings, press releases, operation orders, etc.	Comprehensive Military Topics: Text 1-2 Briefings, press releases, operation orders, etc.	Comprehensive Military Topics: Text 1-3 Briefings, press releases, operation orders, etc.	Comprehensive Military Topics: Text 1-4 Briefings, press releases, operation orders, etc.	(continued)
1440-1530	Authentic material	Authentic material	Authentic material	Authentic material	Quiz feedback
Homework	Conversation 2 Transcription + English title Short story 1-2	Conversation 3 Transcription + English title Short story 1-3	Conversation 4 Transcription + English title Short story 1-4	Weekly assignment due tomorrow	Conversation 5 Transcription + English title Short story 2-1

Table of Contents

Proverbs	1
Short Stories	7
Conversations	81
Discussion	123

PROVERBS

Study these proverbs at your leisure. Try to memorize and use a couple of your favorites. You may be assigned a “Proverb of the Week.”

بترس از کسی که او از خدا نمیترسد

Fear the person who does not fear God.
(Do not trust the nonbeliever.)

خدا گفت که تو حرکت کن که من برکت کنم

God has said, “Start moving so that I may start blessing.”
(God helps those who help themselves.)

سالی که خوب است از بهارش پیداست

A good year is determined by its spring.
(Character and quality can be recognized early.)

یک گل بهار نمیشود

One flower does not bring spring.
(One swallow does not make spring.)

هر چه بکارند همان را میدروند

Whatever you sow you reap.
(You get what you deserve.)

نظافت نصف ایمان است

Being clean is the half of faith.
(Cleanliness is next to godliness.)

از دوست نادان، دشمن دانا بهتر است

A wise enemy is better than a foolish friend.
(Seek good advice, regardless of the source.)

گذشته را صورت آینه را احتیاط

Forget the past, but look out in the future.
(That was water under the bridge, but don't let it happen again.)

کار حول به سر نمی رسد

Hasty work does not succeed.
(Haste makes waste; you won't accomplish much.)

دروغگو حافظ ندارد

A liar is forgetful.
(A dishonest person will not be consistent.)

قصاب که زیاد شد گاو مردار شد

Too many butchers ruined the slaughter of the cow.
(Too many cooks spoil the broth.)

کلال در تنگ شکسته آب منخورد

The potter drinks water from the broken jug.
(Helps others but can't help himself.)

صد سر را تر کرده یکی را گل نی

He has soaked a hundred heads (to prepare for shaving), but has not shaved a single one.
(Starts a lot but doesn't finish anything.)

دزد نباش از پادشاه منترس

Don't be a thief and you won't fear the king.
(If you haven't done anything wrong you have nothing to fear.)

حساب به مثقال بخشش بخروار

Taking account by ounces, but giving by tons.
(Give freely, but do business exactly.)

ارزان بی علت نیست و قیمت بی حکمت

A cheap thing does not lack defect, nor does an expensive thing lack quality.
(You get what you pay for.)

زخم بد جور میشه لب بد نی

A bad wound heals, but a bad word doesn't.
(A sharp tongue does more harm than a sword.)

شنیده کی بود مانند دیده

Hearing is never as good as seeing.
(A picture is worth a thousand words.)

پایت را برابر گلیمت دراز کن

Only stretch your foot to the length of the blanket.
(Don't overextend yourself.)

مه چه میگویم دهنوره ام چه میگوید

My drum doesn't say what I say.
(Someone is not doing as he is told.)

دیوارها موش دارند موش ها گوش

Walls have mice and mice have ears.
(Tell a secret and soon everyone will know.)

پنج انگشت برادر است برابر نیست

Five fingers are brothers but not equals.
(You may be related, but each person is still different.)

از زیر چک گریخت در زیر باران نشست

He ran out from under the leaking roof and sat in the rain.
(From the frying pan into the fire.)

فارگزیده از سیمان دراز میترسد

Having been bitten by a snake, he is afraid of a rope.
(Once burned, twice shy.)

بارکج به منزل نمی رسد

A tilted load will not reach its destination.
(Honesty is the best policy.)

هیچ گل بی خار نیست

No rose is without a thorn.
(Nobody is perfect.)

برادر با برادر حسابش برابر

Between brothers, accounts should be squared.
(Business is business.)

زیر کاسه حتماً نیم کاسه است

Under his bowl, there is a little bowl.
(I smell a rat. / There's something rotten in the state of Denmark.)

ده خانه مورچه ششم طوفان است

In an ant colony, dew is a flood.
(A small misfortune means much to someone in need.)

خورهی نشوی رسوا همزند جماعت باش

Not to be considered queer, conform to the crowd.
(When in Rome, do as the Romans do.)

SHORT STORIES

These stories are presented in both print and native Dari handwriting, to allow you a systematic study of handwritten samples. Each story is divided into four parts. One part is assigned daily as homework, thus an entire story is completed by the end of the week.

1. Listen to each story as you read along. Consult the English vocabulary for clarification.
2. Once you have a good grasp of the storyline, turn to the handwritten version on the opposite page. Go back to the printed text whenever you encounter problems with deciphering the handwriting.
3. You may be asked to rewrite portions of the handwritten text, or to briefly discuss the events in the story, as a way to demonstrate that you have completed your assignment.

STORY 1-1

سفر پرخطر

از اداره رخصت گرفته بودم. لازم بود که آمادگی جسمی و روانی بگیرم. صبح وقت که هنوز خروس همسایه اذان نداده بود، ازجا برخاستم؛ وضو کردم؛ جل و جنده بی را که درکنج خانه کت کرده بودم، به تن نموده و بالایش محکمی را که به همین منظور از کهنه فروشی خریده بودم، نیز روی آن پوشیدم.

در جیبهایم هرچه بود، به «مادر صفورا» تحویل دادم و تنها ترخیص و تذکره ام را در جیب بغلم گذاشتم. پایتاهه قدیمی ایرا که گمان میکنم پدرکلان خانم سالها پیش از منطقه هزارجات آورده بود و بعد ها به حیث میراث به خانم رسیده بود، به پاهایم پیچاندم.

1. physical
2. psychological / mental
3. crow (of a rooster)
4. (I) washed for morning prayer
5. worn-out clothing
6. (I) had piled
7. a sturdy overcoat
8. thrift store
9. (I) submitted / handed over
10. certificate of citizenship (ID)
11. leg wrap / leg warmer
12. inheritance / heritage

سفر پر خطر

از اداره حفت گرفته بودم. لذت بود که مادگی جسمی دروای مکرر. صبح وقت که هنوز خورشید همسایه اذان نداد بود، از جابر خاستم، وضو کردم چل و خنده ای را که در کج خانه کت کرده بودم، به تن نموده و با دوپوش محکمی را که به همین منظور از کهنه فروشی خریده بودم، نیز روی آن پوشیدم.

در جبهه ای که بودم، به «مادر صفورا» گویم دارم و تنها ترخیص و تذکره ام را در جیب بغلم گذاشتم. پایتاد و قدیمی امیر که گمان منم پدر کلان خانم است که این از منطقه هزارجات آورده بود و بعد ها به جیت میراث به خانم رسیده بود، به پاهایم پیچاندم.

STORY 1-2

بوتهای سکی دوره جوانی قبله گاهم را که نمیدانم از کجا پیدا کرده بود، به پا کردم. پس از آن بستره ام را که قبلاً آماده کرده بودند، پشت کردم.

موقع خداحافظی نتوانستم، اشکهایم را کنترل کنم. اولادهایم، خصوصاً صفورا که بیشتر از دیگران غمگین معلوم میشد، هر یک به نوبت، دستشان را به گردنم می آویختند و سرور ویم را می بوسیدند. من هم در حالیکه صدایم می لرزید، به هر کدام شان جداگانه دلداری داده و وعده کردم که اگر بخیر برگشتم، تحفه هایی مانند ساجق یوقانه پی، شیرینی چوشکی و یوقانه هوایی برایشان خواهم آورد.

1. my father
2. sleeping bag
3. (I) put it on my back
4. at the time of
5. (they) would wrap their arms around my neck
6. my voice was trembling
7. comforting
8. bubble gum
9. lollipop
10. balloon

بوته‌های تنگی دوره جوانی قبله گاهم را که نمیدریم از کجا پیدا کرده بودیم با کرم
 پس از آن بیشتره ام را که قبلاً آماده کرده بودند، پشت کرم
 مویخ خدا حاطی نتوانستم، اشکهایم را کنترل کنم، اولادهایم، خصوصاً صفورا که بیشتر
 از دیگران عمیق‌تر معلوم میشد، هوس به نوبت، دستشان را بر سرم می‌آویختند
 و سروریم را می‌بوسیدند. من هم در حالیکه صدایم میلرزید، به کلامشان جداگانه
 دل‌داری داده و وعده کردم که اگر کبیر برگشتم، کف‌هایی مانند ساجن پوقانه می،
 شیرینی چوشکی و پوقانه هورایی برایشان خورم آورد.

STORY 1-3

نوبت مادر صفورا رسید. چون مقابل اولاد ها باهم روبوسی کرده نمیتوانستیم، همین قدر گفتم: "خدا پشت و پناهت!" پس از آن، گریه اش را گرفته نتوانست و بیغ زد... من هم چون احساساتی شده بودم، بریده بریده گفتم: "عزیزم، مره ببخش! اگه از مه کدام سهو و خطایی سرزده باشه، یا کدام روز سرت دست بالا کده باشم، یا کدام حرف نامناسب به خودت و والده ات از دهانم برآمده باشه، ببخش باشه..."

اولاد هایم که در یک صف ایستاده بودند، برایم دست تکان دادند و "بای بای" کردند. به امر زخم، سه بار از یر قرآن شریف گذشتم.

سرم را خم انداختم تا اولاد هایم متوجه گریه ام نشوند و روحیه شان ضعیف نگردد. وقتی از خانه برآمدم تا راهی «مغازه مواد کویونی» شوم، از کنج چشم دیدم که «مادر صفورا» یک کاسه آب از پشتم انداخت.

1. kissing on the cheeks
2. may God support and protect you
3. (she) cried loudly
4. emotional
5. stammering
6. if I have made any mistakes
7. improper words
8. mother
9. forgive me
10. on my wife's order
11. the holy Quran
12. morale
13. rationed commodities store for government employees
14. bowl

نوبت مادر صفورا رسید. چون مقابل اولادها با هم روبوسی کرده نیتورائیم، همان قدر گفت: "خدایش دنیا هست!" پس از آن گرمایش را گرفته نتوانست بیخ زرد... من صم چون حساساتی شده بوم، بریده بریده گفتم:

"غیزم، مره بنخش! آله ازمه کدرم سهو و خطای مرزوه باشه، یا کدرم نوز سرت دت یا کدرمه باشم یا کدرم حرف نامناسب به خودت و ولاد دت از دهانم برآمده باشه بنخش باشه!"

اولادهایم که درید صف ایستاده بودند، برایم دت تکان دادند و پای پای کردند. به امر زخم، سه بار از زیر قرآن شریف گذشتم.

سرم را ختم اندختم تا اولادهایم متوجه گرمیام نشوند و روحیه شان ضعیف نگرود. وقتی از خانه برآمدم تا راهی "مغازه موکو کوبونی" شوم، از پنج چشم دیدم که مادر صفورا "یک کاسه آب از پشتم انداخت".

STORY 1-4

از شما چه پنهان، امروز روز هفتم است که در پهلوی مغازه بستره انداخته ام. مگر تا به حال موفق به گرفتن آرد و روغن نشده ام. در این یک هفته، جراحات خفیفی نیز برداشته ام که آنقدر مهم نیست. صحتم فوق العاده خوب است. زیرا هر روز از باز شدن مغازه به ساعت هشت صبح تا بسته شدن آن به ساعت پنج عصر، مجبورستم با دیگران بر سر نوبت در مبارزه و تیله و تمبه باشم. از همین سبب، عضلاتم سخت تر و قوی تر از هر وقت دیگر شده است. شنوایی ام کمی ضعیف شده ولی صدایم به خاطر چیغ زدن های زیاد، صافتر گردیده است.

اگر خواست خدا بود، و اگر زنده برآمدم و سرخ روی به خانه برگشتم، حتماً یک آهنگ حماسی و میهنی در رادیو ثبت میکنم.

1. no need to hide from you
2. lit., 'I have put down my sleeping bag,' meaning 'I am staying for a while'
3. some light injuries
4. extremely
5. pushing and shoving / crowding
6. my muscles
7. hearing (sense)
8. shouting / yelling
9. clearer
10. God willing
11. if I survived and returned home victoriously
12. song
13. epic / heroic
14. patriotic
15. (I) will record

© Abdol Wahed Nazari, "Agar nadidi bawar kon." Adapted with permission of the author.

ز شما چه نریمان، امروز روز هفتم است که در پیجوی مغازه مسیره انداخته ام. مگر ما به
 حال موفق به گرفتن آرد و روغن نشده ام. در این یک هفته تا جراحات حقیقی نیز
 برداشته ام که آنقدر مهم نیست. حکتم فوق العاده خوب است. زیرا هر روز از باز شدن
 مغازه به ساعت هشت صبح تا نهم شدن آن به ساعت پنج عصر، مجبور هستم با
 دیگران بر سر نوبت در مبارزه و تپه و تنبه باشم. از صبح ب، عضدم تنگی ترو
 قوی تر از هر وقت دیگر شده است. ششویابی ام کمی ضعیف شده ولی صدایم به خاطر
 چسب زدن های زیاد، صافتر گردیده است.
 اگر خودت خدا بود، دلگزینه بر آدم دروغ زور بخانه بر نشتم، حتماً یک افسد
 حماسی و میهنی در راولو ثبت میکنم.

STORY 2-1

میلهٔ گلبهار

گلبهاریکی از مناطق مشهور ولایت کاپیسا است که در دامنه جنوبی کوه های هندوکش قرار دارد. دریا های «پنجشیر» و «شتل» در گلبهار با هم یکجا میشوند. از همین سبب، این منطقه بسیار سرسبز و زیباست.

در روزهای آخر هفته، یک تعداد زیاد مردم از اطراف گلبهار و حتی از جاهای دور مانند کابل که در حدود ۵۰ مایل از گلبهار فاصله دارد، به آنجا میروند. خصوصاً در ماه های سرطان و اسد که در گلبهار و مناطق اطراف آن توت پخته میشود.

توت گلبهار بسیار خوشمزه است. درخت توت تنه بلند و شاخه های انبوه دارد اما میوه آن به تناسب خود درخت، بسیار کوچک است. در گلبهار، توت های گوناگون پیدا میشود. بهترین نوع آن توت پری کوک و توت سفید است که دومی به نام توت بیدانه هم یاد میشود. چون توت میوه بسیار نازک است، پس از جدا شدن از شاخه درخت، دیرتازه نمی ماند و زود فاسد میشود.

1. slope
2. (they) merge
3. green / covered with vegetation
4. suburbs
5. mulberries ripen
6. trunk (of a tree)
7. branch
8. thick / dense / bushy
9. in proportion to
10. various / diverse
11. seedless
12. delicate
13. rotten / spoiled

© Rosemary Stasek

میله گلپهار

گلپهار یکی از مناطق مشهور ولایت کاپیسا است که در درهٔ جنوبی کوه‌های هندوکش قرار دارد. دریاچه‌های «پنجشیر» و «ششل» در گلپهار با هم یکی میشوند. از همین آب این منطقه بسیار مکرر کبوتر و زنباط است.

در روزگاری آخر صفت، یک تعداد زیاد مردم از اطراف گلپهار و حتی از جاهای دور مانند کابل که در حدود ۵۰ مایل از گلپهار فاصله دارد، به آنجا میروند خصوصاً در ماه‌های سرد سال و آنست که در گلپهار و مناطق اطراف آن توت بچکه میشود.

توت گلپهار بسیار خوشمزه است. درخت توت تنه بلند و شاخه‌های انبوه دارد اما میوه آن به تنگ خود درخت، بسیار کوچک است. در گلپهار توت‌های گوناگون پیدا میشوند. بهترین نوع آن توت پر کلوک و توت سفید است که دومی به نام توت بیدانه هم یاد میشود. چون توت میوه بسیار نازک است، پس از جدا شدن از شاخه درخت، دیر تازه نمیماند و زود فاسد میشود.

STORY 2-2

از همین سبب، در تابستان، مردم برای خوردن توت تازه با خانواده های شان به باغها میروند. بنا بر آن، توت خوردن خود به نوعی میله و سرگرمی تبدیل شده است.

یکی از روزهای گرم ماه سرطان و روز جمعه بود که من و دوستم احمد تصمیم گرفتیم با موتر اوبه گلبهار برویم. موتر احمد تویوتای سال ۱۹۹۰ بود و هر چند ظاهراً نومعلوم میشد، در راه گلبهار خراب شد. هنگامی که موتر ما با سرعت زیاد از یک چقروی روی سرک گذشت، تکان شدیدی خورد و بعد از چند دقیقه، خاموش شد.

ما از موتر بیرون شدیم و آن را به کنار سرک تپله کردیم. احمد فکرمی کرد که شاید موترش تیل خلاص کرده باشد. او بانته موتر را بالا کرده و مصروف آزمایش پرزه های مختلف آن گردید. ولی با وجود تلاش های زیاد، نتوانست نقص موتر را پیدا کند.

1. entertainment
2. (it) has changed (into)
3. (we) decided
4. although
5. apparently
6. enroute (to) / on the way (to)
7. cavity / pit
8. (it) jolted abruptly
9. (it) turned (itself) off
10. (we) pushed
11. (it) might have run out of gas
12. hood
13. checking / examining
14. part
15. struggle / effort
16. deficiency / problem

زرهین لب، در تابستان، مردم برای خوردن توت تازه با خانواده‌هایشان به باغها می‌روند.
 بنا بر آن، توت خوردن خود به نوعی سید و سرگرمی تبدیل شده است.
 یکی از روزهای گرم ماه سرطان و روز جمعه بود که من در دوستم احمد تقسیم گرفتیم با موتور اوبه طلبهار
 برویم. موتور احمد توپونمای سال ۱۹۹۰ بود و هر چند ظاهر آن نو معلوم شد، در راه قلهدار
 خراب شد. هنگامی که موتور ما با سرعت زیاد نزد جیحوری روی شکرک گذاشت همان
 شدیدی خورد و بعد از چند دقیقه خاموش شد.
 ما از موتور بیرون شدیم و آن را به کنار شکرک متوقف کردیم. احمد فکر میکرد که شاید موتورش
 تیل خرابی کرده باشد. او بانث موتور را بالا کرده و معروف از ما این پاره‌ها مختلف
 کن کردید. ولی با وجود تلاش‌های زیاد، نتوانست نقص موتور را پیدا کند.

STORY 2-3

در همین اثنا، یکی از دوستان احمد که با فامیلش به گلپهار میرفت، متوجه ما شد و احمد را شناخت. آنها نیز موتر خود را در کنار سرک ایستاد کرده و نزد ما آمدند.

دوست احمد که سعدالله نام داشت، در ظرف چند دقیقه، مشکل موتر را پیدا کرده گفت: "چیز مهم نیست. پایپ تیل خطا خورده." احمد به او گفت:

"موتر ما وختی از یک چقوری روی سرک به سرعت تیر شد، یک تکان سخت خورد و چند دقیقه باد استاد شد. شاید پایپ ده اموخت خطا خورده باشه." سعدالله پایپ تیل را بسته کرد. موتر به زودی چالان شد و دوباره به راه افتادیم.

خرابی موتر سبب شد که ما ناوقت به گلپهار برسیم. یک تعداد زیاد مردم که با خانواده ها و دوستان شان قبلاً به آنجا رسیده بودند، تمام جاهای مناسب برای نشستن را گرفته بودند. من به احمد گفتم:

"گلپهار خواندیم، مگم فکر نمیکنم جایی بری شیشتن بیافیم." در همین وقت، سعدالله نیز به آنجا رسید و بدون اینکه از موترش پیاده شود، با صدای بلند به ما گفت:

"به دنبال مه بیابین. میفامم که جای پیدا نمیشه."

1. meanwhile
2. within
3. the fuel pipe has come off
4. (it) started
5. (we) took off
6. breakdown
7. (it) caused
8. suitable / decent
9. follow me

در همین اثنا یکی از دوستان احمد که با همیلتن به گلپهار میرفت، متوجه ما شد و احمد را شناخت.
 آنجا نیز موتور خود را در کنار ترک استاد کرده و نزد ما آمدند.

دوست احمد که سعده نام داشت، در طرف چند دقیقه، مشعل موتور را پیدا کرده گفت:
 «چیز مهم نیست. پایب تیل خطا خورده.»
 احمد به او گفت:

«موتور ما وقتی از یک جویری لوی ترک به سرعت میرشد، یک مکان سستی خورد و در چند دقیقه باد استاد شد. شاید پایب ده امو وخت خطا خورده باشه.»

سعده تیل را بسته کرد. موتور به زودی چالان شد و دوباره به راه افتادیم.
 خرابی موتور ب شد که ما ناوقت به گلپهار برسیم. یک تعداد زیاد مردم که با خانواده‌ها
 و دوستان شان قبند به آنجا رسیده بودند، تمام جاهای مناسب برای نشستن را گرفته
 بودند. من به احمد گفتم:

«گلپهار خود آمدیم، معلم فکر میکنند جای برای نشستن بیایم.»

در همین وقت، سعده نیز به آنجا رسید و بدون اینکه از موتورش پیاده شود، با صدای
 بلند به ما گفت:

«به دنبال من بیایین. میفاهم که جای پیدا کنیم.»

STORY 2-4

ما به دنبال او راهی شدیم. پس از چند دقیقه، سعدالله موترش را ایستاد کرده از موتر بیرون شد و با مردی که کنار سرک منتظرش بود، احوالپرسی کرد. آن شخص ما را به خانه اش که در کنار دریا بود، برد و پسرانش را صدا زده به آنها گفت:

"اوبچا، زود باغچه ره جاروکنین. اینه مه ومیمانام آمدیم." دیری نگذشت که همه در کنار دریای زیبای گلبهار بودیم و سبد های توت رنگین پیشروی ما قرار داشت.

آن روز را به خوشی سپری کردیم. حوالی عصر، وقتی میخواستیم دوباره به صوب کابل حرکت کنیم، دیدیم که دوست گلبهاری سعدالله یک یک سبد توت برای ما آماده کرده بود تا با خود ببریم. در حالیکه همه از مهمان نوازی او تشکر میکردیم، من روبه احمد کرده گفتم:

"اگه موترت خراب نمیشد و سعدالله ره ده راه نمیدیدیم، امروز ایقه سات ما تیر نمیشد." احمد سرش را تکان داده با خنده ملایمی گفت:

"آدمی به خیر خود نمیفامه. یگان وخت، واقعات بد نتیجی خوب میداشته باشه."

1. (we) began to move / took off
2. a small garden (orchard)
3. sweep
4. basket
5. (we) passed / ended
6. around / about
7. towards
8. (he) had prepared
9. hospitality
10. (we) wouldn't have had this much fun
11. a gentle laugh
12. a human being doesn't realize what is good for him / her
13. sometimes
14. bad incidents
15. good outcome (result)

مابه دنبال او راهی شدیم. پس از چند دقیقه، سعد شد موثرش را ایستاد کرده از موتر
 بیرون شد و با مری که کنارش نشترش بود حوالی مری کرد.
 آن شخص ما را به خانه اش که در کنار دریا بود، برد و پسرانش را صدازده به آنها گفت:
 «او بیجا، زور با آنچه راه جارو کنس. اینده مه و پیمانام آیدیم.»
 دیری نگذشت که همه در کنار دریای زیبای گلپهاری بودیم و سبدهای توت زلفین
 پستیروی ما قرار داشت.
 آن روز را به خوشی سپری کردیم. حوالی عصر، وقتی میخواهیم دوباره به صوب کال حرکت کنیم،
 دیدیم که دو ت گلپهاری سعد شد یک سبدهای توت برای ما آماده کرده بود تا با
 خود ببریم. در حالیکه همه از مهمان نوازی او تشکر میکردیم، من رو به احمد کرده گفتم:
 «اگر موترت خواب نیتد و سعد شد راه ده راه نچیدیم، امروز العیسات ما نیتد.»
 احمد سرش را تکان داده با خنده ملامی گفت:
 «آدمی به خیر خود نیتد. یگان وخت، واقعات بد نیتدی خوب میدانشه باشه.»

STORY 3-1

پهلوان ها

پهلوان برات و پهلوان شمس در یک دهکده زندگی میکردند. هر دو بسیار نیر و مند، قد بلند و چار شانه بودند. وقتی راه میرفتند، صدای گام های شان در بیست قدمی شان شنیده میشد. آنها هر سال، در میله نوروز و دیگر روزهای خاص، با هم کشتی میکردند. اما هیچگاه بر یکدیگر پیروز نمیشدند و نتیجه مسابقه همیشه مساوی میماند.

پهلوان برات هر سال آرزو میکرد تا حریف خود را شکست بدهد، اما نمیتوانست. سرانجام، تصمیم گرفت جایی برود که بتواند بیشتر پهلوانی بیاموزد. شنیده بود که در هندوستان هر کاره های مشهور وجود دارد که اگر کسی در آنجا شاگرد شود، در ظرف یک سال پهلوان بسیار ورزیده خواهد شد.

پهلوان برات زمین خود را فروخت. یک مقدار از پول فروش زمین را برای مادر خود گذاشت و پول باقیمانده را به کمر بسته راهی هندوستان شد. اما به هیچکس نگفت که کجا میرود. مردم فکر میکردند که پهلوان برات کمزور شده و دیگر تاب مقاومت در برابر حریف خود را ندارد و برای اینکه شکست نخورده باشد، وطن را ترک کرده است.

1. wrestler
2. village
3. strong
4. step
5. within twenty paces from them
6. special
7. (they) would wrestle with each other
8. (they) would not overcome each other
9. equal / tie
10. (he) would hope / wish
11. opponent
12. (to) defeat / beat
13. finally
14. wrestling club
15. within
16. skilled / experienced
17. remaining / remainder
18. (he) left for India
19. weak
20. strength / power
21. resistance / withstanding
22. in order not to be defeated
23. (he) has left

پهلوان ها

پهلوان برات و پهلوان شمس در یک دهکده زندگی میکردند. خود بسیار نیرومند و قد بلند و چارشانه بودند. وقتی راه میرفتند، صدای گام های شان در پشت قدمی شان شنیده میشد. آنها هوسال، در صید، نوز و دیگر روزهای خاص، با هم کشتی میکردند. اما هیچگاه بر یکدیگر پیروز نمیشدند و نتیجه مسابقه همیشه مساوی میماند. پهلوان برات هوسال آرزو میکرد تا حریف خود را شکست بدهد، اما نمیتوانست. سرانجام، تصمیم گرفت جایی برود که بتواند بیشتر پهلوانی بیاموزد. شنیده بود که در هندوستان هنرکاره های مشهور وجود دارد که اگر کسی در آنجا شاکرد میشود، در ظرف یک سال پهلوان بسیار ورزیده خواهد شد. پهلوان برات زمین خود را فروخت. یک مقدار از پول فروش زمین را برای مادر خود گذاشت و پول باقیمانده را به کمر بسته راهی هندوستان شد. اما هیچکس تلفت که بجا میروز مردم فکر میکردند که پهلوان برات کمزور شده و دیگر تاب مقاومت در برابر حریف خود را ندارد و برای اینکه شکست نخورده باشد، وطن را ترک کرده است.

STORY 3-2

دوسال از رفتن پهلوان برات گذشت. در این دوسال خبری از پهلوان به دهکده نرسیده بود. هر کسی حدسی میزد و گمانی میکرد. کسی می گفت که پهلوان برات در راه هندوستان، در یک جنگل، گرفتار قبیلهٔ آدمخواران شده است. دیگری میگفت که پهلوان برات پسر رئیس قبیلهٔ آدمخواران را کشته و افراد قبیله به دستور رئیس شان، او را دستگیر کرده در یک دیگ پراز روغن داغ انداخته و زنده بریان کرده اند. کسان دیگری هم میگفتند که پهلوان برات زنده است و به زودی برمیگردد.

مادر برات از هر زبانی خبری در مورد پسرش میشنید. اما نامه و خبری از او به دستش نمیرسید. با اینهمه، هیچگاه فکر نمیکرد که پسرش مرده باشد. او هر روز، پس از نماز صبح و پیش از برآمدن آفتاب، روی بام یگانه اتاق خانه اش بالا میشد و تا بالا آمدن آفتاب، گاهی به شمال و گاهی به جنوب دهکده چشم میدوخت. عصرها، به بهانه ای روی بام میبرآمد و تا تاریکی شب، همانجا میماند و چشم به راه ها میدوخت. او چشم به راه فرزندش بود. میخواست اولین کسی باشد که آمدن پسرش را ببیند....

1. everyone would make a guess, an assumption
2. captive
3. tribe
4. cannibals
5. chief
6. (they) have fried (him) alive
7. sunrise
8. roof
9. only one
10. (she) would stare
11. excuse / pretext

دو سال از رفتن پهلوان برات گذشت. در این دو سال خبری از پهلوان به دهکده نرسیده بود. هر کس کسی حدسی میزد و گمانی میکرد. کسی می گفت که پهلوان برات در راه هندوستان، در یک جنگل، گرفتار قبیله آد مخوران شده است. دیگری می گفت که پهلوان برات پسر قبیله آد مخوران را کشته و فرزند قبیله به دستور رئیس شان او را دستگیر کرده. در یک دید برادر او غنای دروغ انداخته و زنده بر مان کرده اند. گمان دیگری هم می گفتند که پهلوان برات زنده است و به زودی بر میگردد.

مادر برات از هر زبانی خبری در مورد پسرش میشنید. اما نامه و خبری از او به دستش نمیرسید. با اینهمه، هیچگاه فکر نمی کرد که پسرش مرده باشد. او هر روز، پیش از نماز صبح و پیش از نماز آفتاب، روی بام یگانه آنان خانه اش بالا میدوید و اما بالا آمدن آفتاب، گاهی به شمال و گاهی به جنوب دهکده چشم میدوخت. عموها به برهنه ای روی بام میبرآمد و اما تاریکی شب، همانجا میماند و چشم به راه می دوخت. او چشم به راه فرزندش بود. میخواست اولین کسی باشد که آمدن پسرش میشنید...

STORY 3-3

ماهر و دختر همسایه هم گهگاه روی بام میبود. وقتی شام میشد و مادر برات بام را ترک میکرد، ماهر و هم پایین میشد. ماهر و نامزد برات بود. قرار بود آنها دو سال پیش عروسی کنند. وقتی برات زمینش را فروخت، ماهر و فکر کرد که شاید برات قصد دارد عروسی شان را راه بیندازد. اما برات به فکر عروسی نبود.

بهار بود و زمینها پر از لاله های رنگین شده بودند. دشتها و دامنه های کوه سبز شده بود و هوا پاکتر از هر وقت دیگر بود. پهلوان برات از هندوستان برمیگشت. او دیگر یک پهلوان ورزیده شده بود. فکرمی کرد به زودی به خانه خواهد رسید و مادر و نامزدش را خواهد دید. میخواست پس از رسیدن به خانه، به پهلوان شمس خبر بدهد تا برای مسابقه آماده شود. او قسم خورده بود تا وقتی که شمس را شکست ندهد، عروسی نخواهد کرد. بنابراین، میخواست هر چه زود تر با شمس مسابقه کند.

نیمه های شب بود که برات به دهکده رسید. دلش میخواست روز باشد تا بتواند دهکده اش را به خوبی ببیند. میخواست بداند در مدتی که از آنجا دور بوده، چه چیزهایی دگرگون شده است. از سویی که برات می آمد دو راه به خانه شان میرفت. یکی از میان دهکده میگذشت و دومی از پشت خانه پهلوان شمس. برات راه پشت خانه شمس را انتخاب کرد.

1. sometimes
2. (she) would come down from the rooftop
3. (to) begin preparation (for)
4. tulip
5. slope / foothill
6. experienced / skilled
7. (he) had sworn
8. changed / transformed
9. (he) chose / selected

مهر و دختر هم گهگاه اوی بام میبود. وقتی شام میشد و مادر برات بام را ترک
 میکرد، مهر و هم با هم میخفتند. مهر و نامزد برات بود. قرار بود از نهم سال پیش مهر و می
 کنند. وقتی برات زمینش را فروخت، مهر و فکر کرد که شاید برات قصد دارد مهر و
 شان را راه بیندازد. اما برات به فکر مهر و نمی بود.
 برات بود و زنی با پیراز لاری زنی شده بودند. دخترها و درانه های کوه کهنه شده بود
 و هوا پاکتر از هوای وقت دیگر بود. پهلوان برات از هندوستان برگشت. او در لاری
 پهلوان و زنی شده بود. فکری کرد به زوی به خانه خود رسید و مادر و نامزدش را خواهد دید.
 میخواست پس از رسیدن به خانه، به پهلوان ششم خبر بدهد تا برای او آماده شود.
 او هم خورده بود تا وقتی ششم را شکست ندهد، مهر و نخواهد کرد. بنابراین،
 میخواست هر چه زودتر با ششم مبارزه کند.
 نهمه های شب بود که برات به دهکده رسید. دلش میخواست روزی با مادر و نهمه
 اش راه خوبی بیند. میخواست بدانند در مدتی که از آنجا دور بوده، چه چیزهایی دیگر
 گون شده است. از سویی که برات می آمد دوراه به خانه، نشان میرفت. یکی از میدان
 دهکده میگذشت و دومی از پشت خانه پهلوان ششم. برات راه پشت خانه ششم را
 زتنها کرد.

STORY 3-4

وقتی نزدیک خانهٔ شمس رسید، در تاریکی شب متوجه شد که پشت دیوار خانه، دونفر ایستاده اند. ناوقت شب بود دلیلی وجود نداشت که کسی در آن وقت شب در آنجا باشد. برات فکر کرد که شاید این دونفر دزد باشند. حدس او درست بود! بلی، آنها دزد بودند. برات صدا کرد:

"کیستی؟ اونجه چی میکنی؟"

با شنیدن صدای او، دزدان یا به فرار گذاشتند. برات فکر کرد که دزدان شاید چیزی را از خانهٔ پهلوان شمس دزدی کرده باشند. بناءً، باری را که بر پشت داشت، همانجا روی زمین گذاشت و به دنبال دزدان دوید. دزدان که از دهکده کمی دور شده بودند، ایستادند و صدا کردند:

"هر کسی که هستی پس بگرد و ماره تعقیب نکو!"

اما برات که به سرعت پیش می رفت، به حرف آنها گوش نداد. در همین وقت، صدای فیری شنیده شد و پهلوان برات بر زمین افتاد.

مردم دهکده که با صدای فیر از خواب بیدار شده بودند، به سرعت خود را به جایی که پهلوان برات افتاده بود، رساندند. پهلوان برات به آهستگی ناله میکرد. اولین کسی که او را شناخت، پهلوان شمس بود. وقتی برات شمس را دید، لبخندی لبانش را از هم گشود و تنها همینقدر گفت:

"به مادرم بگو آمده بودم که ماهرو ره عروسی کده به خانه بیارم..."
دیگرن نتوانست حرفی بر زبان بیاورد.

1. there was no reason
2. thief / burglar
3. (they) escaped
4. (they) may have stolen
5. the load he was carrying on his back
6. after
7. (he) was advancing
8. (he) didn't listen to them
9. gunshot
10. (he) was groaning
11. a smile parted his lips
12. and (he) couldn't talk anymore

وقتی نزدیک خانه شمس رسید، در تاریکی شب متوجه شد که پشت دیوار خانه، دوفو ایستاده اند. ناوقت شب بود و دلیلی وجود نداشت که گاهی در آن وقت شب در آنجا باشد. برات فکر کرد که شاید این دوفو دزد باشند. جس او درت بود! پلی، آنها دزد بودند. برات صدا کرد: «کیستی؟ اونچه چی میکنی؟»

باشنیدن صدای او، دزدان پاه فرار گذاشتند. برات فکر کرد که دزدان شاید چیزی را از خانه پهلوان شمس دزدی کرده باشند. بناگه باری را که بر پشت داشت، همانجا روی زمین گذاشت و به دنبال دزدان دوید. دزدان که از دهکده کمی دور شده بودند، ایستادند و صدای کردند:

«هوکشی که هستی پیش بگرد و ماره تعقیب نلو!»

اما برات که به سرعت پیش می رفت، با حرف آنها گوش ندارد. در همین وقت، صدای فیری شنیده شد و پهلوان برات بر زمین افتاد.

مردم دهکده که با صدای فیر از خواب بیدار شده بودند، به سرعت خود را به جایی که پهلوان برات افتاده بود، رساندند. پهلوان برات به آهستگی ناله میکرد. اولین کسی که او را شناخت، پهلوان شمس بود. وقتی برات شمس را دید، بخندی بیانش را از هم گشود و ترا همینقدر گفت:

«به مادرم بگو آفده بوم که هگروه گروسی که به خانه بیارم...»

STORY 4-1

یک معمای جالب

آنروز، مانند روزهای دیگر میخواستم با سرویس برقی به خانه بروم. به سختی از پایه دان موتر بالا رفتم. تمام چوکی ها و راهرو سرویس مثل همیشه پر بود. از دستگیر محکم گرفتم تا بتوانم در برابر تپله و تمبه^۱ همسفرانم، مقاومت کنم.

شرنگ شرنگ پول سیاه نزدیک گوشم و صدای نگران که پول کرایه^۲ سرویس را میخواست، چرتهایم را خراب کرد. پول کرایه^۳ سرویس را که در دستم آماده داشتم، پرداختم.

صحبتهای رنگارنگ در دوروبرم جاری بود. پیرمردی از مزایای روزه صحبت میکرد. مرد دیگری که معلوم میشد به تازگی از اطراف آمده، از دوستش شکایت میکرد که خود را پت کرده و او را به خانه اش جا نداده است. شخص دیگری طفلی را سوال بیچ نموده بود. خود را دوست پدرش معرفی کرده گاهی از پدرش میپرسید و گاهی از همسایه هایش.

1. puzzle
2. trolley bus
3. doorstep (of a bus)
4. aisle
5. handle
6. tight / firm
7. (so I could) resist
8. jingle
9. coins / change
10. conductor
11. bus fare
12. (they) disrupted my thoughts
13. various conversations were going on all around me
14. advantages of fasting
15. suburbs / rural areas
16. (he) has hidden
17. (he) has not accommodated
18. (he) had plied (him) with questions

یک معمای جالب

آنروز، مانند روزهای دیگر من خوابم با سرویس برقی به خانه بروم. به سستی از پایه دهن
موتور بالا رفتم. تمام چوکی ها و راهرو سرویس مثل همیشه پر بود. از دستگیر
محکم گرفتم تا بتوانم در برابر تیر و تپنده همسفرانم مقاومت کنم.
شترنگ شترنگ پول سینه نزدیک گوشم و صدای تکران در پول کراویه سرویس را میخورد.
چراغهایم را خراب کرد. پول کراویه سرویس را که در دستم آماده داشتم، برداشتم.
صحنه‌های رنگارنگ در دور و برم جاری بود. پیر لری از من برای اوزه صحبت میکرد.
مرد دیگری که معلوم میشد به تازگی از اطراف آمده، از دوستش شکایت میکرد که خود را پت کرده
و او را به خانه اش جانداره است. شخص دیگری ظنی را سوال پیچ نموده بود.
خود را دوست پدرش معرفی کرد. گاهی از پدرش میپرسید و گاهی از هفتبه هاش.

STORY 4-2

صدایی مانند آب خوردن¹ سگ، به گوشم رسید. وقتی به اطرافم نگاه کردم، دیدم مرد چارشانه ای که در پشت سرم ایستاده بود، با دهن باز ساجق میجوید. موتر در حرکت بود. صحبت هایی که بگوشم میرسید، جالب نبود. از ینجره² موتر مشغول تماشای شهر شدم. دریای چمچه مست³ و جوی های کوچکی که از آن جدا میشدند، منظره⁴ زیبایی داشتند. دریکی از آن جویها، دو مرد جوان با پاهای برهنه⁵ قالین کهنه ای را می شستند. کمی دورتر، چند زن کالاشویی می کردند. یک تعداد بچه ها نیز در لب دریا⁶ مشغول بازی بودند.

جالب این بود که وقتی موتر از مقابل آنها میگذشت، همه با دهانهای باز، به طرف ما می دیدند. اطفال با اشاره⁷ دست، ما را به یکدیگر نشان می دادند و چیغ میزدند. حتی کسانی که مصروف هم بودند دست از کار میکشیدند و با خوشی به طرف ما دست شور میدادند.

1. (he) was chewing gum
2. window
3. stream / creek
4. scene / scenery
5. barefooted
6. riverbank
7. pointing
8. (they) screamed
9. (they) stopped working
10. (they) waved

¹ In their daily conversations, Dari speakers often use the verb خوردن 'to eat' instead of the verb نوشیدن 'to drink.' Example: چای خوردن (lit., 'eating tea' meaning 'drinking tea.')

² A stretch of the Kabul River that runs through the old town, is called by this name.

صدایی مانند آب خوردن سنگ به گوشتم رسید. وقتی به اطرافم نگاه کردم، دیدم مرد چارستانه ای
 در پشت سرم ایستاده بود، باد صحن بازش حین میخورد. موتور در حرکت بود.
 صحبت هایی که گوشتم میآید، جالب نبود. از پنجره موتور مشغول تماشای شهر شدم.
 دریا را چپم داشت و جوی های کوچکی که از آن جدا میشدند، نظره زمبابوی داشتند.
 در یکی از آن جویها، دو مرد جوان با پای های برهنه قالی کهنه ای را می شستند. کمی دورتر،
 چند زن کلاه تویی می کردند. یک تعداد بچه ها نیز در لب دریا مشغول بازی بودند.
 جالب این بود که وقتی موتور از مقابل آنجا میگذشت، همه بادها زهای بازها به طرف ما
 می دیدند. اطفال با اشاره دست ما را به یکدیگر نشان میدادند و جیغ میزدند. حتی
 کتبی معروف هم بودند دست از کار میکشیدند و با خوشی به طرف ما دست میزدند.

STORY 4-3

نه تنها کسانی که در داخل یا لب دریا بودند، به طرف سرویس ما می دیدند و آنرا به یکدیگر نشان میدادند، بلکه راکبین سرویسهای دیگر هم که از پهلوی ما میگذشتند، با نوعی حیرت آمیخته با خوشی به طرف پیشروی موتر ما میدیدند. بعضی ها صرف کله گک میزدند و میخندیدند.

من هم با علاقه زیاد در جستجوی چیزی بودم که توجه مردم بیرون سرویس را جلب کرده بود. تا جایی که میتوانستم ببینم، راکبین موتر را یک یک از نظر گذراندم. مگر چیزی که قابل اینهمه دلچسپی باشد، نیافتم. هر چه فکر میکردم، چیزی دستگیرم نمیشد. میخواستم بدانم که مردم بیرون از دیدن چه چیزی در سرویس ما آنقدر لذت میبردند که ما در داخل سرویس از آن محروم بودیم. در آن لحظه، فقط آرزو میکردم که در بیرون سرویس میبودم و آن چیز جالب را میدیدم.

چیزهای زیادی در ذهنم میگذشت. فکر کردم که سرویس ما یا بسیار چتل است و یا اینکه بدنه آن کیی های زیاد دارد که توجه همه مردم را جلب کرده است. باز با خود گفتم: "ای خوده شار ما کدام چیز نونیس!"

1. passengers
2. confusion / puzzlement
3. mixed
4. (they) were nodding
5. in search of / looking for
6. (it) had drawn the attention of the people outside the bus
7. (I) observed
8. (I) wouldn't get anything
9. moment
10. (they) came to my mind
11. body
12. dent

نه تنها آنی که در درختل یایب دریا بودند، به طرف سرویس ما می دیدند و اگر آیه ملائکین نازل
میدادند، بلکه را کین سرویسهای دیگر هم که از پهلو می آمدند، با نوعی حیرت
و کنجته با خوشی به طرف پیشروی ما می دیدند. بعضی ها حرف کله گف می زدند و می خندیدند.

من هم با عذرته زیاد در جستجوی چیزی بودم که توجه مردم بیرون سرویس را جلب کرده بود.
تا جایی که می خواستم بینم، را کین سو تر و اید یک از نظر گذردم. مگر چیزی که قابل این همه
دلچسپی باشد، نیافتم. هر چه فکر میکردم، چیزی دستگیرم نمیشد.

می خواستم مردم که مردم بیرون از دیدن چه چیزی در سرویس ما آنقدر لذت ببرند که مادر درختل
سرویس از آن محروم بودم. در آن کله، فقط آرزو میکردم که در بیرون سرویس میبوم
و آن چیز جلب را میدیدم.

چیزی که زیاد در ذهنم میگذشت. فکر کردم که سرویس ما با آبیا رحتل است و ما اینده بدنه
آن پسی های زیاد دارد که توجه همه مردم را جلب کرده است. باز با خود گفتم:
«از خوده شارا که مردم چیز نوننن!»

STORY 4-4

فکر کردم که شاید چای خوردن موتروان و نگران سرویس با دوستان و مهمانان شان در جلوموتر، این وضع را به وجود آورده باشد. خیر، اینهم که یک کار تازه نیست!

خلاصه هیچ موتری نبود که از پهلوی ما بگذرد و سرنشینان آن سرویس ما را به یکدیگر نشان ندهند. هیچکس در سرک نبود که متوجه منظره ایکه برای من مرموز بود، نشده باشد.

یگانه آرزویم همان بود که زود تر به ایستگاه آخر برسیم تا من هم از این راز آگاه شوم. زمانیکه از مقابل تعمیر چارده منزله سینما پامیر می گذشتیم، نه تنها کلانسالان، بلکه اطفال هم در پهلوی سرویس به دویدن و چیغ زدن شروع کردند.

آه! حالا فهمیدم که گپ از چه قرار بود...
این معما را پسر کوچکی برایم حل کرد. پسرک در حالیکه میدوید و به سرویس اشاره میکرد، صدا میزد:
"اونه، زن موتروان!.. ببینین که یک زن موتروانی میکنه!.. ببینین یک زن پشت اشترنگ شیشه!"

بلی! برای اولین بار، مردم شهر زنی را می دیدند که پشت جلویک سرویس نشسته و رانندگی میکرد.

1. passengers
2. mysterious
3. final bus stop
4. secret
5. aware
6. fourteen-story building
7. (he) solved
8. steering wheel
9. behind the wheel

© Abdol Wahed Nazari, "Agar nadidi bawar kon." Adapted with permission of the author.

فکر کردم که شاید چهره خود را موتور دوان و مگر آن سرویس با دوستان و مهمانان شان در جلو موتور، این وضع را به وجود آورده باشد. خیر، اینهم که یک کار تازه نیست! خدایه صبح موتوری بود که از بسوی ما بلند زد و سر نشین آن سرویس ما را به یکدیگر نشان ندهند. هیچکس در شرکت نبود که توجه نظره انده برای من مرموز بود داشته باشد.

یگانه که از بیم همان بود که زودتر به اینگاه آخبر بشم تا من هم از این راز آگاه شوم. زمانیکه از محال تغییر چهره منزله نشینها پاس می‌گذشتم، نه تنها کلمات بدنی بلکه اطفال هم در پیوسته سرویس به دویم و صبح زدن شروع کردند.

آه! حالا فهمیدم که یک از چه قرار بود...

این معمارا پسر کوچکی برام حل کرد. پسرک در حالیکه میدوید و به سرویس اشاره میکرد، می‌نمود:

"اونه، زن موتور دوان! ... بیستین که یک زن موتور دانی میگفتن! ... بیستین یک زن پشت آرتینگ شیشه!"

بله! برای اولین بار، مردم شهر زنی را می‌دیدند که پشت جلوبند سرویس نشسته و رانندگی میکرد.

STORY 5-1

داکتران متعهد!!!

توبگوچه کنم برادر؟ ازکی شکایت کنم؟ به کی شکایت کنم؟
هر قسم دوا که بود، گرفتم: سرخ، سیاه، سفید، قطی گکی، بوتلکی، پاکتکی، خورد،
کلان، پیچکاری های گوشتی، رگی...
چه بگویم؟ ، فایده نکرد که نکرد.

شاید بگویی که:

"پیرمرد! دوای سر بخودی معلوماتار که فایده نداره. فایده چی، که نقص هم داره."
درست میگویی. ولی متأسفانه، بعضی مردم وقتی مریض میشوند، پیش کمیودر
صاحب میروند و میگویند:
"اوبرادر، دوای شکم دردی بتی، دوای کمر دردی بتی، دوای..."

شکر داکتر فراوان داریم. نام خدا هر طرف که نگاه کنی، لوحه یک معاینه خانه
داکتر را میبینی. حتی هستند داکترانی که ادعا میکنند که تمام مریضی های انسان
را میتوانند تداوی کنند. ولی بدبختانه دوای هیچکدام شان برای من فایده نکرد.
دوستان، خویشاوندان و همکارانم هر یک به نوبه خود داکتری را به من توصیه
کردند. من هم پیش آن داکتر رفتم، نوبت گرفتم، ساعتها منتظر ماندم، معاینه شدم،
نسخه و دوا گرفتم، ولی جور نشدم که نشدم.
شاید از روز اول، مریضی در قسمت من نوشته شده بود.

1. committed
2. it didn't do me any good at all
3. old man
4. self-prescribed medicine
5. obviously
6. (it) is harmful also
7. pharmacist
8. thank God
9. doctor's office
10. in his / her turn
11. recommend
12. (I) put my name on the waiting list
13. fate / destiny

دکتر استعجاب!!!

تو بگو چه کنم برادر؟ از کی شکایت کنم؟ بر کی شکایت کنم؟
 هر قسمی دوا که بود، گرفتم: سرفه، سینه، سفید، قطعی گلگی، بوتلگی، پاکتگی، خوردگی،
 کلدن، پیکاری های گوشه ماری...
 چه بلویم؟، فایده نکرده نکرده.
 شاید بلویم که:

"پیر مرد! دواي سُر خوردی معلومدار که فایده ندارد. فایده چینی، که نقص هم دارد."
 درت میگوی. ولی متأسفانه بعضی مردم وقتی مریض میشوند، پیش کیپور حساب میروند
 و میگویند:

"او برادر، دواي شکم دردی بستی، دواي کمر دردی بستی، دواي ..."
 شکر دکتر فراوان دارم. نام خدا هر طرف که نگاه کنی، لوحه یک معاینه خانه دکتر را ببینی.
 حتی هستن دکترانی که اوعا میکنند که تمام مریضی های انسان را میتوانن دواي کنند. ولی بدبختانه
 دواي همکدرم شان برای من فایده نکرده.
 دوستان ما خوش وندان و همکارانم هرک به نوبت خود دکتری را به من توصیه کردند. مهمنم پیش
 کون دکتر رفتم، نوبت گرفتم، مسعداً منتظر ماندم، معاینه شدم نشسته و دواي گرفتم، ولی جبر رفتم که
 نشدم.
 شاید از روز اول، مریضی در قسمت من نوشته شده بود.

STORY 5-2

از شما چه پنهان، یک دفعه حتی تصمیم گرفتم که داوطلبانه به فاکولته طب بروم تا محصلان و داکتران جوان بالایم تجربه کنند، بیاموزند و درجه علمی بگیرند. تا نیم راه هم رفته بودم. از قضا، با دوستی روبرو شدم که یک داکتر لایق و با تجربه دیگر را می شناخت. اونشانی معاینه خانه آن داکتر را به من داد.

با خوشحالی به معاینه خانه آن داکتر رفتم. وقتی نسخه هایم را به اونشان دادم و فهمید که کدام دواها را خورده ام، خندید و گفت:
"چشم نداشتی که ای دواها ره خوردی؟"

به گفته آن داکتر، چند قلم از آن دواها برای تکالیف نسایی بود. کم کم، چرتی شده بودم که به کدام مرض نسایی مبتلا نشده باشم.
خلاصه اینکه، هر داکتری تشخیص داکتران دیگر حتی تشخیص قبلی خود را رد میکرد و من هم چاره ای جز اطاعت نداشتم و به امید جور شدن، بالای دواها مثل ریگ پول خرج میکردم و آنها را مثل نخود میخوردم.

1. voluntarily
2. medical school
3. college (university) students
4. experiment
5. academic degree
6. by chance
7. address
8. according to
9. a few items
10. gynecological complaints (illnesses)
11. little by little / gradually
12. worried
13. affected
14. briefly / to make it short
15. diagnosis
16. (he / she) would disapprove / reject
17. obedience
18. hoping to recover
19. sand
20. chickpea

از شما چه پنهان، یک فوج حتی تقسیم گرفتم که داوطلبانه به فاکولته طب بروم تا محصلان و درگزان
 جرون باارایم تجربه کنند، بیاموزند و درجه علمی بگیرند. تا نیم راه هم رفته بودم.
 از قضا، با دوستی او بروشدم که یک دکتر رایون و با تجربه و دیگر را می شناخت.
 او نشانی معاینه خانه آن دکتر را به من داد.

با خوشحالی به معاینه خانه آن دکتر رفتم. وقتی نشخه های راه او نشان دارم و فریاد کرد
 که دارم دواها را خورده ام، خندید و گفت:
 «چشم ندانستی که ای دواها را خوروی؟»
 به گفته آن دکتر، چند قلم از آن دواها برای تکلیف نثایی بود. کم کم، چیزی شده
 بودم که به کدام مرض نثایی مبتدا شده باشم.

خلاصه اینکه، هر دکتری تشخیص دکتران دیگر حتی تشخیص قبلی خود را رد میکرد و من هم همواره ای
 جز اطاعت نداشتم و به امید جوشدن، با لاری دواها مثل ریپ پول خرج میکردم و گناهانش
 بخود میخوردم.

STORY 5-3

همین دیروز فهمیدم که به راستی مریض استم. هر کدام از این داکترها اگر واقعاً دل میسوختاندند، و مرضم را تشخیص می‌کردند، با یک یا دو نسخه جور میشدم. اما گپ در اینجاست که تشخیص مرض آنقدر آسان هم نیست. یک تعداد از داکتران ما صرف با شنیدن صدای قلب یا با دیدن زبان مریض، مرض او را تشخیص می‌دهند. این را هم فهمیدم که نسخه چره پی هم بحال مریضان بیچاره ای مثل من فایده ندارد و تنها برای دواخانه های آشنای داکتران مفید است و بس.

حالا برایتان قصه میکنم که این حقیقت را چطور فهمیدم: دیروز، مثل همیشه پیش یکی از همین داکتران نامدار رفته بودم. نزدیک معاینه خانه بیروبار زیاد بود. پیرمردی که دم دروازه اتاق معاینه ایستاده بود، برای مریضان نمره میداد. روی پارچه کاغذی که به من داد، نمره «۳۹» نوشته شده بود. دو اتاق از مریض پر بود. دل ونادل، درگوشه ای نشستم و با خود به حساب کردن پرداختم تا ببینم که چه ساعتی نوبت من خواهد رسید.

1. indeed / really
2. if (they) were really concerned
3. heartbeat
4. tongue
5. random prescription
6. helpless / poor
7. acquaintance / friend
8. beneficial / useful
9. (I) will tell
10. fact
11. famous / renowned
12. in front of
13. piece
14. hesitantly

همین دیروز فهمیدم که به راستی مریض هستم. هوکلام از این دکترها اگر ورقه‌ها دل می‌خوانند،
 و مریضم را تشخیص می‌کنند، باید یا نوشته‌ها جور میدهم. اما گپ در این جا است که تشخیص
 مریض آنقدر آسان هم نیست. یک تعداد از دکتران ما حرف با نشدن هدای
 قلب یا با دیدن زبان مریض، مریض او را تشخیص میدهند. این را هم فهمیدم که نوشته‌ها
 چهره بی هم بحال مریضان بسیاری مثل من فایده ندارد و تنها برای دواخانه‌های
 آشنای دکتران مفید است و بش.

حالا براتقان قصه میکنم که این حقیقت را چگونه فهمیدم:
 دیروز، مثل همیشه پیش یکی از همین دکتران نامدار رفتم بودم. نزدیک معاینه خانم سیر و باز زیاد
 پیرمردی که دم دروازه اتاق معاینه ایستاده بود، برای مریضان نمره میداد. او را پارچه
 کاغذی که به من داد، نمره « ۳۹ » نوشته شده بود.
 دو اتاق از مریض پر بود. دل و نادل، در نوشته‌های نشستم و با خود به حساب کردن
 پردختم تا بفهمم که چه ساعتی نوبت من خواهد رسید.

STORY 5-4

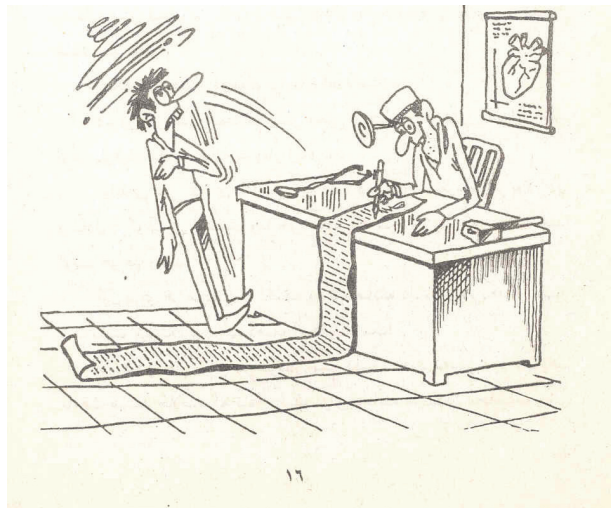
اولاً، برای معاینهٔ هر مریض ده دقیقه وقت دادم. دیدم که نوبت من بعد از نیمهٔ شب می‌رسید. این امکان نداشت. بعداً، در فکرم برای هر مریض پنج دقیقه وقت دادم. باز هم دیدم که بسیار ناوقت میشد. بالآخره، برای معاینهٔ هر مریض دو دقیقه وقت داده و خوش بودم که دو ساعت بعد نوبتم خواهد رسید.

در طول مدتی که من مشغول این چرت و فکر بودم، یک‌عده از مریضان دیگر که مثل من منتظر نوبت بودند، با شنیدن نمرهٔ شان برمیخاستند و بداخل اتاق معاینه میرفتند. باور کنید، هنوز نیم ساعت نگذشته بود که پیرمرد صدا کرد: "نمره سی ونو"

وقتی داخل اتاق معاینه شدم، ساعتم را قید کردم. در آخر، دیدم که شکایات من دربارهٔ مریضی ام، معاینه، تشخیص مرض، نوشتن نسخه و گرفتن پول توسط داکتر، جمعاً یک دقیقه و چهل ثانیه را درببر گرفته بود.

پشت سرم را خاریدم؛ از معاینه خانه برآمدم و با خود گفتم: "تداوی یا اقلاً تشخیص مریضی به ای شکل اصلاً امکان ندارد."

1. this was not possible
2. thought / worry
3. believe me
4. I set my watch
5. complaints
6. totally
7. (it) had taken
8. (I) scratched the back of my head
9. at least
10. basically

© Abdol Wahed Nazari, "Agar nadidi bawar kon." Adapted with permission of the author.

لودر، برای معاینهٔ حورلیص ده دقیقه وقت دارم. دیدم که نوبت من بعد از نیمهٔ شب می‌رسید. این امکان نداشت. بعداً، در فکرم برای حورلیص پنج دقیقه وقت دارم. باز هم دیدم که بی‌زمانا وقت میشد. بالاخره، برای معاینهٔ حورلیص دو دقیقه وقت داره و خوش بوم که دو ساعت بعد نوبتم خورده میشد.

در کمال مدتی من مشغول این چرت و فکر بوم، یکباره از مریضان دیکر که مثل من منتظر نوبت بودند، با شنیدن نمرهٔ شان بر مینیا آتند و بدر اهل اتاق معاینهٔ مرفزند باور کنید، هنوز نیم ساعت گذشته بود که پیر مرد صدا کرد:

«نمرهٔ سبی دلو»

وقتی در اهل اتاق معاینهٔ شدم، ساعت را عقید کردم. در آخر، دیدم که شکایات من دربارهٔ مریضی ام، معاینهٔ تشخیص مریض، نوشتن نسخه و گرفتن پول توسط دکتر، جمعاً یک دقیقه و چهل ثانیه را در بر گرفته بود.

پشت سرم را خاریدم؛ از معاینهٔ خانه برآمدم و با خود گفتیم:

«تداوی یا اقلد تشخیص مریضی به ای شکل اصداً امکان ندارد.»

STORY 6-1

کدوی مکتب

کمال جان دوست من بود. ما در یک مکتب درس میخواندیم. ساعت های تفریح در دهلیز مکتب با هم صحبت میکردیم و یا دورا دور میدان قنبال مکتب با هم قدم میزدیم. خانه کمال شان بر سر راه و نزدیک به مکتب ما بود. همه روزه، وقتی از مکتب رخصت میشدیم، کمال تا سرپل نزدیک خانه شان همراه ما میبود. وقتی نزدیک پل میرسیدیم، کمال به اصرار از ما میخواست تا نان چاشت رامهانش شویم. با آنکه ما هیچگاه قبول نکرده بودیم، او هم هیچگاهی از صلا زدن دست نمیکشید.

روزی از روزها که در چمن مکتب با کمال قدم میزدیم، متوجه کدوی بزرگی شدیم که در یکی از کُردها روییده بود. روبه کمال کرده گفتم:

"هر وختیکه امی کدو ره به خانه برده و بری ما برانی پخته کدی، میمانت میشیم." کمال به من گفت:

"آخرای کدواز مکتب اس و چیراسی ها نمیمانن که دزیش کنم." گفتم:

"به مه غرض نیس. ما وختی خانی تان میآییم که امی کدو ره برانی کده باشی." کمال خندید و گفت:

"چی عجب امتحانی!" گفتم:

"امتحان نیس. یا دزیش کده ماره میمان کو، یا مه دزیش کده میمانت میکنم."

1. pumpkin
2. around
3. the Kamals (Kamal and his family)
4. insist
5. to invite
6. plot
7. an Afghan dish
8. laborer / servant
9. I don't care / it doesn't concern me

کدوی مکتب

کمال جان دوست من بود. مادریک مکتب درس میخواندیم برسات های تفریح در
 دهلیز مکتب با هم صحبت میکردم و یا دورا دور میدان فتنال مکتب با هم قدم میزدیم.
 خانه کمال شان بر سر راه و نزدیک به مکتب مابود همه روزه، وقتی از مکتب
 خفت میشدیم، کمال تا سر پل نزدیک خانه شان همراه ما میبود. وقتی نزدیک پل
 میرسیدیم، کمال به اصرار از ما میخواست تا مان چاشت را همراهش شویم. با آنکه ما

هیچگاه قبول نکرده بودیم، او هم هیچگاهی از صلا زدن دست نمیکنید.

روزی از روزها که در ضمن مکتب با کمال قدم میزدیم، متوجه کدوی بزرگی شدیم
 که در یکی از گورها دیده بود. رو به کمال کرده گفتیم:

«صرو خشتک ای کدوره به خانه برده و بری ما برانی بخت کدی، میمانت میشیم»
 کمال به من گفت:

«آخر ای کدو از مکتب اوس و چپراشی ها نمیانن که در زیش کنم»

گفتم: «به کده غرض نیس. ما و ختی خانی مان میایم که ای کدوره برانی کده بابی»
 کمال خندید و گفت:

«چی عجب امتحانی!»

گفتم: «استان نیس. یا در زیش کده ماره میمان کویامه در زیش کده میمانت میکنم»

STORY 6-2

کمال به سویم دید. نگاهش چنان بود که گوی بی غرورش را به بازی گرفته باشم. در حالی که به سویم میدید، با لحن محکمی گفت:
 "اگه گپ امی قسمیس، مه خودم دزیش میکنم."
 چند روزی از این صحبت گذشت. یک روز کمال به مکتب نیامد. نمیدانستم چرا؟ در ساعت تفریح دوم با دوست دیگری مصروف قدم زدن دور میدان فوتبال بودم. وقتی از پهلوی کرد کدو گذشتم، با تعجب متوجه شدم که کدو در جایش نیست. با خود گفتم که بالآخره کدورا چیدند و کمال نتوانست آنرا دزدی کند. روز به پایان رسید و ما از مکتب رخصت شده راهی خانه شدیم.
 در سرپل، جایی که هر روز با کمال خدا حافظی میکردیم، برادرش، نجیب ایستاده بود. وقتی ما به اونزدیک شدیم، پس از پرسانی، گفت:
 "لالایم، مره اینجه استاده کده تا شما ره به خانه ببرم."
 پرسیدم:
 "خیریت خواس؟"
 جواب داد:
 "خیر و خیریت اس. لالایم گفت که امروز شما مهمان ماستین."
 از نجیب پرسیدم که چرا کمال به مکتب نیآمده بود.
 او گفت:
 "بیایین خانه بریم، باز از خودش بپرسین."

1. as if I have challenged his pride
2. with a decisive tone
3. if that is the case, I will steal it myself
4. (they) harvested (picked)
5. (we) headed home
6. my elder brother
7. is everything all right

کمال به سووم دید. نگاهش چنان بود که گویی عورش را به بازی گرفته باشم.
 در حالی که به سووم میدید، باکن محکمی گفت:
 "اگه لپ امی قشیس، مه خورم دزیش مدکنم."
 چند روزی از این صحبت گذشت. یک روز کمال به مکتب نیامد. نمیدانستم
 چرا؟ در ساعت تفریح دوم با دوست دیگری مصروف قدم زدن دور میدان
 فوتبال بودم. وقتی از راهروی کرد کردو گذشتم، با تعجب متوجه شدم که کردو در
 جایش نیست. با خود گفتم که بالاخره کردو را چند روز کمال نتوانست آنرا از روی کند.
 روز به پایان رسید و ما از مکتب رخصت شده راهی خانه شدیم.
 در سربل، جایی که هر روز با کمال خدا حافظی میکردیم، برادرش، نجیب
 ایستاده بود. وقتی ما به او نزدیک شدیم، پس از پرسشی، گفت:
 "لایم، مسره اینجه ایستاده لده تا شماره به خانه بریم."
 پرسیدم: "خیریت خورس؟"
 جواب داد: "خیر و خیریت اس. لایم گفت که امروز شما مهجان مائین."
 از نجیب پرسیدم که چرا کمال به مکتب نیامده بود.
 او گفت:
 "بیامین خانه بریم، باز از خودش بیپرسین."

STORY 6-3

ما که سه نفر بودیم، یکی سوی دیگری دیدیم تا بدانیم چه باید کرد. افضل که کلانسال ترین مابود، به نجیب گفت:

"پیش شو که خانی تان بریم. حالی دگه دیدن کمال فرض شد."

وبه دنبال آن، از ماخواست تا او را همراهی کنیم.

وقتی داخل خانه شدیم، کمال در گوشهء اتاق، دراز کشیده بود. پاهایش را با کمپلی پوشانده بودند و یک جوره چوب زیر بغل بالای سرش دیده میشد.

دلم فروریخت که مبادا پای کمال شکسته باشد. به سرعت خود را نزدیکش رساندم و کمپل را از روی پاهایش برداشتم. حدسم درست بود. پای چپ کمال در گچ ویلستر بود. به سوی کمال دیدم. به جای آنکه من چیزی بگویم، او خودش چنین گفت:

"تشویش نکو، چیز مهمی نیس. تنها از دوجای شکسته. خوب میشه."

پرسیدم:

"ده کجا خوده اوگار کدی؟ چرا ایطوشد؟"

گفت:

"یشتش نگرد. باز برت میگم."

در همین وقت، نجیب با آفتابه ولگن داخل خانه شد تا دست های ما را بشوید. کمال به نجیب گفت:

"اوبچه، نانه زود بیار که بچا گشنه استن."

1. now, visiting Kamal is a must
2. (he) had lied down
3. crutches
4. my heart dropped
5. my guess was correct
6. cast and plaster
7. don't worry about it
8. (I) will tell you later
9. ewer and basin (hand washing pots)

ما که نه نفر بودیم، ایچی سوی دیگیری دیدیم تا بدو نیم چه باید کرد. فضل که کلرتال ترین مابور، به نجیب گفت:

«پیش شو که خانی تان بریم. حالی رگه دیدن کمال فرض شد.»

و به دنبال آن، از ما خوردت تا او را همراهی کنیم.

وقتی در خل خانه شدیم، کمال در گوشه اتاق، دراز کشیده بود. پاهایش را با کمپلی پوشانده بودند و یک جوره چوب زیر بغل بالای سرش دیده میشد. دلم فروریخت که مبادا پای کمال شکسته باشد. به سرعت خود را نزدیکش رساندم و کمپل را از روی پاهایش برداشتم. حدسم درست بود. پای چپ کمال در گچ و پلستر بود. به سوی کمال دیدم. به جای آنکه من چیزی بگویم، او خودش چنین گفت:

«تشویش نکو، چیز مهمی نیست. تنها از دو جای شکسته. خوب میشه.»

پرسیدم:

«ده کجا خوره او کار کدی؟ چرا ایطوشده؟»

گفت: «پشتش نمرود. باز برت میگویم.»

در همین وقت، نجیب با آفتاب و گلن در خل خانه شد تا دلت های ما را بشوید.

کمال به نجیب گفت:

«لو بچه، نامه زود بیا که بچا گشته استن.»

STORY 6-4

به زودی دسترخوان هموار شد. نانهای گرم که بوی خوش شان سخت اشتها آور بود، روی دسترخوان چیده شدند. اما من همچنان به این فکر بودم که پای کمال چرا و چگونه شکسته بود. از دیدن کمال به آن حال سخت غمگین شده بودم. کم از کم، یک ماه از درسها عقب میماند. پس از چند دقیقه، نجیب با یتنوسی از غذا وارد شد. اولین بشقاب را پیشروی من گذاشت. با دیدن آنچه در بشقاب بود، در یک لحظه همه چیز برایم روشن شد – در بشقاب چیز دیگری به جز برانی کدون بود! از گوشه چشم، سوی کمال دیدم. متوجه نگاهم شد و خندید. به او گفتم: "پس کدوره تو برده بودی؟ او هم نه از راه دروازه بلکه از سردیوار!" کمال در حالی که میخندید، گفت: "چاره نبود. اگه یک روز دگه میماند، اوره میچیندن. از شوخی بیمزه ام که منجر به شکسته شدن پای بهترین دوستم شده بود، سخت شرمنده و پشیمان بودم. اما برای کمال، مهم این بود که وعده اش را به جا کرده بود. در چهره اش به جای درد، غرور دیده میشد. غروریکه سزاوارش بود!"

1. tablecloth
2. spread
3. appetizing
4. (they) were placed
5. at least
6. (he) would fall behind
7. a tray
8. what / whatever
9. corner of the eye
10. tasteless (not funny) joke
11. resulted (in)
12. ashamed / embarrassed
13. regretful
14. (he) deserved it

به زودی دکتر خوان هموار شد. نانهای گرم که بوی خوششان شانت شنت است
 آور بود، روی دکتر خوان چیده شدند. اما من همچنان به این فکر بودم که پای
 کمال چیرا و چگونه شکسته بود. از دیدن کمال به آن حال شنت غمگین شده بودم.
 کم از کم، یکماه از در لرها عقب میماند. پس از چند دقیقه، نجیب با پتنبوسی
 از غذا وارد شد. اولین بشقاب را پیشروی من گذاشت.
 با دیدن آنکه در بشقاب بود، در یک لحظه همه چیز برایم روشن شد. در
 بشقاب چیزی دیگری به جنر برانی کدو نبود!
 از گوشه چشم، توی کمال دیدم. متوجه نگاهم شد و خندید. به او گفتم:
 "پس کدوره تو برده بودی؟ او هم نه از راه دروازه بلکه از کسر دیوار!"
 کمال در حالی که میخندید، گفت:
 "چاره نبود. اگر یک روز دگر میماند، او را میچیند."
 از شوخی میخنده ام که منجر به شکسته شدن پای بهترین دوستم شده بود، شنت
 شرنده و پشیمان بودم. اما برای کمال، مهم این بود که وعده اش را به جا کرد بود.
 در چهره اش به جای درد، غرور دیده میشد. غروریکه کسر او را شنت بود!

STORY 7-1

جنگل بیایی

شام بود که از خانه پیاده حرکت کردم. یک شام ماه عقرب که برگهای بسیاری از درختها زرد شده و در حال تکیدن بودند. تار سیدن به خانه دوستم، دوساعت راه در پیش بود و من باید هر چه زود تر خود را به آنجا میرساندم. دوستان دیگری نیز در آنجا گرد آمده بودند. من به یک مهمانی دوستانه میرفتم!

هر قدر بیشتر می رفتم، راه ها خلوت تر گردیده و خاموشی بر همه جا چیره می شد. تنها صدای پرندگان به گوش می رسید که هنوز برای شب ماندن خود جایی پیدا نکرده بودند. من باید از «جنگل بیایی» میگذشتم. بیایی نام پیرزنی بود که این جنگل و زمین های پهلویش، برایش به میراث مانده بود. این جنگل که زیاد بزرگ نبود، متشکل از سه رسته درختهای پر شاخ و برگ سنجد، گلاب وحشی و بید بود که تقریباً یک چهارم یک مایل در دو طرف راهیکه باید از آن میگذشتم، ادامه داشت. در حقیقت، این جنگل دیواری بود که به دور زمین «خاله بیایی» و همسایه اش در سوی دیگر راه، کشیده شده بود.

داستانها و افواها زیادی در مورد «جنگل بیایی» شنیده بودم. میگفتند که این جنگل از طرف شب بسیار ترسناک است و موجودات بزرگ، کثیف، و بویناک با ناخنهای دراز و موهای ژولیده از آن برون آمده رهگذران را میدرند و میخورند.

1. in the process of falling
2. (they) had gathered
3. quiet, abandoned
4. silence
5. prevailing / predominant
6. woods
7. consisting of
8. line / row
9. wild rose
10. willow
11. one quarter of a mile
12. in fact
13. rumors
14. scary / frightening
15. creatures
16. fetid / stinking
17. disheveled / tousled
18. (they) rip / tear

جنگل بی‌پای

شام بود که از خانه پیاده حرکت کردم. یک شام ما عقوبت که بر سرهای بسیاری از درختها زرد شده و در حال تکیدن بودند. تا رسیدن به خانه دوستم، دوستت راه در پیش بود من باید حواص زودتر خود را به اینجا میرسانم. دوستان دیگری نیز در اینجا گم شده بودند من به یک مهمانی دوستانه میرفتم! هر قدر بیشتر می رفتم، راه ها خنوت تر گردیده و خاموشی بر همه جا حصره می شد. تنها صدای پرندگان می شنیدم که هنوز برای شب ماندن خود جایی پیدا نکرده بودند. من باید از «جنگل بی‌پای» میگذشتم. بی‌پای نام پیرزنی بود که این جنگل و زمین های پهلویش، برایش به میراث مانده بود. این جنگل که زمانه بزرگ نبود، مشکل زرمه رشته درختهای پر شاخ و برگ شنبه، قلوب وحشی و میوه بود که تقریباً یک چهارم یک مایل در دو طرف راه بود. باید از آن میگذشتم، اوامه در شب. در حقیقت این جنگل دیواری بود که به دور زمین «خانه بی‌پای» و حسابش در سوی دیگر راه کشیده شده بود. داشت ترا و افواهاست زیاری در مورد «جنگل بی‌پای» شنیده بودم. می گفتند که این جنگل در طرف شب بسیار ترسناک است و موجودات بزرگ، کشف، دلوینک با ناخنهای دراز و موهای شولیده از آن برون آمده و گلنزان را میدزدند و میخورند.

STORY 7-2

مردم به این موجودات «بلا»، «مادر آل» و «مرد آزماي» می‌گفتند. شنیده بودم که مادر آل بسیار بدبوی است و مرد آزماي هم موجودیست که شکل خود را تغییر میدهد. اول مانند کلولهٔ پنبه به نظرمی آید و آهسته آهسته بزرگ میشود و بزرگ میشود و بزرگ میشود؛ و آنقدر بزرگ میشود که برابریک کوه به نظرمی آید. دفعتاً، از میان این کوه اژدهایی سربرون می آورد. اگر کسی تا این دم از مرد آزماي نترسیده باشد، این کوه آهسته آهسته خورد میشود، خورد میشود و آنقدر خورد میشود که دوباره به یک کلولهٔ کوچک پنبه بدل میشود و از نظرنا پدید می‌گردد. ولی اگر از او بترسد، زهره اش می‌کشد و میمیرد.

من هیچگاهی این افواهاات و داستان ها را باور نمی‌کردم. اما آنشب، وقتی که می خواستم از این جنگل بگذرم، بار بار همان داستانهای ترسناک به یادم می آمدند. پیش از اینکه به جنگل برسم تفنگچه ام را آمادهٔ فیر کردم. فکر می‌کردم آنچه شنیده ام یا دروغ است و یا اینکه آدم های بدی در این جنگل وجود دارند که می خواهند مردم را آزار بدهند. به هر حال، تصمیم گرفتم که اگر با این بلا روبرو شدم، بالایش فیر کنم.

هنوز بیست قدمی به جنگل مانده بود که بوی بسیار تندى به بینی ام رسید. با خود فکر کردم که مردم راست می‌گفتند و اینک این موجود وحشتناک چشم به راه من است تا شکم را پاره کند. احساس کردم که ترسیده ام زیرا موهای سرم راست ایستادند.

1. imaginary, horrifying creatures like vampires or Bigfoot
2. fetid / stinking
3. cotton ball
4. suddenly
5. a dragon
6. until now / up to this moment
7. (it) will change (into)
8. (it) will disappear
9. (he/she) will be scared to death / will be struck with horror
10. never
11. (I) did not believe
12. false / lie
13. harm / bother / harass
14. anyway
15. (I) decided
16. pace
17. a very strong odor
18. scary / frightening
19. waiting
20. straight

مردم به این موجودات « بلا » « مادر آل » و « مرد آزمای » می‌گفتند. شنیده بودم که مادر آل بسکری بدبوی داشت و مرد آزمای هم موجودی است که شکل خود را تغییر میدهد. اول مانند گلوله پنبه به نظرمی آمد و آهسته آهسته بزرگ میشود و بزرگ میشود و بزرگ میشود، و آنقدر بزرگ میشود که بر ابریک کوه به نظرمی آمد. و فعلاً از میان این کوه اثرهای سربون می‌آورد. اگر کسی تا این دم از مرد آزمای نترسیده باشد، این کوه آهسته آهسته خورد میشود، خمور میشود و آنقدر خورد میشود که دوباره به یک گلوله کوچک پنبه بدل میشود و از نظر ناپدید میگردد. ولی اگر از او ترسد، زهره اش می‌گفتد و می‌مرد.

من هیچگاه بین انورهای و درستان هارا باور نمی‌کردم. اما آن شب وقتی که می‌خوابیدم از این جنخل بگذردم، بار بار همان درستانهای ترسناک به یادم می‌آمدند. پیش از آنکه به جنخل بروم تفنگم را آماده فر کردم. فکر میکردم آنچه شنیده‌ام یا دروغ است و یا رنید آدم‌های بدی در این جنخل وجود دارند که میخواهند مردم را آزار بدهند. به هر حال، تقسیم گرفتم که اگر باین بلا رو برو شدم، باید شش فیر کنم. هنوز بیست قدمی به جنخل مانده بودم که بوی بسیار تنزی به بینی ام رسید. با خود فکر کردم که مردم راست می‌گفتند و این موجود وحشتناک چشمم به راه من راست تا شکم را پاچه کند. احساس کردم که ترسیده‌ام زیرا موهای کرم راست ایستادند.

STORY 7-3

تفنگچه ام را کشیدم تا اگر دفعته با این موجود روبرو شدم، به سرعت بالایش فیرکنم. بوی بد تندتر شده میرفت. تصور میکردم که این موجود همین حالا از میان جنگل برون می آید. درکنار راه، دیواری بود که برابر به قد آدم بلندی داشت. در آنسوی این دیوار، زمین های زراعتی و درختان میوه دار وجود داشتند. برای این که یکباره با این موجود خطرناک روبرو نشوم، درحالی که هنوز تفنگچه در دستم بود، با دست چپ شانه دیوار را گرفته و خود را به آنسوی دیوار انداختم. آنجا زمینی بود که در آن سبزیجات کاشته بودند.

با آنکه از راه دور شده بودم، بوی بدهمچنان ادامه داشت و حتی با وزش نسیم شامگاهی، تندتر نیز میشد. لحظاتی گذشت و من کم کم متوجه شدم که آن بوی بد نه زیاد میشود و نه کم. دانستم که منبع بوی در همین سوی دیوار است.

خواستم چارطرفم را به خوبی ببینم. وقتی به پشت سرم نگاه کردم، هیكل بزرگی را دیدم که پهلوی درخت بلندی ایستاده است. فکر کردم که این همان بلای بد است که اکنون فقط چند قدم با من فاصله دارد. زیرا بوی بد از طرف همان موجود ناشناخته می آمد.

1. (I) imagined
2. height
3. suddenly
4. top of the wall
5. in the same manner
6. blow / blowing
7. evening breeze
8. a few moments
9. source
10. figure / body / image
11. distance
12. unknown

تفنگچه‌ام را کشیدیم تا اگر دروغاً با این موجود روبرو شدم، به سرعت بالا می‌ش فیر کنم.
 بوی بدتر شده می‌رفت. تصور میکردم که این موجود همین حالا از میان جنگل بیرون
 می‌آید. در کنار راه، دیواری بود که برابر به قد آدم بلندی داشت. در آنسوی این دیوار،
 زمین‌های زراعی و درختان میوه دار وجود داشتند. برای این که یکباره با این موجود
 خطرناک روبرو نشوم، در حالیکه هنوز تفنگچه در دستم بود، باد است چیم شانه و دیوار
 را گرفته و خود را به آنسوی دیوار انداختم. آنجا زمینی بود که در آن میز میزهای کاشته بودند.
 با آنکه از راه دور شده بودم، بوی بد همچنان لابه داشت و حتی با ورزش نمی‌شد مگامی،
 تندتر می‌شد. لحظاتی گذشت و من کم‌کم متوجه شدم که آن بوی بد نه زیاد میشود و نه کم.
 در آنسوم که منبع بوی در همین آنسوی دیوار است.

خودم چهار طرفم را به خوبی بینم. وقتی به پشت سرم نگاه کردم، هیچکس بزرگی را دیدم که
 پهلوی درخت بلندی ایستاده است. فکر کردم که این همان بلدی بد است که اکنون
 فقط چند قدم با من فاصله دارد. زیرا بوی بد از طرف همان موجود ناشناخته می‌آمد.

STORY 7-4

برای یک لحظه، چشمانم را بستم. احساس کردم که این بوی بد را قبلاً در جای دیگری نیز بوییده بودم، اما نمیتوانستم به یاد بیاورم که در کجا.

موجود ترسناک هنوز در جایش ایستاده بود و گویی با دو چشم نامرئی اش مرا میدید و حرکاتم را زیر نظر داشت. پس از دوسه دقیقه، متوجه شدم که این موجود ترسناک از جایش شور نمیخورد. یک قدم پیش رفتم تا بدانم با چه چیزی روبرو هستم. در همین هنگام، باد تندی وزیدن گرفت و دیدم که سر این موجود در اثر وزش باد چندین پارچه شد و هر پارچه آن به سویی خم شد. یکباره، ترسم فروریخت؛ خنده ام گرفت و به چهار سویم نگاه کردم. نمیخواستم که کسی مرا در آن حال ببیند. زیرا اکنون آن موجود ترسناک را شناخته بودم. آن هیکل بزرگ و بویناک "بته داتره" بود و بس - گیاهی که به بدبویی مشهور است.

در حالیکه به حماقت خود میخندیدم، دوباره خود را به آنسوی دیوار انداختم و به راه خود ادامه دادم. میخواستم هر چه زود تر خود را به مهمانی برسانم و به انتظار دوستانم پایان ببخشم. یک وقت، متوجه شدم که من از اصل خطر، یعنی از «جنگل بیایی» گذشته ام. آنهم بدون آنکه چیز ترسناکی را دیده باشم. وقتی از آنجا دور شدم، تنها در مورد حماقت خودم فکر میکردم و افسانه هاییکه در مورد جنگل بیایی شنیده بودم، دیگر همه فراموش شده بودند...

1. (I) had smelled
2. as if
3. invisible
4. (it) was watching my movements
5. (it) is not moving
6. a strong wind began to blow
7. (it) bent
8. my fear vanished
9. (it) made me laugh
10. (I) had recognized
11. bush
12. jimson weed (a smelly plant)
13. and nothing more
14. plant
15. stupidity / foolishness
16. (I) was laughing
17. real danger
18. tale / story

برای یک لحظه، چشمانم را بستم. احساس کردم که این بوی بد را قبلاً در جای دیگری نیز بوییده بودم، اما نمیتوانستم به یاد بیآورم که در کجا. موجود ترشناک هنوز در جایش ایستاده بود و گویی با جسم نامری آن مرا میدید و حرکت مرا زیر نظر داشت. پس از دو سه دقیقه، توجه شدم که این موجود ترشناک لذت جایش شور نمیخورد. یک قدم پیش رفتم تا بدنم با چه چیزی روبرو هستم. در همین هنگام، باد تندی وزیدن گرفت و دیدم که سر این موجود در اثر وزش باد چندین پارچه شده و پارچه آن به تنوی خم شد.

یکباره، ترسم فروریخت، خنده ام گرفت و به چهار نویم نگاه کردم. نمیخوابم که کسی مرا در آن حال ببیند. زیرا اکنون آن موجود ترشناک را شناختم بودم. آن هیکل بزرگ و بویناک "بته داتره" بود و بس. گویی که به بد بوی مشهور است. در حالیکه به حماقت خود میخندیدم، دوباره خود را به آتشی دیوار انداختم و به راه خود ادامه دارم. میخواهم هر چه زودتر خود را به مهمانی برسانم و به انتظار دوستانم پایان بدهم. یک وقت، متوجه شدم که من از راهل خطا، یعنی از جنگل بیابی گذشته ام. آنهم بدون آنکه چیزی ترسناکی را دیده باشم. وقتی از آنجا دور شدم، تنها در مورد حماقت خودم فکر میکردم و فسانه هاییکه در مورد جنگل بیابی شنیده بودم، دیگر همه فراموشم شده بودند...

STORY 8-1

درخت عشق

کریم پشتش را به دیوار مسجد تکیه داده بود و منتظر نماز شام نشسته بود. جمال تازه از بازار برگشت. وقتی کریم را دید، از بایسکل پیاده شد؛ پسرش را که آنجا در میدان دهکده با بچه های دیگر مصروف بازی بود، صدا کرد؛ بایسکلش را به او داد و خودش به سوی کریم رفت. پس از احوالپرسی، پهلویش نشست.

جمال دوست دوران کودکی کریم بود. آنها در بازی ها و سرگرمی های محلی همیشه در یک تیم میبودند. جمال همیشه به کریم کمک میکرد و کریم هم دوست وفاداری بود که در هر کاری جمال را همراهی میکرد.

جمال پهلوی کریم نشست و از او پرسید:

"باز چی چرت میزنی؟"

کریم جواب داد:

"هیچ، اینه زمستانام آمد. غم هیزمه نخوردم."

جمال خواست از او بپرسد که چرا درخت توتی را که سرزمینهایش دارد، اره نمیکند. اما به یادش آمد که آن درخت را کریم بسیار دوست دارد. جمال این را هم میدانست که کریم غیر از همین درخت توت کدام درخت دیگری ندارد که برای زمستان های آینده اره کند و چوبش را بسوزاند. جمال میخواست چیزی بگوید، اما خاموش ماند. تنها همینقدر گفت:

"غم نخو، خدا مهربان اس. یک کاری خات شد."

1. (he) had leaned
2. (he) was just returning from the market
3. (he) got off
4. asking about one's health and state of affairs
5. childhood
6. entertainment / amusement
7. loyal
8. keeping company
9. I haven't taken care of the firewood
10. mulberry
11. (he) is not cutting /chopping
12. (he) remained silent
13. don't worry

درخت عشق

کریم پیش از راه دیوار مسجد تنگه داره بود و منتظر نماز شام نشسته بود. جمال تازه از بازار برمیگشت. وقتی کریم را دید، از بائیکل پیاده شد، پیمزش را که آنجا در میدان دهنده با بچه های دیگر مصروف بازی بود، صدا کرد، بائیکلش را به او داد و خودش به سوی کریم رفت. میهن از حوا پرستی، پهلویش نشست.

جمال دوست دوران کودکی کریم بود. آنها در بازی ها و مژگی های محلی همیشه در یک تیم میبودند. جمال همیشه به کریم کمک میکرد و کریم هم دوست وفاداری بود که در هر کاری جمال را همراهی میکرد.

جمال پهلوی کریم نشست و از او پرسید: «باز چی جرت منرفی؟»

کریم جواب داد: «بچه ها، دینه زنت نام آمد. غم حزنه نخوریم.»
جمال خورت از او پرسید که چرا درخت توتی را که سوز زمین بائیکش دارد لاره نمیکند. اما به یادش آمد که این درخت را کریم بسبب دوست دارد. جمال این هم میدانست که کریم عزیز از زمین درخت توت کدوم درخت دیگری ندارد که برای زمستان های آینده لاره کند و چوبش را بسوزاند. جمال بخورت چیزی بلوید. اما خالوش مانده ترنا هینقدر لغت.

«غم نخو، خدا مهربان است. بد کاری خلت شد.»

STORY 8-2

آسمان ابری بود و باد سردی میوزید. سه روز میشد که آب را در بیرون خانه یخ میزد. نازبوخانم کریم آمادگی میگرفت تا برای چاشت و شب نان بپزد. وقتی به سوی هیزمخانه میرفت، هوای سرد که بوی برف از آن می آمد، نازبو را به تشویش انداخت. زیرا زمستان و برف در راه بود اما نازبو و شوهرش کریم هنوز نتوانسته بودند هیزم تهیه کنند.

نازبو داخل هیزمخانه شد. دید که تنها برای دوازده روز دیگر هیزم داشتند. با خود گفت: "ده ای زمستان، بی هیزم چی خات کدیم؟" نازبو مقداری هیزم برداشت و به تنورخانه برد. پیش از آنکه برای خمیر آب گرم کند، به اتاق دیگر رفت. شوهرش، لحافی را به دور خود پیچانیده و به کنجی نشسته بود. نازبو با لحنی جدی به کریم گفت: "خوب خود ده لیاف پیچانده بشی! صد دغه برت گفتم که زمستان میایه، هیزم نداریم، مگم نشنیدی. بیی هوا چقه سرد شده. اگه برف بیاره، چی خات کدیم؟" کریم خود را بیشتر در لحاف پیچانید. آهی کشید، اما چیزی نگفت. زنش میخواست از او چیزی بشنود. اما او همچنان خاموش بود. زن باز به حرف آمد: "آخر جم کدن چند نفر که تا باغ برن و چند شاخی درخته اره کده بیارن چی سختی داره که تو ایقه تنبلی میکنی؟"

1. (it) was blowing
2. (it) was freezing
3. (she) was preparing
4. firewood storage
5. (it) alarmed (her)
6. (to) arrange for
7. baking room (a room with a clay oven for making bread)
8. dough
9. quilt
10. wrapped
11. with a serious tone
12. (he) sighed
13. in the same manner
14. started talking
15. laziness

آسمان امیری بود و باد سردی میوزید. مگر روزی که آمد که آب را در بیرون خانگی میزد.
 نازبو خانم کریم اکادمی میگرفت تا برای چاشت و شب نان بپزد. وقتی به سوی
 حیضخانه رفت، هوای سرد که بوی برف از آن می آمد، نازبو را به تشویش انداخت.
 زیرا زمستان و برف در راه بود اما نازبو و شوهرش کریم صغیر نتوانسته بودند هرگز
 تهیه کنند.

نازبو در جل حیضخانه شد. دید که تنها برای دو روز دیگر هرگز داشتند. با خود گفت:
 "ده ای زمستان، بی هرگز چی خات کدم؟"

نازبو معذاری هرگز برداشت و به تنورخانه برد. پیش از آنکه برای خمیر آب گرم کند، به
 اتاق ونگرفت. شوهرش، کافی را به دور خود پیمانیده و به کتبی نشسته بود. نازبو
 بالکنی جدی به کریم گفت:

"خوب حوده ده لیاف پیمانه بشی! هر دفعه برت گفتم که زمستان بیاید، هرگز ندارم،
 مگم نشیدی. بی هوا چقه سرد شده. آله برف بیاره، چی خات کدم؟"

کریم خود را بیشتر در کاف پیمانید. آهی کشید، اما چیزی نگفت. زنش سخوات از او
 چیزی بشنود. اما او همچنان فالوش بود. زن باز به حرف آمد:
 "آخر جم کن چند نوز که ماباغ برن و چند شاخی درخته اره کهه بیارن چی کنی داره
 که ترو ترو تنبی ممکنه؟"

STORY 8-3

مرد با آوازی که به سختی شنیده میشد، گفت:
 "یک درخت داریم؛ آگه اورام اره کنم، دگه چی میمانه؟"
 نازبوگفت:
 "آگه ارایش نکنی، امسال از خنک میمیریم."
 کریم باز هم خاموش ماند. یادش آمد که سی سال پیش، در یک روزگرم تابستان، زیر
 همین درخت، از دختر کاکایش نازبو پرسیده بود:
 "دیشو میمان داشتین؟ میمانای تان کی بود؟"
 نازبو برایش گفته بود:
 "تو خواز دنیا بیخبر استی. از ده بالا، خاستگارا آمده بودن."
 و کریم با شنیدن این خبر، دیوانه و اردست نازبو را گرفته و گفته بود:
 "پشت کی؟"
 و نازبو، با چشمانی پراز اشک گفته بود:
 "پشت مه، دگه پشت کی؟"
 و کریم با خشم گفته بود:
 "مگم مه مرده باشم که تره کس دگه بگیره!"
 و نازبو برایش گفته بود:
 "تا بالی خوت برده بود؟"
 و کریم گفته بود:
 "آلی آم دیر نشده."
 و شام همانروز، کریم مادرش را به خانه کاکایش به خواستگاری نازبو فرستاده بود.
 پدر نازبو هم پذیرفته بود و درخزان همان سال، نازبو به خانه کریم آمده بود. اینک سی
 سال است که باهم زن و شوهر استند.

1. hardly
2. (we) will freeze to death
3. suitors (those asking for a girl's hand in marriage for their son)
4. madly / furiously
5. for whom
6. full of tears
7. angrily
8. over my dead body
9. have you been asleep so far
10. (he) had accepted

مرد با آوازی که به شنیده می‌شد، گفت:

"یک درخت دارم، که او را هم اره کنیم، در که چی میماند؟"

ماز بولفت:

"اگر ارش نکنی، امسال از خند می‌میرم."

کریم باز هم حالوش ماند. یادش آمد که سه سال پیش، در یک روز کریم باستان، زیر همین درخت، از خنجر کاکامیش ماز بولور بریده بود:

"دیشو میمان در شین؟ میمانای مان کی بود؟"

وماز بولور ارش گفت بود:

"تو خوار دنیا بزجر امی. از ده بلا، خاشاک را آمده بودی."

و کریم با شنیدن این خبر، دیوانه وار دست ماز بولور گرفته و گفته بود: "پشت کی؟"

وماز بولور، با چشمانی پر از اشک گفت بود:

"پشت مده، در که پشت کی؟"

و کریم با خشم گفت بود:

"عالم مده مرده باشم که تره کن در که بلیره."

وماز بولور ارش گفت بود:

"تا بابی خوت برده بود؟"

و کریم گفت بود: "آئی ام در ننده."

و شام همان روز، کریم مادرش را به خانه کاکامیش به خود شکای ماز بولور فرستاده بود. پیر ماز بولورم نیز فرقه بود در خزان سال، ماز بولور به خانه کریم آمده بود. رنیک سه سال است که با هم زن و شوهر استند.

صمان

صمان

STORY 8-4

به همین سبب، کریم و نازبو هر دو آن درخت را دوست داشتند. زیرا نخستین بار، زیر همین درخت به یکدیگر اظهار عشق کرده بودند.

آنها فرزندی نداشتند. و کریم آن درخت را چون فرزند خود دوست داشت. از این موضوع تنها دو نفر خبر داشتند – یکی نازبو و دیگر جمال دوست کریم. کریم و نازبو هنوز در مورد تهیه کردن هیزم زمستان تصمیم نگرفته بودند که به دروازهٔ خانهٔ شان تک تک شد. وقتی کریم دروازه را باز کرد، دید که جمال با ده پانزده نفر از مردم دهکده به خانه اش آمده بود.

پیش از آنکه کریم چیزی بپرسد، جمال گفت:
 "ما مردم قریه فیصله کدیم که هر سال هیزم زمستانه تهیه کنیم تا تو او درخت دوست داشتی ته همیشه داشته باشی!"

کریم فهمید که یک بار دیگر، دوست خوبش جمال به کمکش آمده است. و این بار، آمده است که یادگار عشقش را نجات دهد.

1. the very first time
2. (they) had expressed their love for each other
3. knocking
4. (we) decided
5. favorite / lovable
6. memento / reminder
7. (to) save

به همین باب، کریم و نازبو خود را در آن درخت را دولت داشتند. زیرا آنکسین بار، زیر
 همین درخت به یکدیگر اظهار عشق کرده بودند.
 آنرا فرزندی نداشتند. و کریم آن درخت را چون فرزند خود دولت داشت. از این
 موضوع تنها دلتون خبر داشتند. یکی نازبو و دیگر جمال دولت کریم. کریم و نازبو
 صغیر در مورد تهیه کردن هیزم زمستان تصمیم گرفته بودند که به دروازه خانه ایشان
 تنگ شد. وقتی کریم دروازه را باز کرد، دید که جمال باده پانزده نفر از مردم دهکده
 به خانه اش آمده بود.

پیش از آنکه کریم چیزی بپرسد، جمال گفت:
 « ما مردم قریه قصد کردیم که هیزم زمستانه تهیه کنیم ما تو او درخت دولت
 درشتی نه همیشه درشته باشی!»

کریم فهمید که یک بار دیگر، دولت خوش جمال به گلش آمده است. و این بار، آمده
 است که یادگار عشقتش را نجات دهد.

STORY 9-1

«شهرزاد» قصه گو

بود و نبود یک پادشاه بود. این پادشاه زنش را که بسیار زیبا بود، بیحد دوست داشت و هیچگاهی بر او قهر نمیشد.

روزی از روزها، برادر پادشاه که مسؤول امنیت قصر بود، به پادشاه گفت که ملکه با مردان دیگر ابطه نامشروع دارد. پادشاه باور نکرد و به او گفت که دروغ میگوید. اما برادرش در جواب گفت که میتواند ثابت کند که ملکه به او خیانت میکند. پادشاه گفت:

"اگر ثابت کرده نتوانی، فرمان میدهم که گردنت را با شمشیر از تنت جدا کنند!"
برادر پادشاه سوگند یاد کرد که درست میگوید. و پذیرفت که اگر دروغ گفته باشد، کشته شود. او به پادشاه گفت:

"فردا شما برنامه شکار دارید. مانند همیشه، با خدمتگاران و همراهان از قصر خارج شوید و پس از ساعتی، با تغییر قیافه و لباس به قصر برگردید؛ خود را در جایی پنهان کنید و با چشمان خود ببینید که چه روی میدهد."

روز بعد، پادشاه همان کرد که وزیر گفته بود. او دید که ملکه و کنیز هایش در حوض، آببازی میکردند. وقتی ملکه میخواست از آب برآید، غلام جوان و خوش قیافه ای دست او را گرفت و کنیزان نیز به کمک غلام های دیگر، از آب برآمدند. پس از آنکه کمی شراب نوشیدند، ملکه و کنیزانش با غلامانی که آنجا بودند، مصروف عشقبازی شدند.

1. storyteller
2. once upon a time
3. palace
4. queen
5. affair / relation
6. illegal
7. (to) prove
8. (she) is cheating on him
9. order / decree
10. sword
11. (he) swore
12. hunting event
13. servant
14. disguise
15. hide yourself somewhere
16. what will happen
17. female slave / maidservant
18. (they) were swimming
19. male slave
20. liquor / wine
21. lovemaking

«شهرزاد» قصه گو

بود و نمود یک پادشاه بود. این پادشاه زنش را که بسیار زیبا بود، بسیار دوست داشت و هیچ‌گاهی بر او قهر نمی‌شد.

روزی از روزها، برادر پادشاه که مسئول امنیت قهر بود، به پادشاه گفت که ملکه با مردان دیگر رابطه نامشروع دارد. پادشاه باور نکرد و به او گفت که دروغ می‌گوید. اما بر او پیش در جواب گفت که می‌تواند ثابت کند که ملکه به او خیانت می‌کند. پادشاه گفت: «اگر ثابت کرده نتوانی، همان می‌دهم که گرونت را با شمشیر از تنت جدا کند!»
برادر پادشاه شوکت‌یاد کرد که درت می‌گوید. و پذیرفت که اگر دروغ گفته باشد، کشته شود. او به پادشاه گفت:

«فرزانتان بر نامه شکار دارید. مانند همیشه، با خدنگارها و هم‌اهان از قوصا بر می‌گردید پس زرت عتی، یا تغییر قیافه و لباسی به قهر بر گردید؛ خود را در جایی پنهان کند و با چشمان خود ببیند که چه روی میدهد.»

روز بعد، پادشاه همان‌طور که فریب گرفته بود. او دید که ملکه و کنیزها همش در حوض آب آبناری می‌گردند. وقتی ملکه بخوارت از آب برآید، غلام جوان خودش قیافه ای داشت او را گرفت و کنیزان نیز به کمک غلام های دیگر، از آب برآیدند. پس از آنکه کمی شراب نوشیدند، ملکه و کنیزانش با غلامانی که از آنها بودند، معروف عشق‌بازی شدند.

STORY 9-2

پادشاه که آنها را به آن حالت دید، بسیار قهر شد. از مخفیگاه خود برآمده و سرراست به سوی ملکه رفت. وقتی ملکه پادشاه را دید، بسیار ترسید اما پیش از آنکه چیزی بگوید، پادشاه او را یکجا با غلامی که در آغوشش بود، به قتل رساند.

این حادثه، چنان در پادشاه اثر کرد که از جنس زن بیزارشده می خواست از آنها انتقام بگیرد. پس هر شب، با دختر جوانی عروسی میکرد و روز بعد، او را میکشت. این کار پادشاه تا زمانی دوام یافت که دیگر در شهر هیچ دختر جوانی نماند و هر کس که دختر جوانی داشت، برای نجات جان او، با خانواده خویش شهر را ترک کرد.

یکی از وزیران پادشاه وظیفه داشت که هر روز یک دختر جوان باکره را برای پادشاه پیدا کند. سرانجام، روزی فرارسید که دیگر روزی نتوانست در سرتاسر شهر دختری بیابد. آن روز، وزیر بسیار غمگین به خانه آمد. او دختری داشت که یکی «شهرزاد» نام داشت و دومی «دنیزاد». شهرزاد از پدرش پرسید که چرا آنقدر غمگین است. وزیر گفت که دختری نیافته است تا برای پادشاه ببرد. و از اینرو میترسد که پادشاه او را خواهد کشت. شهرزاد به پدرش گفت:

"غم نخورید پدرجان. امشب مرا پیش پادشاه ببرید!"

وزیر این حرف دخترش را به شدت رد کرد و به او گفت که پادشاه تنها یک شب او را ننگه خواهد داشت و روز بعد، او را مانند دختران دیگر خواهد کشت. شهرزاد گفت:

"میدانم، اما کاری خواهم کرد که پادشاه مرا نکشد. تنها خواهشی که از شما دارم اینست که اگر امشب کسی از قصر بیاید تا خواهرم دنیزاد را نزد من بیاورد، شما اجازه بدهید."

1. hiding place
2. straight / directly
3. in her arms
4. (he) killed
5. incident / event
6. (it) affected
7. sex / gender
8. disgusted
9. revenge
10. (it) continued
11. in order to save her life
12. ministers
13. virgin
14. (it) came
15. reason
16. (he) refused strongly
17. request / wish
18. allow

پادشاه که آنها را به آن حالت دید، بسیار قهر شد. از مخفیگاه خود برآمده و گشت به سوی ملکه رفت. وقتی ملکه پادشاه را دید، بسیار ترسید اما پیش از آنکه چیزی بگوید، پادشاه او را یکی با غلافی که در آغوشش بود، به قتل رساند.

این حادثه، چنان در پادشاه اثر کرد که از جنس زن بیزار شد و می خواست از آنها انتقام بگیرد. پس هوش، با دختر جوانی عروسی میکرد و روز بعد، او را میکشت. این کار پادشاه تا زمانی دوام یافت که دیگر در شهر هیچ دختر جوانی نماند و هوکنس که دختر جوانی درشت، برای نجات جان او، با خانواده خویش شهر را ترک کرد.

یکی از وزیران پادشاه و طایفه داشت که هر روز یک دختر جوان باکره را برای پادشاه پیدا میکرد. سرانجام، روزی فرا رسید که دیگر وزیر توانست در سر تا سر شهر دختری بیابد. آن روز، وزیر بسیر غمگین به خانه آمد. او دو دختر داشت که یکی «شهرزاد» نام داشت و دومی «دنیازاد». شهرزاد از پدرش پرسید که چرا آنقدر غمگین است. وزیر گفت که دختری نیافتد و تا برای پادشاه بیرون واز این دو میترسد که پادشاه او را خواهد کشت. شهرزاد به پدرش گفت:

«خشم نخورید پسر جان. امشب مرا پیش پادشاه ببرید!»

وزیر این حرف دخترش را به شدت رد کرد و او گفت که پادشاه تنها یک شب او را نماند خواهد داشت و روز بعد، او را مانند دختران دیگر خواهد کشت. شهرزاد گفت:

«میدانم، اما کاری خودم کرده پادشاه مرا نکند. تنها خواهی که از شما دارم اینست که اگر شب کسی از قصر بیاید تا خودم دنیازاد را نزد من بیاورد، شما اجازه بدهید»

STORY 9-3

وزیر پذیرفت و شام همان روز، شهرزاد را نزد پادشاه برد. پادشاه نمیدانست که اودختر وزیر است.

وقتی پادشاه با شهرزاد تنها شد و یاسی از شب گذشت، شهرزاد به پادشاه گفت:

"میدانم که فردا مرا خواهید کشت. اکنون که تنها چند ساعت به مرگ مانده است، آیا میتوانم از شما یک خواهش کنم؟"

پادشاه گفت:

"بلی، بگوچه خواهشی داری؟"

شهرزاد گفت:

"خواهری دارم که کوچکتر از من است. او عادت دارد که هر شب با قصه هایی که من برایش میگویم، به خواب برود. امشب که آخرین شب زندگی من است، اجازه بدهید او را به اینجا بیاورند تا برای آخرین بار، برایش قصه بگویم.

پادشاه قبول کرد و کسی را فرستاد تا نیازاد را به قصر بیاورد. دیری نگذشت که آن شخص نیازاد را به قصر آورده و به خوابگاه پادشاه برد. شهرزاد روی خواهرش را بوسید و درحالی که سر او را روی زانوی خود گذاشته بود، از پادشاه اجازه خواست تا برای خواهرش قصه بگوید. پادشاه گفت:

"هرچه میخواهی بگو؛ بگو که دل من هم بسیار تنگ است؛ من هم میخواهم به قصه ات گوش دهم."

شهرزاد نخستین قصه خود را آغاز کرد. او قصه گوی بسیار شیرین گفتار بود. قصه شهرزاد در مورد شهزاده ای بود که در یک قصرکهنه زندانی بود. این قصه، بیشتر از دنیا زاد، دلچسپی پادشاه را برانگیخت.

1. a part / a period (of night)
2. (she) is used to / accustomed to
3. within a short period of time
4. bedroom
5. (she) kissed
6. knee
7. (she) asked permission
8. I am sad (depressed), too
9. well-spoken
10. prince
11. prisoner
12. interest / attachment
13. (it) provoked

وزیر پذیرفت و شام همان روز، شهرزاد را نزد پادشاه برد. پادشاه نمدانست که او دختر وزیر است.

وقتی پادشاه با شهرزاد تنها شد و پانسی از شب گذشته، شهرزاد به پادشاه گفت:

«میدانم که فردا مرا خودکشد. اکنون که تنها چند ساعت به مرگم مانده است، آریا میتوانم از شما یک خودهشی کنم؟»

پادشاه گفت:

«بلبی، بگو چه خودهشی داری؟»

شهرزاد گفت: «خودهشی دارم که کوچکتر از من است. او عادت دارد که هر شب قصه‌هایی که من برایش میگویم، بخواب برود. امشب که آخرین شب زندگی من است، اجازه بدهید او را به اینجا بیاورند تا برای آخرین بار، برایش قصه بگویم.»

پادشاه قبول کرد و کسی را فرستاد تا دنیا زاد را به قصر بیاورد. دیری نگذشت که آن گهش دنیا زاد را به قصر آورده و به خوابگاه پادشاه برد. شهرزاد روی خود هوش را بوسید و در حالیکه سر او را روی زانوی خود گذاشته بود، از پادشاه اجازه خوردن تا برای خود هوش قصه بگوید. پادشاه گفت:

«هر چه میخواهی بگو؛ بگو که دل من هم بسیار تنگ است؛ من هم میخواهم به قصه‌ها گوش دهم.»

شهرزاد نخستین قصه خود را آغاز کرد. او قصه گوی بسیار شیرین گفتار بود. قصه شهرزاد در مورد شهرزاده ای بود که در یک قصر کهنه زندانی بود. این قصه بیشتر از دنیا زاد، دلچسپی پادشاه را برانگیخت.

STORY 9-4

شهرزاد قصه را تا جالبترین بخش آن گفته بود که صبح شد و باید شهرزاد را برای کشتن میبردند. اما پادشاه که میخواست دنباله آن قصه را بشنود، گفت: "امروز ترا نمی‌کشم. چون بسیار خوب قصه گفتی. می‌خواهم باقی قصه را امشب برایت بگویم."

شب دوم، شهرزاد باز هم خواهر خود را به قصر خواست تا برای او و پادشاه قصه ناتمام شب گذشته را تمام کند. در هر قصه او، قصه دیگری میبود و هر قصه شیرینتر از قصه قبلی. آنشب نیز شهرزاد قصه را زمانی به اوجش رساند که مرغ سحر بانگ داد. پادشاه باز هم از کشتن او تا روز دیگر چشم پوشید تا قصه شیرین او را دنبال کند. و بدینترتیب، شهرزاد یک هزارویک شب برای پادشاه قصه گفت و با این قصه گویی، جان هزارویک دختر جوان را از مرگ نجات داد.

شهرزاد در این هزارویک شب، درباره آدم‌های گوناگون قصه گفت. از زنان و از مردان قصه گفت. قصه‌هایی که در آن مردها و زن‌های سیاه، سپید، زرد، چاق، لاغر، قد بلند، قد پست، چشم آبی، چشم سیاه، موسیاه و موطلایی همه بودند. در این قصه‌ها، شهرزاد به پادشاه نشان داد که آدمها به هر رنگ و شکلی که باشند، میتوانند خوب یا بد باشند. نه تمام زنان بیوفا استند و نه تمام آنها با وفا. همچنان، نمیتوان گفت که تمام مردان خوب استند یا تمام شان بد.

پادشاه نیز در این هزارویک شب که به قصه‌های شهرزاد گوش داده بود، خوی و طبعیتش دگرگون شد و دیگر به فکر کشتن زنان نیفتاد. شهرزاد هم ملکه کشور شد. ملکه‌ای که همه مردم دوستش داشتند.

1. the most interesting part
2. continuation
3. remainder / rest
4. unfinished
5. climax
6. rooster
7. (it) crowed / cried
8. (he) ignored
9. thus
10. people
11. appearance / look
12. unfaithful
13. faithful
14. habit
15. nature / temperament
16. (he) didn't think of killing women

شهرزاد قصه را تا جایی که بخش آن گفته بود که صبح شد و باید شهرزاد را برای کشتن ببردند.
 اما پادشاه که منجور است و بنابر آن قصه را بشنود، گفت:
 «امروز ترا نمی‌کشم. چون بیدار خوب قصه گفتی. بخور هم باقی قصه را شب برالم بگوئی.»
 شب دوم، شهرزاد باز هم خود را به قصه خود تا برای او و پادشاه قصه ناتمام شب گذشته
 را تمام کند. در وقت او، قصه دیگری می‌بود و هر قصه شهرزاد از قصه قبلی. از شب نیز شهرزاد
 قصه را زمانی به او حجت رسانید که مرغ شکر باید داد. پادشاه باز هم از کشتن او تا روز دیگر
 چشم پوشید تا قصه شهرزاد او را دنبال کند. و بدین ترتیب، شهرزاد یک هزار و یک شب
 برای پادشاه قصه گفت و با این قصه گوی جان هزار و یک دختر جوان را از بزرگ نجات داد.
 شهرزاد در این هزار و یک شب، در باره آدم‌های گوناگون قصه گفت. از زمان و از مردان
 قصه گفت. قصه‌هایی که در آن مردان و زن‌های سیاه، سفید، زرد، چاق، لاغر، قد بلند
 قد کوتاه، چشم بزرگ، چشم سیاه، موی سیاه و مو طویلی همه بودند. در این قصه‌ها شهرزاد به
 پادشاه نشان داد که آدم‌ها به صورت‌ها و شکلی که باشند، می‌توانند خوب یا بد باشند.
 نه تمام زمان بی‌وفاتند و نه تمام آن‌ها با وفا. همچنین، نمی‌توان گفت که تمام مردان خوبند یا تمام
 پادشاهان نیز در این هزار و یک شب که به قصه‌های شهرزاد گوش داده بود، خوی و طبیعتش
 دیگرگون شد و دیگر به فکر کشتن زمان نیفتاد. شهرزاد هم مملکت کشور شد.
 مملکت همه مردم دوستش داشتند.

CONVERSATIONS

Students are assigned partial transcriptions of these conversations as daily homework to prepare them for analysis of conversational speech, discussion, and practice the following day.

1. Students listen to the conversation and transcribe the missing portions.
2. They create an English title that reflects who the speakers are, and what they talk about. This is their way of demonstrating that they understood the conversation, after completing the blanks.
3. Check students' work first thing in the morning. Substandard work should not be accepted.
4. As a follow-up to the homework assignment, project the transcripts on the SmartBoard. Have students match the scrambled vocabulary from the box with the underlined portions in the transcript.

CONVERSATION 1

A Couple Discusses the Menu for Their Upcoming Party

- فهمیم: ناهید جان، پلان مهمانی روز جمعه را ساختی؟
 ناهید: بلی ساختیم. اما همرای تو باید مشوره کنم.
 فهمیم: چی پخته میکنی؟
 ناهید: قابلی، کباب تکه، برانی بانجان (بادنجان)، سبزی چلو و کباب مرغ.
 فهمیم: ناهید، تو تمام اینها ره پخته کده میتانی؟
 ناهید: نی، مه تنها نمیتانم. نجیبه خوارم ده یخت ویز کمک میکنه.
 فهمیم: شیرینی باب چی تیار میکنی؟
 ناهید: فرنی و شیربرنج.
 فهمیم: سودای مهمانی ره چی وخت بخریم؟
 ناهید: روز چارشنبه کمی وخت ترخانه بیا. هر دوی ما میریم سوداه ره خریداری میکنیم.

1. my sister Najiba is helping me with the cooking
2. but (I) have to consult you
3. desserts
4. when should (we) do the shopping for the party
5. come home earlier

CONVERSATION 2

A Brother Asks His Sister to Prepare Lunch for His Friends

- برادر: عاطفه، روز پنجشنبه رفیق هایم خانه ما میان. نان چاشته اینجه میخورن.
خواهر: خو، ای هفته نوبت توست؟
برادر: بلی، نوبت مه اس. بری ما چی پخته کده میتانی؟
خواهر: میخایی چی پخته کنم؟
برادر: بولانی و آشک یا منتو.
خواهر: تمیم جان، آشک و منتو بولانی بسیار وخته میگیره. مه ده ای هفته چند
امتحان دارم. مادرم هم مریض اس. یک چیز آسانتر بگو.
برادر: خی یک کوفته چلو و سلاته چطور اس؟
خواهر: خوب اس. اوره می تانم برتان تیار کنم.

1. salad
2. exam / test
3. turn
4. suggest something easier
5. meatballs

CONVERSATION 3

A Father Tries to Persuade His Son to Get Married

- پدر: اشرف بچیم، وخت داری؟ میخایم همرايت گپ بزئم.
- اشرف: بلی پدرجان. چی میخاستین بگوین؟
- پدر: مادرت دختر حاجی رحیمه ده یک مهمانی دیده. دختر بسیار مقبول و تحصیل کده اس. مه و مادرت میخاییم او ره بری توخواستگاری کنیم.
- اشرف: چی میگین پدرجان؟ مه هیچ ده فکر از دواج نیستم. اول باید فاکولته ره خلاص کنم؛ یک کار پیدا کنم؛ ده باره عروسی، ده آینده تصمیم میگیرم.
- پدر: توره اول نامزد میکنیم. عروسی ره پسان گپ میزنیم.
- اشرف: پدرجان، مه اودختره اصلاً ندیدیم ونمی شناسم.
- پدر: مهم نیس. وختی که نامزد شدی، می شناسیش.
- اشرف: پدرجان ای یک موضوع مهم اس. لطفاً کمی وخت بتین که ده ای مورد فکر کنم.

1. later   2. (I) will decide   3. marriage proposal   4. marriage

CONVERSATION 4

Two Women Discuss New Job Opportunities

- رویا: فضیله جان، بسیار خوش استم. روز شنبه سرکار میرم.
 فضیله: خوشا به حالت که دوباره کاره شروع میکنی.
 رویا: خودت چرا کار نمیکنی؟
 فضیله: مه کار می پالم. اما هنوز، یک کار مناسب پیدا نکدیم.
 رویا: چی قسم کار می پالی؟
 فضیله: مه کتابدار باتجربه استم. سابق، ده کتابخانه عامه کابل کار میکردم.
 او کتابخانه از بین رفت.
 رویا: خبرنداری که یک کتابخانه نوده کابل ساخته شده؟ هزارها جلد کتاب
 از طرف مردم دنیا به ای کتابخانه اهدا شده. حتماً به کتابدار ضرورت دارن.
 فضیله: مه هیچ خبر نداشتم. بسیار تشکر که گفتی. به زودی، مراجعه میکنم.

1. (I) will soon go (there)   2. lucky you   3. librarian   4. have been donated   5. public   6. previously

CONVERSATION 5

**A Nomad Elder Tells His Wife that Their Tribe Is Moving to
Another Location Before the Upcoming Winter**

- مرد: ریش سفیدها تصمیم گرفتند که هفته آینده کوچ کنیم.
 زن: کجا میریم؟
 مرد: مثل هر سال، طرف جلال آباد ولغمان میریم.
 زن: خوب اس که وخت تربریم. به زودی، باران های خزانیه شروع میشه. سفر کردن ده گیل ولای سخت اس.
 مرد: یادت اس که یار سال چقه مشکلات دیدیم؟ خرها ده گیل بند ماندن. کالاهاترشد. هیچ جای خشک بری خیمه زدن پیدا نمیشد.
 زن: خیه از همی خاطر امسال وخت تر کوچ میکنیم؟ کاشکی یک جای نومیرفتیم.
 مرد: جای دگه نمیریم بخاطریکه هوای جلال آباد ولغمان ده زمستان خوب اس. چراگاه های فراوان داره.

1. mud and sludge
2. clothes got soaked
3. elderly
4. autumn rainfall
5. plentiful / abundant
6. donkeys were stuck in the mud
7. pasture
8. to pitch tents
9. (I) wish
10. last year

CONVERSATION 6
**A Nomad Husband Tells His Wife He Wants to Trade Some of Their
 Animals to Get a Camel**

- مرد: مه میخایم یک شتر بخرم. کوچ کشی از یک منطقه به منطقه دگه آسان میشه.
 زن: شتر بسیار قیمت اس. ما پیسه نداریم.
 مرد: چند دانه بز و گوسفند میتیم و یک شتر میخریم.
 زن: اگه بز و گوسفند نداشته باشیم، شیر و ماست خوده از کجا کنیم؟
 مرد: خریدن بز و گوسفند آسان اس. ما باید شتر داشته باشیم.
 زن: اول برووبی قیمت یک شتر خوب چند اس. بعد از او، تصمیم بگی.
 مرد: گل زمان چند روز پیش یک شتر خرید. مه از او قیمت شترها ره پرسان میکنم.
 اگه بسیار زیاد بود، چند وخت صبر میکنیم.

1. price   2. moving   3. where would (we) get (them) from   4. sheep   5. (we) will wait a while   6. goat   7. (I) will ask

CONVERSATION 7
**A Nomad Husband Asks His Wife Whether the Dairy Products Are
 Ready to Be Taken to the Market**

- درخانی: آدم خان، ماس (ماست) بری فروش تیار اس. بازار بیرکه ترش نکنه.
- آدم خان: ماسه (ماست را) میبرم. مسکه و قروت هم داریم؟
- درخانی: خلته (خریطه) های مسکه پهلوی ماس اس. قروت هنوز خشک نشده. دو روز باد (بعد) تیار میشه.
- آدم خان: امروز پنیر تیار نکدی؟
- درخانی: نی، شیرکافی نداشتیم.
- آدم خان: یادت نره گاوها ره علف بتی (بدهی).
- درخانی: بسیار خوب. امروز هوا افتوی (آفتابی) اس. گاوها ره بری چریدن میبرم.

1. butter
2. bag
3. take (it) to the market before (it) spoils
4. (we) did not have enough milk
5. (I) will take the cows to pasture / to graze
6. grass
7. yogurt
8. dried buttermilk preserved in the form of large pellets
9. cheese

CONVERSATION 8

A Son Asks His Father about the Lifestyle of Nomads

- پسر: پدر جان، کسایی که ده ای خیمه ها زندگی میکنند، کیستن (کیستند)؟
- پدر: اینا (اینها) کوچی ها استن. هیچوخت ده یکجای به شکل دایمی زندگی نمی کنن. تابستان ها ده اطراف شهر کابل خیمه می زنن. وختی که هوا سرد شد، به جاهای گرم کوچ میکنند.
- پسر: به کجا کوچ میکنند؟
- پدر: به جاهای که ده زمستان هوای گرم داره. مثل جلال آباد ولغمان.
- پسر: اولاد های شان مکتب نمیرن (نمی روند)؟
- پدر: نی. متاسفانه، طفل های کوچی ها از مکتب و تحصیل محروم استن.
- پسر: چرا؟
- پدر: کوچی ها همیشه ده حال حرکت استن. اولاد های شان معمولاً مالداری ره یاد میگیرن.

1. deprived   2. raising livestock   3. tents   4. nomads   5. permanently   6. education

CONVERSATION 9

The Commandant of a Military Training Center Welcomes New Recruits

---

- آمر: جوانان عزیز، به مرکز تعلیمی ما خوش آمدین. از امروز شما خدمت عسکری ره رسماً شروع میکنین. اگه کسی از شما سوال داره، می تانه (می تواند) پرسان کنه (پرسد).
- سرباز: ده اینجه چند ماه می مانیم؟
- آمر: شما بری مدت شش ماه تعلیمات تهابی عسکری ره ده اینجه می بینین
- (می بینید). بعد از شش ماه، به قطعات مختلف اعزام میشین (می شوید).
- سرباز: سربازها ده کدام مسلک ها تربیه میشن؟
- آمر: فعلاً ده مسلک های پیاده، توپچی، زره دار و مخابره.
- سرباز: تعلیم و تربیه افسرها ده کجا صورت میگیره؟
- آمر: افسرهای جوان از رتبه دوهم برید من تا جگتورن ده کورس عالی افسران تربیه میشن.

1. specialties
2. officially
3. Second Lieutenant
4. basic military training
5. artillery
6. armor
7. officers' higher course
8. Senior Captain
9. welcome to our training center
10. infantry
11. rank
12. signal
13. (you) will be sent to various units

CONVERSATION 10

A Regiment Commander Inspects a Cache of Seized Weapons and Ammunition

---

- ضابط:** قوماندان صاحب، سلاح هایی که از قرارگاه مخالفین بدست آمده، بری معاینه شما حاضر اس.
- قوماندان:** چه قسم اسلحه بدست آوردین؟
- ضابط:** ماشیندارهای ثقیل و خفیف، راکت اندازها، هاوان ها، بم های دستی، و یک تعداد سلاح های خفیف.
- قوماندان:** ده ای صندوق ها چیست؟
- ضابط:** مرمی های کلاشنکوف اس.
- قوماندان:** لست تمام اسلحه و مهمات بدست آمده ره ترتیب کنین. مه هدایت میتم که تماماً به دیپوی غند تسلیم داده شوه.

1. inspection
2. heavy and light machine guns
3. box / case
4. instruction
5. rocket launcher
6. hand grenades
7. opposition
8. light weapons
9. mortar
10. regiment depot
11. ammunition
12. headquarters
13. entirely / completely
14. bullet / cartridge / round
15. Lieutenant
16. ready

CONVERSATION 11

A Regiment Commander Announces an Upcoming Inspection by the Division Commander

---

- قومانندان غند: روزسه شنبه قوماندان صاحب فرقه، از غند ما دیدن میکنه. به تمام قوماندان های کندک ها بگویین که آماده باشن. بسیار خوب صاحب.
- ضابط امر: همه افراد باید حاضر باشن. اسلحه و وسایط بری معاینه پاک کده شوه.
- قومانندان غند: ضابط امر: دگه چی امراس صاحب؟
- قومانندان غند: طعام خانه، اتاق های خواب سر بازها و تشناب ها تماماً پاک کده شوه. بسترها باید مرتب باشه. نظافت بدنی سر بازها از همه مهمتراس. موی ها اصلاح و ریش ها باید تراشیده شوه. بوتها باید رنگ شده باشه.
- ضابط: دپیوها ره هم معاینه میکنن؟
- قومانندان غند: آگه قوماندان صاحب فرقه وخت داشته باشن، شاید دپیوها ره هم ببینن.

1. battalion
2. beards must be shaved
3. Regiment Commander
4. present
5. physical cleanliness
6. shoes must be polished
7. equipment
8. beds must be made neatly
9. division

CONVERSATION 12

A Battalion Commander Gives Orders to One of His Companies to Suppress a Group of Terrorists

---

- قومانندان کندک : نظربه راپورهايي که به ما رسیده، یک گروپ تروریست ها ده منطقه هودخیل فعالیت دارن. به تولى شما وظیفه میتم که بری پاک کاری منطقه، فوراً به اونجه بره.
- قومانندان تولى: موقعیت دقیق تروریست ها معلوم اس؟
- قومانندان کندک: بلی، ده داخل یک قلعه کهنه وچند خانه اطرافش جابجا شدن.
- قومانندان تولى: تروریست ها چند نفر استن؟
- قومانندان کندک: گفته میشه که در حدود سی نفر استن.
- قومانندان تولى: چه نوع اسلحه دارن؟
- قومانندان کندک: معلومات دقیق نداریم. احتمالاً سلاح های خفیف، بم های دستی و مواد انفلاقیه دارن. هرچی زودتر یلان عملیات تانه بسازین.

1. precise information
2. operation plan
3. mission
4. explosives
5. exact location
6. report
7. castle
8. probably

CONVERSATION 13

A Village Leader Complains to a Local Military Commander about a Group of Bandits Who Endanger Security in the Area

---

- قریه دار: قوماندان صاحب، خوب شد که قطعه شما ده نزدیک قریه ما آمد. امروز پیش شما آمدیم که ما ره کمک کنین.
- قوماندان: چی کمک کده میتانم؟
- قریه دار: ازدوسه ماه به ایطرف، یک گروه راهزن های مسلح ده قریه ما دیده میشن. هرشو، موترها ره ده شاهراه استاده میکنن. از مردم به زور پول میگیرن. مسافرینه لت وکوب میکنن.
- قوماندان: ای گروه راهزن ها ده کجا بود وباش دارن؟
- قریه دار: مه درست نمیفامم. اما هرشو، ازکوه های اطراف پایان میشن. بعضاً، به خانه های اهالی به زور داخل میشن. مردمه اذیت میکنن.
- قوماندان: تعداد شان زیاد اس؟
- قریه دار: شاید بیست یا بیست و پنج نفر باشن.
- قوماندان: مه ده اطراف قریه شما، چند پوسته امنیتی ره موظف میسازم. وضعیت خوب میشه.

1. armed bandits
2. (they) bother the people
3. beating and battering
4. (I) will assign a few security posts
5. by force / forcibly
6. where are (they) staying
7. travelers / passengers

CONVERSATION 14

The Leader of a District Hit by an Earthquake Asks a Local Military Commander for Help

---

- ولسوال: قوماندان صاحب، مه ولسوال چایاب^۱ استم. از زلزله^۱ امروز خبر شدین؟
- قوماندان: بلی، با تأسف خبر شدم.
- ولسوال: وضعیت ده ولسوالی ما بسیار خراب اس. به مواد خوراکی، دوا، خیمه و کمپل ضرورت عاجل داریم.
- قوماندان: ما ۵۰ خیمه و ۲۳۵ کمپل با یک مقدار مواد خوراکی و دوا ده اختیار داریم. امروز به ولسوالی شما روان میکنیم. کمک های بیشتر از کابل و مزار شریف به شما خات رسید.
- ولسوال: رسیدن مواد کمکی شما چقه وخته میگیره؟
- قوماندان: با هلیکوپتر روان میکنیم. تا چند ساعت دگه خات رسید. تعداد زخمی ها زیاد اس؟
- ولسوال: بلی، زخمیها زیاد اس و بسیار خانه هاهم ویران شده. به داکتر و نرس ضرورت داریم.

1. regretfully   2. wounded / injured   3. (they) have been destroyed   4. earthquake   5. (we) have in our possession   6. how long will it take

¹ چاه آب Chahab (Chayab in conversational Dari) is a district in the northern province of Takhar where earthquakes occur frequently.

CONVERSATION 15

Two Army Engineers Talk about Repairing the Runway of a Nearby Airfield

---

- انجنیر اول: به نظر شما، چقه وخت لازم اس که رنوی ترمیم شوه؟
 انجنیر دوم: مه فکر میکنم شش ماه.
 انجنیر اول: آیا ما میتانیم که تمام رنوی ره از سر تیار کنیم؟
 انجنیر دوم: اگه هوا خوب باشه، شاید بتانیم. ده هوای خوب، ما روزانه طور اوسط، پنجاه متر رنوی ره ترمیم میکنیم.
 انجنیر اول: فعلاً هوا بسیار سرداس. سمنت زود خشک نمیشه. شاید کار ما آهسته تریش بره.
 انجنیر دوم: کاملاً درست میگین.
 انجنیر اول: پس کار ما ده شش ماه خلاص نخات شد. به وخت بیشتر احتیاج داریم.

1. average   2. cement   3. our work may proceed more slowly   4. runway

CONVERSATION 16

The Leader of a Mine-Clearing Team Briefs His Men on Ways to Clear a Minefield

آمر: به ما وظیفه داده شده که ای منطقه ره از مین پاک کنیم. مه شما ره به سه گروه تقسیم میکنم. حالی پلان کاره به شما میگم. گروه اول مین ها ره میپالن. جای هر مینه نشانی میکنن. گروه دوم مین های نشانی شده ره بری انفلاق آماده میکنن. گروه سوم چارطرف ساحه کار ما ره فیته سرخ میگیرن. مردم محله از نزدیک شدن به کشتزار مین مانع میشن.

عضوگروه: ساحه کار ما از کجا تا کجاس؟

آمر: از سرک قیرتا لب دریا.

عضوگروه: جای مین ها ره چه قسم نشانی کنیم؟

آمر: با نصب بیرق های سرخ.

عضوگروه: سگ های مین پال با کدام گروه باشه؟

آمر: با گروه اول.

1. (they) will mark
2. minefield
3. riverbank
4. by planting red flags
5. ribbon
6. we have been tasked
7. explosion
8. asphalted / paved
9. (they) prevent
10. work area
11. mine-detecting dogs

CONVERSATION 17

A Villager Informs the Village Leader about the Expected Arrival of a Group of UN Peacekeepers in His Village

---

- انور: قریه دار صاحب، یک خبر خوش دارم.
- قریه دار: چی خبر انور جان؟
- انور: امروزه چایخانه شنیدم که یک تعداد عسکرهای قوای حفظ صلح ملل متحد به قریه ما میان.
- قریه دار: از کی شنیدی؟ ای خویک خبر بسیار خوب اس. ما از دست ای راهزن های مسلح به جان آمدیم.
- انور: یک رفیقم که دیروز از کابل آمده بود، ای خبره آورد.
- قریه دار: عسکرها چی وخت میان؟
- انور: پیش از نوروز میرسن.
- قریه دار: بسیار خوب وخت اس. مه تشویش داشتیم که ده مراسم نوروز، راهزن ها مردمه آزارنتن (مردم را آزار ندهند).
- انور: ای عسکرهای خارجی زبان ما ره نمیفامن (نمیفهمند). چطو همکاری میکنن؟
- قریه دار: اونا یا زبان ما ره میفامن ویا ترجمان دارن.
- انور: راس میگین (راست میگوید).

1. (we) are fed up with these armed bandits   2. good news   3. interpreter   4. UN Peacekeeping Force

CONVERSATION 18

A Man Is Stopped by a Patrol after the Night Curfew Took Effect

- گزمه: دریش! دستها بالا! ده ای وخت شوکجا میری؟ میفامی که قیود شبگردی شروع شده؟
- رهگذر: بلی میفامم صاحب. یک ساعت اس که منتظر تکسی استاده استم. هیچ نامد (نیامد). مجبور استم پای پیاده خانه برم.
- گزمه: سلاح نداری؟
- رهگذر: نخیر صاحب، ندارم.
- گزمه: بیا پیش که مه تلاشی کنم. تذکره وترخیص داری؟
- رهگذر: بلی. ده جییم اس.
- گزمه: ده کجا کار میکنی؟
- رهگذر: ده نانوایی کار میکنم. خمیرها ره بری صبح تیار میکنم. ناوخت شد.
- گزمه: اسنادت درست اس. صبرکوکه تره ده موترگزمه ده خانیت (خانه ات) برسانیم.

1. come closer so (I) can search (you)
2. bakery
3. hands up
4. documents
5. patrol / patrolman
6. dough
7. night curfew
8. (I) have to walk home / go home on foot

¹ دریش is a Pashto word. Actually, it is دریژ meaning 'stop' or 'halt.' In Afghanistan, all military commands, ranks, titles and names of units and military formations are in Pashto.

CONVERSATION 19
A Representative of the International Committee of the Red Cross
Delivers Toys, Clothes and Food to an Orphanage

- ترجمان: مدیر صاحب، مه نمایندهٔ کمیتهٔ بین المللی صلیب سرخ استم. مواد کمکی ای کمیته ره به یتیم خانهٔ شما آوردیم.
- مدیر: خوش آمدین، بسیار تشکر.
- ترجمان: امروز بری شما لباس های بچگانه و دخترانه، یک تعداد سامان های بازی، و یک مقدار مواد خوراکی آوردیم.
- مدیر: سامان های سپورت هم با خود آوردین؟ یتیم های ما به لوازم سپورت بسیار احتیاج دارن.
- ترجمان: متأسفانه، ده کمک های امروز لوازم سپورت شامل نیس. مه یادداشت میکنم. دفعهٔ دگه حتماً با خود میارم (می آورم).
- مدیر: از اینکه (اینکه) صلیب سرخ همیشه به یتیم خانهٔ ما کمک میکنه، بسیار ممنون استیم.

1. (they) are not included   2. boys' and girls' clothing   3. I will make a note   4. grateful   5. international committee   5. next time   6. toys   8. representative   9. sporting goods

CONVERSATION 20

Two Afghan Officers Express Their Satisfaction upon the Resurrection of the National Army

---

- افسر اول: جای خوشبختی که افغانستان بعد از سالها دوباره صاحب اردوی ملی همیشه.
- افسر دوم: راس میگی. جنگ های داخلی همه چیز مملکت ما ره از بین برد.
- افسر اول: داشتن یک اردوی منظم، با دسیپلین و عصری بری هر کشور ضرور اس.
- افسر دوم: بدون کمک کشور های دوست، تأسیس یک اردوی عصری بری ما ناممکن اس.
- افسر اول: معلوماتدار. وضع اقتصادی ما بسیار خراب اس.
- افسر دوم: خوشبختانه، کمک بعضی از کشور های دوست ده ای مورد شروع شده.
- افسر اول: بلی شنیدم. یک تعداد افسر های جوان از کورسهای تعلیمی فارغ شدن. اینا سرباز های نوه تربیه میکنن.
- افسر دوم: اسلحه و وسایط نظامی هم از طرف مملکت های دوست داده همیشه.

1. training courses
2. obviously
3. friendly countries
4. (it) is a matter of happiness
5. establishment
6. national army
7. disciplined
8. impossible
9. modern
10. (they) have graduated

CONVERSATION 21

Two Neighbors Talk about a Businessman's Son Who Was Kidnapped for Ransom

---

- شریف: قدیر جان، خبر شدی که بچی حاجی قادره (قادر را) اختطاف کدن؟
 قدیر: کی اختطاف کده؟
 شریف: معلوم نیس. شاید کارگروپ های مخالف دولت باشه.
 قدیر: هدف شان از ای کارچیس؟
 شریف: هدف شان پیسه اس. به پدرش خط روان کدن. گفتن که اگه پیسه نته (ندهد)، زندگی بجیش ده خطر اس.
 قدیر: چقه پیسه خاستن؟
 شریف: یک ملیون افغانی.
 قدیر: فکر میکنی که پدرش ای مقدار پیسه ره بته (بدهد)؟
 شریف: بلی، چون زندگی بجیش ده خطر اس، مجبور اس بته.
 قدیر: گروپ های مخالف با ای قسم کارها، امنیته (امنیت را) خراب میکنن و حکومه بدنام میسازن.

1. his son's life is in danger   2. (they) have kidnapped   3. (they) defame the government   4. aim / goal / target

CONVERSATION 22
A Married Woman Who Is Mistreated by Her Husband Complains to Her Girl Friend

---

- شکیبا: نرگس جان، شوهرم ده ای وختها مه ره از زندگی بیزار کده . میخایم طلاق بگیرم.
- نرگس: خدا نکنه چرا؟
- شکیبا: سر هر چیز بهانه میگیره . جنگ و دعوا میکنه . شوها دیر خانه میایه .
- نرگس: چی فکر میکنی؟ ای کارها ره بری چی میکنه؟ آیا کدام زن دگه ده زندگیش اس؟
- شکیبا: نمیفامم . دیشو، بی سبب جنگه (جنگ را) شروع کد . مه هیچ چیز نگفتم . ظرف ها ره شکستاند . دروازه ره به لگد زد . همسایه ها همگی خبر شدن .
- نرگس: نشئه خونبود؟
- شکیبا: یادم رفت که برت (برایت) بگویم . ده ای آخرها بسیار شراب میخوره .
- نرگس: شکیبا جان، طلاق گرفتن ده کلتور ما شایسته نیس . کوشش کویک راه حل دگه پیدا کنی . دو طفل خورد داری . آیندهء طفل های معصومه (معصوم را) خراب نکو .

1. (he) fights and quarrels
2. getting a divorce is not right in our culture
3. God forbid
4. innocent
5. solution
6. he wasn't drunk, was he
7. (he) has made me fed up with my life
8. recently, (he) has been drinking too much
9. (I) want to file for divorce
10. (he) broke the dishes
11. (he) looks for an excuse (to fight)
12. (he) kicked the door
13. is there another woman in his life
14. without any reason

CONVERSATION 23
A Driver Tells a Police Officer How His Car Was Stopped by Masked Robbers Who Made Off with His Valuables

---

- موتروان: مامور صاحب، دیشوچند نفر دزد موترومه (موتروم را) ده تنگی غارو¹ استاده کدن.
- پولیس: چی قسم آدم ها بودن؟
- موتروان: روی شاننه (شان را) همراي لنگي وتکه سیاه بیچانده بودن.
- پولیس: چند نفر بودن؟
- موتروان: دونفر مسلح بودن.
- پولیس: چی قسم سلاح داشتن؟
- موتروان: یک نفرش تفنگچه و یکی دگیش (دیگرش) ما شیندار داشت.
- پولیس: چی چیزهای شما ره گرفتن؟
- موتروان: پیسه نقد، ساعت و مال هایی ره که ده موتروم بود، گرفتن.
- پولیس: ما ده ای مورد تحقیقات میکنیم.
- موتروان: تشکر مامور صاحب.

1. (they) had wrapped
2. possession / property
3. the other one
4. investigation
5. (they) stopped
6. cloth / fabric
7. cash
8. what kind of people were they
9. turban
10. thief / robber

¹ ده تنگی غارو is a famous gorge located along the Kabul-Jalalabad Highway through which runs the Kabul River.

CONVERSATION 24

The Security Guard of a Warehouse Reports to His Supervisor that Some of the Items Destined for Relief Centers Had Been Stolen Overnight

- محافظة: امر صاحب ، دیشو تحویلخانه ره دز (دزد) زده.
 امر: چی میگی (میگویی)؟ چی ره بردن؟
 محافظ: درست نمی فامم. وختی که مه آمدم، دروازه پشت سرواز (باز) بود. صندوق های دوا و قطی های کمک های اولیه ده جایش نبود.
 امر: تو ده وخت پیریت (پهره ات) صدای چیزی ره نشنیدی؟
 محافظ: پیره مه از ساعت پنج صبح شروع شد. دزی پیش از اوصورت گرفته بود.
 امر: پیش از تو کی پیره داشت؟
 محافظ: عارف.
 امر: به پولیس تیلفون کدی؟
 محافظ: نخیر، منتظر آمدن شما بودم.
 امر: مه میرم که تحویلخانه ره ببینم و لسیت اموال گمشده ره ترتیب کنم. تو برو عارفه (عارف را) پیش مه بیار.

1. list of missing items
2. storage / warehouse
3. bring Arif to me
4. back door
5. didn't you hear anything during your watch (period)
6. boxes of medicine and first aid kits were missing
7. security guard
8. (it) had taken place / had happened

CONVERSATION 25

A Suspect Is Questioned by an MP and Taken into Custody

لطفاً کارت هویت خوده (خودرا) نشان بتین.	انضباط:
بفرمایین، اینه کارت هویتم.	مظنون:
لطفاً همراهی مه بیایین. از شما چند سوال داریم.	انضباط:
چرا صاحب؟	مظنون:
به خاطر ناآرامی های روزهای آخر، ما کارتهای هویت هرکسه (کس را) باید به دقت ببینیم. نام شما ده لست اشخاص تحت اشتباه داخل اس.	انضباط:
مه خوکدام کار غیرقانونی نکدیم.	مظنون:
وظیفهء مه ایس (این است) که شما ره پیش آمرم ببرم. هرگی که دارین، به آمرم بگویین.	انضباط:
آمر صاحب ده کجاس؟	مظنون:
دفتر آمر صاحب ده او تعمیر سفید اس. مه همرایتان میرم.	انضباط:

1. thoroughly / carefully
2. (we) have to ask you a few questions
3. whatever (you) have to say
4. military police
5. (it) is included
6. unlawful / illegal
7. suspected persons
8. unrest

CONVERSATION 26

A Policeman Conducts a Body Search of a Pedestrian and Finds a Knife in His Pocket

- پولیس: استاده شو که تره تلاشی کنم.
 عابر: به چشم صاحب.
 پولیس: ای چیس ده جیبیت؟
 عابر: چاقوس (چاقواست) صاحب.
 پولیس: چاقوره چرا همراهی خود میگردانی؟
 عابر: بری وخت های ضروری. میوه ره کنیش پوست میکنم.
 پولیس: اعلان رادیوره نشنیدی که داشتن هر نوع سلاح ممنوع اس؟
 عابر: شنیدم. اما فکر میکردم که داشتن چاقوزیاد مهم نیس.
 پولیس: کارت هویتته (هویتت را) نشان بتی (ده).
 عابر: ده جیبم اس. بفرمایین بگیریین.
 پولیس: چاقویتته (چاقویت را) ضبط میکنم. ای دفعه، تره جزا نمیتیم (نمیدهم). ده
 عابر: آینده، هیچ نوع سلاح با خود نداشته باشی.
 عابر: بسیار خوب صاحب.

1. (I) peel fruit with it
2. (I) will not punish you
3. stop so (I) can search you
4. (I) am confiscating your knife
5. why are (you) carrying a knife with you
6. pedestrian
7. banned / forbidden

CONVERSATION 27

A Policeman Searches a Car and Finds Heroin in the Trunk

- پولیس: خلیفه، موترته (موترت را) ده بغل سرک استاده کو.
 موتروان: خیریت اس؟ چرا؟
 پولیس: میخایم موترته تلاشی کنم. تول بکسته (تول بکست را) وازکو (بازکن).
 موتروان: بسیار خوب.
 پولیس: ده ای بکس چیس؟ وازکو.
 موتروان: کالایم اس.
 پولیس: ده ای خلته (خریظه) کاغذی چیس؟
 موتروان: نمک.
 پولیس: باش که مه ای خلته ره وازکنم. ام م م ...، ای خونمک نیس. میفامی که ای چیس؟
 موتروان: نمیفام صاحب. نمک نیس؟
 پولیس: نی، ای نمک نیس. هیرویین اس. ازکجا گرفتی؟
 موتروان: نمیفام صاحب.
 پولیس: دستایته (دست هایت را) ده پشت سرت بان (بمان) که اولچیک کنم.
 ده موترپولیس بالا شو.

1. put your hands behind your head so (I) can handcuff you
2. open your trunk
3. paper bag

CONVERSATION 28

The Police Search a House for a Fugitive

(تق تق تق)

- زن خانه: کیس؟
 آمرپولیس: پولیس اس. دروازه ره وازکنین (بازکنید). خانه تانه (تان را) تلاشی میکنیم.
- زن خانه: چی گپ شده؟
 آمرپولیس: یک متهم از بیش محافظ ها فرار کرده. فکر میکنیم که ده یکی از خانه های ای کوچه یت شده.
- زن خانه: مه دروازه ره وازکده نمیتانم (بازکرده نمیتوانم). مردها خانه نیستن.
 آمرپولیس: دروازه ره وازکنین. یک پولیس زن هم همراهی ماس. ما باید هرچی زودتر، تمام خانه های کوچه را بیالیم.
- زن خانه: بفرمایین داخل شوین.
 پولیس زن: مردی که ما میپالیم، یک آدم قد بلند وریشدار اس. پیراهن و تنبان سفید و لنگی سیاه داره.
- زن خانه: به خانه ما ای قسم یک آدم نامده (نیامده). مه و دخترم تنهاسیم.
 پولیس زن: آمر صاحب، مه تمام اتاق ها ره دیدم. کسی نیس.

1. policewoman
2. as soon as possible
3. such a person
4. (he) has hidden
5. (they) are not home
6. who is (it)
7. a suspect has escaped from guards
8. (we should) search all of the houses on (this) street
9. bearded

CONVERSATION 29

A Recently Released Prisoner Talks to a Friend about his Daily Routine

- حبیب: قدیر جان، خوب شد که بخیر از بندیکانه خلاص شدی.
- قدیر: زنده باشی حبیب جان، بسیار سختی ها ره دیدم.
- حبیب: بگو که زندگی ده بندیکانه چطو بود؟
- قدیر: هر صبح ساعت ۵، ما ره بری نماز بیدار میکنن. بعد از او، یک پیاله چای با یک توته نان میدادن. تا نان چاشت، سر ما کار میکنن.
- حبیب: چی قسم کارها میکندین؟
- قدیر: یاک کاری بندیکانه، چوب شکنی، خشت مالی و گلکاری.
- حبیب: بعد از چاشت چی میکندین؟
- قدیر: بعد از نان چاشت تا شام، به همی قسم کارها ادامه میدادیم.
- حبیب: ده مقابل کار، به بندی ها پیسه داده میشد؟
- قدیر: نی، داده نمی شد. بیگاری بود.

1. cleaning
2. in exchange for
3. (they) would make us work
4. (I) experienced many hardships
5. (you) were released
6. brick making
7. unpaid (forced) labor
8. masonry
9. prison / jail
10. wood chopping
11. piece / slice
12. cup
13. (we) would continue

CONVERSATION 30

A Journalist Is on a Fact-Finding Visit of a Jail

- ژورنالست: سلام، مه خبرنگار رادیوتلوویزیون استم. میخایم که از ای بندی خانه دیدن کنم.
- آمر: بسیار خوب، لطفاً کارت هویت تانه به مه نشان بتین.
- ژورنالست: بفرمایین، اینه کارتم.
- آمر: از کدام قسمت ها می خایین دیدن کنین؟
- ژورنالست: اگه ممکن باشه، تمام تأسیسات بندی خانه ره می بینم.
- آمر: اول، قسمت قالین بافی ره بری تان نشان میتم. تعداد زیاد بندی ها ده ای قسمت مشغول کار استن. باد از او، به قسمت نجاری میریم.
- ژورنالست: میتانم اتاق های خو، اتاق نانخوری و تشناب ها ره هم ببینم؟
- آمر: چرا نی. باد از قسمت های قالین بافی و نجاری، اونها ره می بینیم.

1. carpet weaving   2. reporter   3. carpentry   4. facilities

CONVERSATION 31

**The Wife of a Prisoner is not Permitted to Visit Her Husband because
She Has Come to the Prison on the Wrong Day**

- پایواز: مه میخایم که شوهر مه (شوهرم را) ببینم.
 محافظ: آیا شوهرتان اینجه کار میکنه؟
 پایواز: نخیر، بندیس (بندی است).
 محافظ: ببخشین، وخت ملاقات بندی ها روزهای چارشنبه از ساعت ۸ صبح تا ۵ عصراس.
 پایواز: مه بری شوهرم غذا ولباس های پاک آوردیم. میخاستم برش بتم (برایش بدهم).
 محافظ: امروز همیشه. لطفاً روز چارشنبه بیاین.
 پایواز: امکان داره چیزهایی ره که آوردیم، شما برش بتین؟
 محافظ: بلی، خاطر جمع باشین، مه برش میرسانم. لطفاً نام شوهرتانه (تان را) با نمرهٔ بلاک و اتاقش بگویین.

1. (it) cannot be done today   2. (he) is a prisoner   3. rest assured   4. (I) will deliver (give)   5. visit   6. block   7. visitor   8. (is) it possible

CONVERSATION 32

A Ministry of the Interior Official Briefs the State Prison Warden about an ICRC Report on Prison Conditions

- مامور: قوماندان صاحب، ما از صلیب سرخ یک مکتوب گرفتیم. مکتوب ده بارهٔ بازدید هیأت صلیب سرخ از محبس شماس. انتقادات هیأت از وضع محبس زیاد اس. یک قسمتش به شما مربوط میشه. از ما چی انتقاد کن؟
- مامور: گفتن که با محبوسین رفتار انسانی نمیشه. غذای شان خوب نیس. مکتوب های شان به وختش بدست شان نمیرسه. نظافت بدنی محبوسین فوق العاده خراب اس.
- قوماندان: ما همیشه کوشش کردیم که وضع زندگی محبوسین خوبترشوه.
- مامور: هیأت صلیب سرخ ای ره هم گفتن که اتاق های خو (خواب) بسیار کثیف اس. اکثر کلکین ها شیشه نداره. اتاق ها بسیار سرد اس.
- قوماندان: تا جایی که ممکن اس، ما کوشش میکنیم که ای نواقصه (نواقص را) رفع کنیم.

1. the prisoners are not treated humanely   2. (we) will try to eliminate these shortcomings   3. related   4. extremely   5. on time   6. visit   7. criticism   8. (we) have tried   9. delegation   10. letter

CONVERSATION 33

A Young Scholar Expresses His Interest in Nuclear Science and Stresses the Importance of Uranium

- اسد: کریم جان، ده امریکا بخیرده کدام رشته تحصیل میکنی؟
 کریم: ده رشته فزیک هستوی.
 اسد: فزیک هستوی ره چی میکنی؟ ای رشته ده افغانستان اصلاً به درد نمیخوره.
 یگان رشته جالبتره بخان. مثلاً داکتر شوکه بری مردم خدمت کنی.
 کریم: اسد جان، امروز حتی طب عصری و پیشرفته هم با مسایل هستوی سروکار داره. عملیات های مهم جراحی و تداوی بیماریهایی مثل سرطان به کمک تکنولوژی هستوی اجرا میشه. مثلاً با اشعه لیزر چی جراحی هایی که صورت نمیگیره.
 اسد: کریم جان، مه متأسفانه ده ای موضوعات زیاد معلومات ندارم. یک روزبیا که بشینیم وتوبری مه راجع به مسایل هستوی ویورانیوم معلومات بتی.
 کریم: بسیار خوب، روز جمعه پیشت میایم و ده ای مورد مفصلاً صحبت میکنیم.

1. nuclear technology
2. cancer
3. advanced
4. laser beam
5. medicine
6. in detail
7. surgery / surgical
8. nuclear physics
9. subjects / topics
10. uranium
11. operation
12. (it) is of no use / doesn't serve any purpose
13. modern
14. issues / problems

CONVERSATION 34
Two Professionals Discuss the Mining Industry and Agriculture in
Afghanistan

- غلام: فرید جان، کارنوت مبارک باشه. شنیدم که بخیرده وزارت معادن و صنایع شامل کارشده.
- فرید: زنده باشی غلام جان. بعد از چندین سال تحصیل، بالآخره یک کار خوب یافتم.
- غلام: وظیفه نوت چی اس؟
- فرید: انجنیر معدن استم. ماه آینده، بری بررسی معادن ذغال سنگ به مناطق مرکزی افغانستان میرم. کار و بار خودت چطور اس؟
- غلام: بد نیس، مه هم با چند نفر از انجنیرهای زراعتی که از چین آمدن، مشغول بررسی و سروی زمینهای زراعتی ده اطراف کابل استم.
- فرید: بعضی وخت ها، کتی خود فکر میکنم که اگه بری استخراج معادن، وسایل تخنیکی کافی میداشتیم، هم کار و کارگرده کشور ما زیاد میشد و هم اقتصاد ما بهتر میشد.

1. coal mines   2. research   3. agricultural engineers   4. mining engineer   5. Ministry of Mines and Industries   6. survey   7. exploitation   8. economy   9. (you) got a new job   10. state of affairs

CONVERSATION 35

Two Women Compare Hospitals and the Professional Care They Provide

- لیلا: نسیمه جان، مادرت چطور اس؟ تکلیف قلبیش بهتر شده؟
- نسیمه: نی بابا، تا به حال ده بار شفاخانه بردمش، داکتر درست ندارن که بیچاره مادرمه معاینه قلبی کنه. هیچ سامان و لوازم ضروری ندارن.
- لیلا: چی میگی نسیمه جان؟ کاشکی وخت ترمیگفتی. ده شفاخانه وزیر اکبرخان بهترین داکترها کار میکنن. داکتر امراض قلبی، داکتر اعصاب، داکتر امراض داخله، داکتر نسائی، داکتر اطفال، داکتر استخوان هرچی که بخایی ده اونجه اس.
- نسیمه: شاید مادرم به عملیات ضرورت داشته باشه.
- لیلا: هیچ نترس. مه از هرکس که شنیدیم ای شفاخانه جراح های بسیار قابل خارجی داره.
- نسیمه: ده ای هفته خونمیشه. چون خودم باید پیش داکتر دندان برم. ولی ده هفته آینده وخت میگیرم و مادرمه میبرم. ازرهنماییت تشکر لیلا جان.

1. good
2. necessary tools and equipment
3. neurologist
4. internist
5. guidance
6. gynecologist
7. orthopedist
8. skilled / qualified
9. pediatrician
10. illness / complaint
11. surgeon
12. cardiologist

CONVERSATION 36

A Father Finds Out from His Son How the Young Man's Injuries Happened

---

- پدر: از برای خدا! چی شده بچیم؟
- پسر: پدر جان نمیتانم شور بخورم. فکر میکنم استخان پشتم شکسته.
- پدر: دیوانه شدی بچیم. استخان یک بچهٔ پانزده ساله چرا بشکنه؟
- پسر: از بایسکل سرسنگ افتادم و هیچ نتانستم از جایم بخیزم.
- پدر: چی میگی بچیم؟ خی صبر کوکه مه یک امبولانسه تیلفون کنم.
- پسر: زود شوین پدر جان. به خیالم که بیهوش میشم. سر چرخ استم.
- پدر: آرام باش بچیم. امبولانس فوراً تره به شفاخانه میبره. ده اونجه داکترهای لایق دارن که میتانن هر قسم شکستگی را معالجه کنن. کمرته یلستر میکنن و برت دوا میسکن میتن. دستها و پای هایت خو خوب اس؟ درد نداری؟
- پسر: چرانی. تمام جانم درد میکنه.
- پدر: کمی حوصله داشته باش. مه فوراً تیلفون میکنم و پس میایم.

1. (I) think (I) am passing out / fainting
2. my backbone / spine
3. patience
4. cast
5. for God's sake
6. fracture
7. crazy / mad
8. (I) cannot move
9. treatment

CONVERSATION 37

Two University Students Talk about Space Technology and the Internet

- نادر: سلیم جان، سرته از کمپیوترت بالا کو. چی میخانی که هیچ ما ره نمی بینی؟
- سلیم: یک مقاله بسیار جالبه ده مورد آخرین کشفیات ده کره مریخ میخانم.
- نادر: ده ای مقاله چی گفته شده؟
- سلیم: مقاله ده باره یک قمر مصنوعی اس که به کره مریخ فرستاده شده و عکس های فوق العاده جالبه به زمین مخابره کده.
- نادر: امریکایی ها ده علوم کیهانی بسیار پیش استن. حتماً ای قمر مصنوعی ره اونها روان کدن.
- سلیم: بلی، درست میگی. یکی از موفقیت های کلان دگه ده موضوعات تخنیکی، خود انترنت اس. مه همیشه مقاله های تازه و جالب علمی ره ده انترنت پیدا میکنم.
- نادر: مه متأسفانه کمپیوتر ندارم. بسیار چیزهای جالبه از زبان تومیشنوم. مه هم مثل توبه موضوعات مربوط به کیهان و ستاره شناسی بسیار علاقه دارم.
- سلیم: نادر جان، هروخت به کمپیوتر احتیاج داشته باشی، میتانی از کمپیوترمه استفاده کنی.
- نادر: بسیار تشکر سلیم جان.

1. outer space / cosmos
2. success
3. astronomy
4. space sciences
5. satellite
6. discoveries
7. article
8. planet Mars
9. extraordinary
10. (it) has transmitted

CONVERSATION 38

Two Doctors Discuss Their Current Responsibilities

- داکتر فاروق: تحقیقات تو چطو پیش میره؟
 داکتر قاسم: تحقیقات بری پیدا کردن مکروب های نوکار آسان نیس. مه منتظر گرفتن یک سکالرشپ استم.
 داکتر فاروق: به کدام کشور میری بخیر؟
 داکتر قاسم: به انگلستان. بری مدت یک سال با دونفر از دانشمند های انگلیس ده بارهٔ امراض نووراه های جلوگیری از اونا کارخات کدم.
 داکتر فاروق: مه فعلاً با وزارت صحت عامه که به مقدار زیاد واکسین های امراض سل، چیچک، سرخکان، ملاریا، کولرا و انفلوئنزا ضرورت دارن، مصروف همکاری استم.
 داکتر قاسم: ای امراض ده کشور ما هنوز هم زیاد اس و سالانه، سبب مرگ یک تعداد زیاد اطفال وکلانسال ها میشه.

1. influenza
2. scientist / scholar
3. cholera
4. measles
5. prevention
6. smallpox
7. scholarship
8. malaria
9. annually
10. England
11. tuberculosis
12. research
13. microbe / germ

CONVERSATION 39

Two Afghans Discuss the Country's Deforestation and Its Wide-ranging Effects

- جمیل: سرور جان، چی خاکباد اس! سروروی مه ره سی کوکه چقدر خاکپر شده.
- سرور: چی توقع داری جمیل جان؟ از ماهها به ایطرف هیچ باران نباریده.
- جمیل: اقلیم بسیار تغییر کرده. ده گذشته ها، چی خوب بارانهای بهاری و خزانی داشتیم.
- سرور: ده اووختها، جنگلها، باغها و سرسبزی ده کشور ما فراوان بود ولی همه از بین رفت. وختی که جنگل و سرسبزی نباشه، بارندگی هم کم میشه. گذشته از او، خرابی سرکها و کوچها خودش سبب خاکباد میشه.
- جمیل: اودرختهای سروپکتیا، درختهای چنار دوطرف شاهراه کابل - مزار شریف، باغ های قشنگ پغمان و تاکستان های شمالی¹ ره ده صد سال دگه پیدا نخت کدیم.
- سرور: بسیار بدبین نباش جمیل جان. خدا بزرگ اس. انشالله، ده مملکت ما مثل دگه کارها، باغداری و جنگلداری هم دوباره جان خات گرفت و سبب افزایش بارندگی خات شد.

1. vineyard
2. cypress
3. poplar
4. pessimistic
5. horticulture
6. increase
7. forestry
8. dust storm
9. precipitation / rainfall
10. (they) will be revived
11. look
12. what are (you) expecting
13. furthermore

¹ The word شمالی, which literally means 'northern,' is used as a proper noun in reference to a region north of Kabul which covers numerous suburbs of Parwan province.

CONVERSATION 40

A Discussion of Nutrition: Organic versus Processed Foods

سارا: جمیله جان، نام خدا! نام خدا! ده ای چند سالیکه ده امریکا بودی، چی خوب چاق شدی؟ معلوم میشه که غذاهای خوب میخوری. ما ره بیبی که از لاغری شکایت داریم.

جمیله: شکایت نکوسار اجان. چاقی هیچ خوب نیس. مه وشوهرم وهر دو اولادم که ده امریکا تولد شدن، همگی بی اندازه چاق شدیم. به خاطریکه ده اونجه غذاها هم خوشمزه، هم ارزان و هم فراوان اس.

سارا: کاشکی ده افغانستان هم همطو غذا های خوب میداشتیم.

جمیله: باورکوسارا جان که غذا های طبیعی، بدون هورمون و مواد کیمیاوی، صدها مرتبه بهتر از غذاهای اصلاح شده اس.

سارا: راس میگی؟

جمیله: بلی، هر چیز غیر طبیعی بری صحت مضر است. ده امریکا، به اکثر مواد غذایی بعضی مواد کیمیاوی ره علاوه میکنن تا بری یک مدت زیاد خراب نشه. همطو، به حیوانات هورمون میتن تا چاقترشون و گوشت ویا شیرزیادتر بتن. تمام ای مواد کیمیاوی و هورمونها از طریق غذاهای مختلف به بدن انسان داخل شده و سبب مریضی های عجیب و غریب میشه.

1. strange / weird   2. improved   3. hormone   4. harmful   5. chemicals   6. unnatural   7. through

DISCUSSION

These topics are related to the conversations by the same number.

1. Become familiar with the discussion topic by reading the English title.
2. Try to recall related vocabulary that you learned in previous lessons.
3. Read the Dari introduction that leads up to the discussion question.
4. Listen to a native speaker who shares his/her opinion with you.
5. Respond to the native speaker's comment by agreeing, disagreeing, or suggesting a different perspective. Useful vocabulary is provided.
6. Encourage others to also respond. Work in pairs, small groups, or as a whole class.
7. Summarize the outcome of your discussion.

TOPIC 1

The Protocols of Traditional Afghan Parties

در فرهنگ افغانها، مهمانداری، مهمان نوازی و تهیه کردن غذاهای متنوع و فراوان برای مهمانان، اهمیت زیاد دارد. ترتیب دادن عروسیها، شیرینی خوریها، سالگره ها و دیگر محافل بزرگ اکثراً مصارف زیاد را ایجاب میکند. کسانی که همچو مهمانیها را برگزار میکنند، به خاطر رقابت ها و سیالدارای های بیجا، بعضاً مجبور به گرفتن قرض و وام میشوند. به نظر شما، چگونه میتوان از اینگونه مصارف بیجا جلوگیری کرد؟

Discussion

Useful Vocabulary

مهمانی [= دعوت]	party / invitation
مهمان	guest
صاحب خانه [= میزبان]	host
مهمان نوازی	hospitality
غذا [= طعام] [= خوراک]	food / meal
نوشابه ها [= نوشیدنی ها]	beverages / drinks
سالاد [= سلاته]	salad
شیرینی بعد از غذا	dessert
رقابت [= سیالداری]	competition
اسراف (ایله خرچی)	extravagance
مصارف [= مخارج]	expenses
قرض [= وام] [= قرضه]	loan
نظر [= عقیده]	opinion
بیجا	unnecessary / improper
متنوع [= گوناگون] [= مختلف]	various
سخی	generous
خسیس (سخت)	stingy
مهمان کردن [= دعوت کردن]	to invite
پذیرایی کردن	to receive / to welcome (a guest)
تهیه کردن (تیار کردن) (درست کردن)	to prepare
ترتیب دادن [= برگذار کردن]	to arrange / to organize
جلوگیری کردن	to avoid / to prevent

TOPIC 2

The Minimal Participation of Afghan Men in Housework

در فرهنگ افغانها، آشپزی و پختن غذا معمولاً وظیفه زنان شمرده میشود و مردان فامیل کمتر به آشپزی و دیگر کارهای خانه دست میزنند.
نظر شما در مورد اشتراک مردان در امور منزل و همکاری آنها با زنان چیست؟

Discussion

Useful Vocabulary

فرهنگ [= کلتور]	culture
همکاری	cooperation
کار [= وظیفه]	job / duty / work
کارهای خانه [= امور منزل]	chores / housework
آشپزی [= پخت و پز]	cooking
پاک کاری	cleaning
جارو کردن	sweeping
ظرف شویی [= شستن ظرفها]	washing dishes
کالا شویی [= شستن لباسها]	doing laundry
پرورش اطفال [= تربیه اولادها]	raising children
مساوی [= برابر] [= یکسان]	equal
فرق داشتن [= تفاوت داشتن] [متفاوت بودن]	to differ / to be different
سودا خریدن [= خرید کردن]	to shop
تقسیم کردن	to divide
اشتراک کردن [= سهم گرفتن]	to participate / to take part
کمک کردن	to help / to assist
همکاری کردن	to cooperate

TOPIC 3

Arranged Marriages

یکی از مشکلات عمدهٔ جوانان ما در افغانستان ازدواج و انتخاب همسر است. در فرهنگ افغانها، اکثراً ازدواج دوجوان بر اساس انتخاب و رضائیت والدین صورت میگیرد و جوانها چاره ای جز قبول آن ندارند. نظر شما در مورد ازدواجهای اجباری جوانان چیست؟

Discussion

Useful Vocabulary

انتخاب	choice
همسر	spouse
محبت [= عشق] [= دوستی]	love
رضائیت	consent / agreement
والدین [= پدر و مادر]	parents
اقارب [= خویشاوندان]	relatives
جوانان	youth
قبول	acceptance
چاره	choice
ازدواج اجباری	arranged marriage / forced marriage
نامزد	fiancé
نامزدی	engagement
عروس	bride
داماد	groom
جشن عروسی	wedding celebration
مشوره	advice
نظر	opinion
تفاهم	mutual understanding
موافقه	agreement
احترام	respect
اعتماد	trust / confidence
خواستگاری	marriage proposal
خواستگاری کردن [= طلبگاری کردن]	to propose (marriage)
ازدواج کردن	to marry
مشوره دادن	to advise
مجبور ساختن [= مجبور کردن]	to force
درک کردن	to understand
توافق داشتن	to be compatible / to be in agreement
احترام داشتن [= احترام کردن]	to respect

TOPIC 4

Women's Rights in Afghanistan

قسمیکه میدانید، حقوق زن در افغانستان برای سال های دراز پامال شده بود. خصوصاً در زمان طالبان، دختران و زنان حق نداشتند که به مکتب بروند یا در بیرون خانه کار کنند. با رویکار آمدن حکومت جدید و ایجاد قانون اساسی نو، زنان افغان حق تحصیل و کار و فعالیت در بیرون منزل را دوباره بدست آوردند. به نظر شما، زنان افغان در مسایل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی چه نقشی میتوانند داشته باشند؟

Discussion

Useful Vocabulary

حق	right
حقوق	rights
انسان	human / human being
انسانی	humane
قانون اساسی	constitution
مسائل	issues / matters
امور [= کارها]	affairs
نقش	role
جامعه [= اجتماع]	society
موفقیت [= کامیابی]	success
عدم موفقیت [= ناکامی]	failure
پیشرفت [= ترقی]	progress
اشتراک [= مشارکت]	participation / contribution
عدالت [= انصاف]	justice / fairness
بیعدالتی [= بی انصافی]	injustice / unfairness
ستم [= ظلم]	oppression / tyranny / cruelty / abuse
جنس	gender / sex
استعداد	talent
آزادی	freedom
تفوق [= برتری]	superiority / dominance
مساوات [= برابری]	equality
تبعیض	discrimination
محروم	deprived
مرد سالاری	male dominance
محکوم	condemned / convicted
تقصیر	fault
پامال شدن [= زیرپا شدن]	to be suppressed
رویکار آمدن	to emerge / to be established
لذت بردن [= محظوظ شدن]	to enjoy

TOPIC 5

Nomads Deprived of an Education

کوچیه‌ها که از قوم پشتون بوده و به زبان پشتو صحبت می‌کنند، هیچوقت در یک ساحه به شکل دائمی زندگی نمیکنند. آنها در فصل‌های مختلف سال، به جاهای مختلف کوچ میکنند. به همین سبب، آنها از رفتن به مکتب و پوهنتون محروم هستند. به نظر شما چگونه میتوانیم برای کوچی‌ها امکانات زندگی ثابت را فراهم کنیم؟ و هم چطور میتوانیم آنها را به آموختن علم و دانش تشویق نمائیم؟

Discussion

Useful Vocabulary

سواد	literacy
سواد آموزی	teaching to read and write
تحصیل [= تعلیم و تربیه]	education
فرصت [= چانس]	opportunity / chance
تبلیغ	propaganda
فواید	benefits / advantages
نواقص	disadvantages
نظم	order
زمین	land
زراعت	agriculture
مالداری	raising livestock
باسواد	literate
بیسواد	illiterate
راحت	comfortable
مؤقتی	temporary
دایمی	permanent
ثابت	stable
کوچ کردن	to move
تشویق کردن	to encourage
همکاری کردن	to cooperate
توزیع کردن	to distribute
فراهم کردن [= میسر ساختن]	to provide

TOPIC 6

Animals as Transport

مردم در افغانستان برای انتقال دادن بار و رفتن از یکجا به جای دیگر، علاوه بر اینکه از وسایط باربری مثل موترهای لاری، پیکپ و غیره استفاده میکنند، از بعضی حیوانات مانند شتر، اسب، خر و قاطر نیز کار میگیرند. لطفاً نظر خویش را دربارهٔ جنبه های مثبت و منفی این کار ابراز کنید.

Discussion

Useful Vocabulary

راه خامه	dirt road
سرک پخته [= سرک قیر]	paved road
شاهراه	highway
شبکه	network
وسایط نقلیه	vehicles / means of transportation
مقدار [= کمیت]	quantity
بار	load
اراضی	terrain
اقلیم	climate
آب و هوا	weather
یخبندان	freezing weather
برفباری	snowfall
سیل [= سیلاب]	flood
حوادث طبیعی	natural disasters
کوهستانی	mountainous
مرتفع	high / elevated
صعب العبور [= دشوار]	rugged / difficult
غیر قابل عبور	impassible
اقتصادی	economical
غیر اقتصادی	uneconomical
ابراز کردن [= بیان داشتن]	to express / to state
انتقال دادن	to transport
کارگرفتن [= استفاده کردن] [= استعمال کردن]	to use / to utilize
ایستاد شدن [= از کار بازماندن]	to stall / to break down

TOPIC 7

The Importance of Pasteurizing Dairy Products

در افغانستان، محصولات شیری یا لبنیات معمولاً پاستوریزه نیست. شیر، ماست، پنیر، مسکه و غیره اکثراً در خانه ها یا فارم های کوچک تهیه گردیده و به شکل طبیعی یعنی بدون پاستوریزه شدن به بازار آورده می شوند. بعضی اوقات، مردم از خوردن همچو محصولات مریض میشوند. به عقیده شما، طبیعی بودن لبنیات مهمتر است یا پاستوریزه شدن آنها؟ و چرا چنین فکر میکنید؟

Discussion

Useful Vocabulary

محصولات شیری [= لبنیات]	dairy products
شیر	milk
ماست	yogurt
پنیر	cheese
مسکه	butter
قیماق	cream
مکروب	germ / microbe
مرض	disease
امراض	diseases
مرض سل [= توبرکلوز]	tuberculosis
توجه	attention
گوناگون [= مختلف] [= متنوع]	various
صحي	healthy
مفيد	useful / beneficial
مضر	harmful
لذيذ [= خوشمزه]	delicious / tasty
محتاط	careful / cautious
مريض شدن	to get sick
جوش دادن	to boil

TOPIC 8

Recruitment for the New Army

با گذشت هر روز، وضع امنیت در افغانستان بهتر میشود. دولت اینکشور بخاطر ایجاد اردوی جدید به جلب و جذب نیروی جوان ضرورت دارد. درحالیکه مخالفین حکومت برعکس، مردم را به فرار از خدمت عسکری مجبور میکنند. به فکر شما، دولت چگونه میتواند جوانان را برای پیوستن به اردو تشویق کند؟

Discussion

Useful Vocabulary

امنیت	security
صلح [= آرامش]	peace
استقرار [= ثبات]	stability
نظم	order
دفاع	defense
حفاظت [= حر است] [= نگهداری]	protection
استقلال [= آزادی]	independence
وطن	homeland / native country
قانون	law
صداقت [= راستکاری] [= امانت داری]	honesty
شرف [= افتخار]	honor
جلب و جذب [= استخدام]	recruitment
وظیفه	duty / obligation
مسئولیت	responsibility
مخالفین	opposition
فرار از خدمت عسکری	desertion
ایجاد	creation / making
برعکس	on the contrary
وفادار	loyal
صادق [= راستکار]	honest
مقدس	sacred
مغرب [= با تجربه]	experienced
پیوستن	to join / to enter / to enlist
تشویق کردن	to encourage
خدمت کردن	to serve
فخر کردن [= افتخار کردن] [= بالیدن]	to be proud / to take pride

TOPIC 9

Disarming Opposition Groups

در جریان سالهای اخیر، افغانستان با مشکلات و بحرانهای شدید سیاسی، نظامی و امنیتی روبرو بوده است. گروه های مسلح غیرمسئول که در هر گوشه و کنار مملکت به وجود آمده اند، بعضاً بخاطر حفظ منافع شخصی و گروهی شان با همدیگر زد و خورد میکنند. این زد و خوردها اکثراً باعث قتل مردم بیگناه و نابودی سرمایه های ملی میشود. به نظر شما، دولت چطور میتواند از این بینظمی ها جلوگیری کرده و گروه های مسلح مخالف را خلع سلاح نماید؟

Discussion

Useful Vocabulary

بحران	crisis
منفعت [= مفاد]	interest
منافع	interests
زد و خورد	fight / clash / skirmish
باعث [= سبب] [= دلیل]	cause / reason
قتل	getting killed
نابودی [= تخریب]	destruction
سرمایه ملی	national wealth
استعداد	talent
قابلیت [= توانایی]	capability
اعتماد	trust
بیگناه	innocent
بیکار	jobless / unemployed
مسئول	responsible
غیرمسئول	irresponsible
تحصیل کرده	educated
بی تحصیل	uneducated
فساد	corruption
رشوت [= رشوه]	bribe
رشوتخواری [= رشوه خواری]	bribery
بیکاری	unemployment / joblessness
کاریابی	employment
محاکمه	trial
مجازات	punishment
ویران کردن [= خراب کردن]	to destroy
جلوگیری کردن	to prevent
خلع سلاح کردن	to disarm
دستگیر کردن [= گرفتار کردن]	to arrest / to capture

TOPIC 10

Military Personnel with Beards

قسمیکه دیده میشود، در حال حاضر، تعداد زیادی از افسران و سربازان اردو و پولیس افغانستان میتوانند ریش بگذارند. در حالیکه در گذشته، برای منسوبین عسکری و پولیس داشتن ریش و موی دراز بکلی ممنوع بود. به نظر شما، برای افراد نظامی و امنیتی، گذاشتن ریش بهتر است یا تراشیدن آن؟ و چرا؟

Discussion

Useful Vocabulary

ریش	beard
بروت	mustache
نظافت	neatness / cleanliness
ایمان [= عقیده] [= اعتقاد] [= باور]	faith / belief
حفظ الصحه	hygiene
صحت [= سلامتی] [= تندرستی]	health
قیافه [= ظاهر]	appearance
یونیفورم عسکری	military uniform
یکسانی [= یکشکلی]	uniformity
انضباط [= دسپلین]	discipline
قواعد	rules
مقررات	regulations
ممنوع	prohibited / forbidden
نظیف [= پاک]	clean / neat
منظم	orderly / well-kept
ریش گذاشتن	to grow a beard
تراشیدن	to shave
ناخن گرفتن [= گرفتن ناخن ها]	to clip one's nails
فرق داشتن [= تفاوت داشتن]	to differ / to be different
نگهداشتن	to maintain / to keep

TOPIC 11

How to Prevent the Taliban's Terrorist Activities

با وجود اینکه از سقوط حکومت طالبان مدت زیادی گذشته است، ولی باز هم گروه های مسلح تروریستی به فعالیتهای خرابکارانه شان علیه حکومت منتخب مردم در افغانستان و نیروهای ائتلاف بین المللی کمک به امنیت (آیساف) به رهبری امریکا ادامه میدهند. به عقیده شما، دولت چگونه میتواند جلوفعالیت های خرابکارانه طالبان را بگیرد؟

Discussion

Useful Vocabulary

سقوط	fall / downfall / collapse
فعالیت	activity / act
خرابکاری [= اخلالگری]	sabotage / causing trouble
خرابکار [= اخلالگر]	terrorist / saboteur
دهشت افگنی [= تروریزم]	terrorism
حکومت منتخب	elected government
ائتلاف	coalition
رهبری	leadership
فقر	poverty
بیسوادی	illiteracy
بیعدالتی	injustice
خودخواهی	selfishness
خوشباوری	lack of caution
عقاید	beliefs
احساسات	emotions / feelings
رشد	growth
انکشاف	development
شورش [= بغاوت]	insurgency
اشرار [= شورشیان]	insurgents / rebels
مذهبی	religious
ادامه دادن [= دوام دادن]	to continue
پشتیبانی کردن [= حمایت کردن]	to support
تحریک کردن	to instigate
جلوگیری کردن [= جلوگیری را گرفتن]	to prevent

TOPIC 12

Lack of a Central Government Weakens Security

وقتیکه در یک کشور حکومت واحد مرکزی وجود نداشته باشد، یا قدرت دولتی ضعیف شود، وضع امنیتی خراب می گردد. در چنین حالات، دزدان و راهزنان به جان، مال و ناموس مردم بی دفاع حمله کرده دارایی های شان را چور و چپاول میکنند. به نظر شما، چگونه میتوان از وقوع همچو بینظمی ها جلوگیری کرد؟

Discussion

Useful Vocabulary

حکومت مرکزی	central government
قدرت	power
وضع امنیتی	security situation
حالات [= شرایط]	conditions
واحد [= مجرد]	single
دزدان [= سارقین]	thieves
راهزنان	bandits / highway robbers / outlaws
چوروچپاول	plunder / loot
بینظمی	disorder / lack of order
آرامش [= صلح]	peace
نظم	order
اسلحه [= سلاحها]	weapons
گزمه	patrol
پهره دار [= محافظ]	sentry / watchman / security guard
آماده باش	alert
همکاری	cooperation
پشتیبانی [= حمایت]	support
مردم	people
افراد	individuals
مسلح	armed
وقوع	happening / occurrence
حمله کردن [= تعرض کردن]	to attack
ضعیف شدن	to weaken / to become weak
تقویه کردن	to strengthen
جمع آوری کردن [= جمع کردن]	to collect
جلب کردن	to draw (attention)

TOPIC 13

Afghanistan's Topography Is not Conducive to Swift Disaster Relief

شما میدانید که افغانستان یک کشور کوهستانی و زلزله خیز است. موقعیت جغرافیائی و ساختمان اراضی افغانستان هنگام وقوع حوادث طبیعی از قبیل سیلاب، زلزله و غیره مشکلات و موانع بزرگ را در راه رساندن و توزیع مواد امدادی به مصیبت رسیدگان در مناطق آسیب رسیده ایجاد میکند. اگر شما مسئول توزیع مواد امدادی صلیب سرخ باشید، از چه امکانات استفاده میکنید و کدام راه های حل را پیشنهاد مینمایید؟

Discussion

Useful Vocabulary

موقعیت جغرافیایی	geographic location
ساختمان	structure
اراضی	terrain
حوادث طبیعی	natural disasters
مشکلات	problems
موانع	obstacles
توزیع	distribution
مصبیت رسیدگان [= مصیبت زدگان]	victims of disasters
مناطق آسیب رسیده [= مناطق آسیب دیده]	affected areas / disaster-hit areas
تلفات	casualties
زخمیها [= مجروحین]	the wounded / injured
مردگان [= مرده ها]	the dead
اجساد	bodies / corpses
مواد امدادی	aid supplies
غذا	food
آب آشامیدنی	potable water
دوا [= دارو]	medicine
کمک اولیه	first aid
سرپناه	shelter
خیمه	tent
کمپل	blanket
حیوانات اهلی	domestic animals
هلیکوپتر	helicopter
صلیب سرخ	Red Cross
سره میانشت	Red Crescent
کوهستانی	mountainous
زلزله خیز	prone to having earthquakes
ایجاد کردن [= به وجود آوردن]	to create
پیشنهاد کردن	to recommend / to suggest
رساندن	to deliver
توزیع کردن	to distribute

TOPIC 14

The Importance of Having a Sufficient Number of Airports

داشتن میدانهای هوایی مجهز و پیشرفته از لازمه های عمده زندگی امروزی به شمار می‌رود.
با در نظر داشت شرایط اقتصادی و جغرافیایی افغانستان، لطفاً بگویید که داشتن میدان های هوایی عصری و مجهز، چه سهولت هایی را در زندگی مردم آن کشور فراهم میسازد؟

Discussion

Useful Vocabulary

لازمه	requirement
عمده	main / principal
شرایط	conditions
سهولت	facility
سفر [= مسافرت]	travel / journey / trip
حمل و نقل [= نقلیات]	transportation
سرعت	speed
تجارت	trade / business
اموال تجارتي	commercial goods
واردات	imports
صادرات	exports
سياح [= جهانگرد] [= توریست]	tourist
سياحت [= جهانگردی] [= توریزم]	tourism
اقتصادی	economic / economical
عصری	modern
مجهز	equipped
پیشرفته	advanced
راحت [= آرام]	comfortable
مهم	important
گنجایش [= ظرفیت]	capacity
موقعیت	location
فراهم کردن	to provide
آسان ساختن	to facilitate
سفر کردن [= مسافرت کردن]	to travel

TOPIC 15**The Increasing Number of Landmine Victims in Afghanistan**

افغانستان پس از اشغال شوروی و جنگ داخلی طولانی، به یک سرزمین خطرناک پراز مین مبدل شده است. همه روزه، یک تعداد مردم بیگناه در اثر انفجار این مینها، جان و یا اعضای بدن شان را از دست میدهند و روزه روز، شمار معیوبین در این کشور بیشتر میشود.

به نظر شما، چگونه میتوانیم از تلفات مردم در اثر انفجار مین جلوگیری کنیم؟

Discussion

Useful Vocabulary

اشغال	occupation / invasion
شوروی [= اتحاد شوروی]	(former) Soviet Union
جنگ داخلی	civil war
سرزمین	land / territory
انفجار	explosion
جان [= نفس] [= روح]	life / soul
اعضای بدن	limbs / organs
کشتزارمین	mine field
تربیه [= تعلیم]	training
رفت و آمد [= تردد]	traffic
ده [= قریه]	village
چراگاه	pasture
چوپان	shepherd
دهقان	farmer
مناطق ممنوعه	restricted areas
تلفات	casualties
تبلیغات	publicity
علامه [= نشانی]	mark / marking
لوحه [= اشاره]	sign
مبدل	changed
معیوب [= معلول]	disabled / handicapped / invalid
طولانی [= دراز]	long
خطرناک	dangerous
بیگناه	innocent
ملکی	civil / civilian
از دست دادن	to lose
علامه گذاری کردن [= نشانی کردن]	to mark
تبلیغات کردن	to publicize
آگاهی دادن	to inform / to make aware

TOPIC 16

The Advantages of Speaking the Local Language

طوريكه آگاهي داريد، يكتعداد زياد عساكر خارجي در افغانستان مشغول وظيف امنيتي، انكشافی وسایر خدمات بشري استند. بعضی از آنها ترجمان دارند ولی عده بیشتر شان شاید ترجمان نداشته باشند.

به فكر شما، دانستن زبان دری یا پشتو برای عساكر خارجي در افغانستان چه فايده دارد؟

Discussion

Useful Vocabulary

تماس	contact
ارتباط [= مخابرات]	communication
خدمات	services
احتیاجات [= ضروریات]	needs / necessities / requirements
کمک	help / assistance
همکاری	cooperation
مقصد	purpose
هدف	goal / target
فایده	benefit
ترجمان	interpreter
مترجم	translator
عساکر [= سربازان]	soldiers
وظایف	duties
امنیتی	security
انکشافی	development
بشری	humanitarian
خارجی	foreign
عمده	principal
اساسی	basic
مخصوصاً	especially
ترجمه کردن	to translate
ترجمانی کردن	to interpret
فهمیدن [= دانستن]	to understand
تماس گرفتن [= به تماس شدن]	to contact
کمک کردن	to help / to assist

TOPIC 17

The Positive and Negative Impacts of Night Curfew

شما میدانید که در زمان جنگ وحالات اضطراری، مقامات حکومتی اکثراً مقررات قیود شبگردی را وضع میکنند و مانع رفت و آمد مردم در ساعات معین شب میشوند. لطفاً راجع به تأثیرات مثبت و منفی قیود شبگردی بالای زندگی مردم، صحبت کنید.

Discussion

Useful Vocabulary

حالت اضطراری	state of emergency
مقامات حکومتی	government authorities
مقررات	regulations
قیود گردش [= قیود رفت و آمد]	curfew
قیود شبگردی	night curfew
ساعات معین	certain hours
تأثیرات	impacts / effects
دسیسه [توطئه]	conspiracy
دشمن	enemy
زخمی [= مجروح]	wounded / injured
مریض	patient
عاجل	emergency / urgent
امنیت	security
آرامش [= صلح]	peace
نظم	order
واقعات [= وقایع]	incidents
آزادی	freedom
محدودیت	limitation
تخلف	violation
قانون شکنی	breaking the law
رفت و آمد [= تردد]	traffic
وضع کردن	to establish / to enforce
مانع شدن [= منع کردن]	to ban / to prohibit
تخلف کردن	to violate

TOPIC 18

Relief Supplies Improperly Distributed

صليب سرخ وساپرسازمان های خیریه بین المللی مقادیر زیاد مواد مختلف امدادی را برای استفاده مکاتب، یتیمخانه ها ومردم نیازمند، به افغانستان میفرستند ولی متأسفانه، اکثراً تمام این کمکها به مستحقین توزیع نمیشود. بعضی ها فساد اداری و بعضی دیگر مشکلات امنیتی را باعث ایجاد این مشکل میدانند. شما چه فکر میکند و چرا؟

Discussion

Useful Vocabulary

سازمان	organization
مقادیر	quantities
مواد امدادی [= کمکها]	relief supplies
صلیب سرخ	Red Cross
مستحقین	deserving people
یتیم خانه	orphanage
مکاتب	schools
فساد اداری	government corruption
مشکلات امنیتی	security problems
مشکلات اقتصادی	economic problems
قحطی	famine
قیمتی [= سطح بلند زندگی]	high cost of living
عدم کنترل	lack of control
مسئولیت	responsibility
معاشات	salaries
امتیازات	benefits
افراد	individuals
خیریه	charitable
بین المللی	international
نیازمند [= محتاج]	needy
صادق [= راستکار]	honest
فاسد	corrupt
باعث [= سبب]	cause
متأسفانه [= بد بختانه]	unfortunately
استخدام کردن	to hire
مقرر کردن [= گماشتن]	to appoint
برطرف کردن [= اخراج کردن]	to fire

TOPIC 19

The Prevention of Abductions

اختطاف یا آدم ربایی یکی از پرابلمهای عمده بین المللی است که در هر جا میتواند اتفاق بیفتد. شما میدانید که در افغانستان نیز گاهگاه بعضی اشخاص خصوصاً افراد خارجی اختطاف شده اند و نیروهای امنیتی اینکشورتاکنون نتوانسته اند از وقوع همچوحوادث جلوگیری کنند.

به نظر شما، کدام عوامل سبب آدم ربایی میشود؟ و چگونه میتوان علیه آن مبارزه کرد؟

Discussion

Useful Vocabulary

اختطاف [= آدم ربایی]	kidnapping / abduction
اشخاص [= مردم]	persons / people
نیروهای امنیتی	security forces
واقعات [= وقایع] [= حوادث]	incidents
عوامل	factors / causes
جرم	crime
رهایی	release
مبارزه	campaign / fight
تلاش [= کوشش]	attempt / effort
حفاظت [= حراست]	protection
تماس	contact
صبر [= حوصله]	patience / tolerance
غیرقانونی	illegal
دشوار [= مشکل] [= سخت]	difficult / hard
گاهگاه	once in a while / every now and then
خصوصاً [= مخصوصاً] [= به ویژه]	especially / particularly
علیه [= برضد]	against
اتفاق افتادن [= واقع شدن]	to happen / to occur
اختطاف کردن	to kidnap / to abduct
تبلیغات کردن	to publicize / to promote a cause
آگاهی دادن	to inform / to make aware
دستگیر کردن [= گرفتار کردن]	to arrest / to capture
مبارزه کردن	to fight / to campaign
تقویه کردن	to strengthen
حفاظت کردن [= حراست کردن]	to protect
آزاد کردن [رها کردن]	to free / to release

TOPIC 20

Divorce

در فرهنگ افغانها، طلاق یک عمل خوب و پسندیده نیست. حتی در حالاتیکه زندگی میان زن و شوهر بسیار مشکل و پر جنجال باشد، باز هم آنها به خاطر حفظ نام خانواده و آیندهٔ فرزندان شان، میکوشند این رابطه را نگهدارند و از جدایی و طلاق خود داری کنند. نظر شما دربارهٔ طلاق و تأثیر آن بر زندگی افراد خانواده چیست؟

Discussion

Useful Vocabulary

فرهنگ	culture
طلاق	divorce
جدایی	separation
عمل [= کار]	act / action / deed / practice
حفظ [= نگهداشت] [= نگهداری]	protection / maintenance
تأثیر	effect / impact
سرنوشت	fate
پرورش [= تربیه]	raising / upbringing
محبت [= عشق] [= دوستی]	love
خوشبختی [= سعادت]	happiness / good fortune
انتخاب	choice
تنهایی	loneliness
شرم	shame
بدنامی	ill repute / notoriety
پشیمانی	regret / remorse
پسندیده	praiseworthy / pleasing
پر جنجال	troublesome / full of trouble
بدخلق	ill-tempered / cranky
محروم	deprived
تنها	lonely / lonesome
اجتماعی	social
طلاق دادن [= طلاق گرفتن]	to divorce
نگهداشتن [= حفظ کردن]	to keep / to maintain
خود داری کردن [= اجتناب کردن]	to avoid
وابسته بودن [= متکی بودن]	to depend

TOPIC 21

Police Brutality

در افغانستان و بعضی از کشورهای روبه انکشاف، مامورین پولیس اکثرأ، افراد مظنون را قبل از ثابت شدن جرم شان مورد آلت و کوب قرار میدهند و همه حقوق مدنی آنها را نادیده میگیرند.
در کشور شما رویهٔ پولیس با مظنونین و متهمین چطور است؟ لطفاً در این مورد کمی معلومات بدهید.

Discussion

Useful Vocabulary

کشورهای روبه انکشاف	developing countries
مامورین پولیس	police officers / police officials
مظنون	suspect
متهم	accused
ثبوت	proof
جرم	offense / crime
جنایت	major crime / felony
برخورد	treatment
لت وکوب	beating / battery
برخورد خشن [= برخورد خشونت آمیز]	brutality
شکنجه [= زجر]	torture
حقوق مدنی	civil rights
رویه [= رفتار]	behavior / conduct
تخلف [= خلاف رفتاری]	violation
دزد [= سارق]	thief
کارت هویت [= ورقهٔ هویت]	ID card
سلاح	weapon
تلاشی بدنی	body search
تحقیق	investigation
زندان [= محبس] [= بندی خانه]	jail / prison
مجرم	guilty of a crime
جنایی	criminal
جنایتکار [= جانی]	criminal / felon
انسانی	humane
غیر انسانی	inhumane
با احترام [= احتراماً] [= محترمانه]	with respect / respectfully
ثابت شدن	to be proven
لت وکوب کردن [= مورد لت وکوب قرار دادن]	to beat / to batter
شکنجه کردن [= زجر دادن]	torture
نادیده گرفتن	to ignore
احترام داشتن	to have respect (for)
احترام کردن [= احترام داشتن]	to respect

TOPIC 22

Measures to Safeguard Relief Supplies

بعضاً شنیده می شود که متأسفانه، تحویلخانه های مواد امدادی سازمان های خیریه بین المللی در افغانستان مورد سرقت قرار میگیرند. اگر شما مسؤول اداره و توزیع مواد امدادی میبودید، به خاطر حفاظت تحویلخانه ها و جلوگیری از سرقت مواد امدادی و سوء استفاده از آنها، چه تدابیری اتخاذ میکردید؟

Discussion

Useful Vocabulary

مواد امدادی [= کمکها]	relief supplies
سازمانهای خیریه بین المللی	international charitable organizations
تحویلهانه	warehouse / storage
سوء استفاده	abuse / misuse / improper use
فساد	corruption
دزدی [= سرقت]	theft / burglary / robbery
اداره	administration
توزیع	distribution
تدابیر [= تدبیرها]	measures
همکاری	cooperation
کارکنان [= کارمندان] [= مامورین]	employees
حفاظت [= حراست] [= نگهداری]	protection
امنیت	security
محافظ [= پهره دار]	sentry / watchman / security guard
قفله (قلف)	lock
سیم خاردار	barbed wire
محفوظ	safeguarded / protected
مسئول	in charge / responsible (for)
صادق [= راستکار]	honest
جلوگیری کردن [= جلوگیری را گرفتن]	to prevent
اتخاذ کردن [= رویدست گرفتن]	to take / to adopt
دزدی کردن [= سرقت کردن]	to steal / to rob / to burglarize
دزدی شدن [= مورد سرقت قرار گرفتن]	to be stolen
اعتماد کردن	to trust

TOPIC 23

The Importance of an ID Card

داشتن کارت هویت یکی از ضروریات عمدهٔ حیات امروزی است. ولی در افغانستان، اکثر مردم تذکره یا کارت هویت ندارند.
به نظر شما، نداشتن کارت هویت چه مشکلاتی را در جامعه به وجود می آورد؟

Discussion

Useful Vocabulary

هویت	identity
کارت هویت [= ورقهٔ هویت]	identification (ID) card
تذکره [= تذکرهٔ نفوس] [= تذکرهٔ تابعیت]	certificate of citizenship
عمده	main / principal / major
ضروریات [= احتیاجات]	needs / necessities / requirements
حیات [= زندگی]	life
جامعه [= اجتماع]	society / community
توزیع	distribution
پناهندگان [= پناه‌گزینان] [= مهاجرین]	refugees / immigrants
جعلکاری [= تقلب] [= ساخته کاری]	fraud / forgery
جعلی [= تقلبی]	fake / counterfeit
جنایتکار [= جانی]	criminal / felon
قاتل [= آدمکش]	murderer / assassin
فراری	fugitive / runaway / deserter
قربانی	victim
شناختن [= تشخیص دادن]	to identify
جلوگیری کردن [= جلوگیری را گرفتن]	to prevent
آسان ساختن	to facilitate
فراهم کردن [= مهیا ساختن] [= تأمین کردن]	to provide

TOPIC 24

Problems Caused by Owning and Carrying Weapons

د افغانستان، با وجود آنکه دولت مشغول جمع آوری اسلحه از افراد و گروه های مسلح می باشد، ولی باز هم بعضی اشخاص در منازل شان سلاح دارند یا به صورت غیرقانونی با خود سلاح حمل میکنند.

به عقیده شما، داشتن سلاح در خانه و یا حمل آن توسط اشخاص ملکی و غیرمسئول، چه مشکلاتی را به وجود آورده میتواند؟

Discussion

Useful Vocabulary

جمع آوری	collecting / gathering
اسلحه [= سلاحها]	weapons
گروههای مسلح	armed groups
اشرار [= شورشیان]	insurgents / rebels
منازل [= خانه ها]	homes / houses
بی احتیاطی	carelessness
بی نظمی	disorder / lack of order
اختلال [= مزاحمت]	disturbance
آرامش [= صلح]	peace
امنیت	security
جرائم	crimes
دزدی (سرقت) مسلحانه	armed robbery
قتل [= آدمکشی]	murder / homicide
اشخاص ملکی	civilian people
مسئول	responsible
غیرمسئول	irresponsible
بی تجربه	inexperienced
مسلکی [= حرفوی]	professional
مرکزی	central
قوی [= نیرومند]	powerful / strong
عادی [= معمولی]	ordinary
غیرقانونی [= غیرمجاز]	illegal / unlawful
خطرناک	dangerous
حمل کردن (گشتاندن)	to carry
به وجود آوردن [= ایجاد کردن]	to create / to make
جمع کردن [= جمع آوری کردن]	to collect / to gather
خلع سلاح کردن	to disarm

TOPIC 25

Failure of the Anti-Drug Campaign in Afghanistan

در افغانستان، کشت خشخاش و قاچاق مواد مخدره یکی از مشکلات عمده و اساسی است که با وصف تلاشهای ملی و بین المللی، تا حال دولت افغانستان مؤفق به حل این مشکل نشده است. به اساس گزارشهای خبری، تعداد معتادین مواد مخدره در اینکشور، روز به روز، زیادتر میشود. به نظر شما، علت ناکامی این تلاشها چیست؟

Discussion

Useful Vocabulary

کشت [= کاشت]	cultivation
خشخاش [= خشخاش]	poppy / poppy seed
قاچاق	smuggling
قاچاقبر [= قاچاقچی]	smuggler
شبکه	network
مواد مخدر [= مواد مخدر]	narcotics / drugs
تریاک	opium
چرس	hashish
اعتیاد	addiction
پول	money
هنگفت	enormous / excessive
فایده [= منفعت]	profit
گزارش خبری	news report
تلاش	effort / endeavor
حل	solution
مشکل [= پرابلم]	problem
کامیابی [= موفقیت]	success
ناکامی [= عدم موفقیت]	failure
جامعه [= اجتماع]	society / community
قوانین	laws
مقررات	regulations
غیر قانونی [= غیر مجاز]	illegal / unlawful
ملی	national
بین المللی	international
معتاد	addicted
موفق شدن [= کامیاب شدن]	to succeed
ناکام شدن	to fail
قاچاق کردن [= قاچاق بردن] [= قاچاقبری کردن]	to smuggle

TOPIC 26

Rehabilitation Programs in the Prison System

همه میدانیم که زندان جای راحتی برای زندگی کردن نیست. بندیها زندگی بسیار سخت وخسته کننده ای دارند. در بعضی کشورها، زندانیان علاوه بر آنکه اجازه ندارند در داخل محوطه زندان آزادانه به قدم زدن یا ورزش بپردازند، مجبور استند که بعضی کارهای جسمانی شاقه را نیز انجام دهند.

به فکر شما، چطور میتوانیم محیط زندان را طوری بسازیم که بندیها از یک طرف چیزی بیاموزند و از جانب دیگر سرگرمی های سالم داشته باشند؟

Discussion

Useful Vocabulary

زندان [= بندیخانه] [= محبس]	prison / jail
زندانی [= بندی] [= محبوس] [= اسیر]	prisoner
کار جسمانی [= کار فیزیکی]	physical work / labor
محوطه	enclosure / compound / yard
محیط	environment
سرگرمی [= مشغولیت]	pastime / hobby
شرایط [= وضعیت] [= وضع]	conditions / situation / status
ورزش [= سپورت]	sport
مطالعه [= خواندن]	reading
مجله	magazine
روزنامه (اخبار)	newspaper / paper
نشریات	publications
نشریات موقوته	periodicals
حرفه [= پیشه] [= شغل]	vocation / craft
حفظ الصحه	hygiene
صحت [= سلامتی] [= تندرستی]	health / wellbeing
نظافت	neatness / cleanliness
نور آفتاب [= شعاع آفتاب] [= روشنایی آفتاب]	sunshine
راحت [= آرام]	comfortable
خسته کننده	boring / tiresome / tedious
شاقه	hard / difficult
سالم	healthy / safe / sound
مفید	useful
آزادانه	freely
از یکطرف [= از یکجانب]	on the one hand
از طرف دیگر [= از سوی دیگر] [= از جانب دیگر]	on the other hand
اجازه داشتن	to be allowed / to be permitted
پرداختن	to engage in some activity
مجبور بودن	to be forced / to be compelled
[= یاد دادن] [= درس دادن]	to teach